

ПАСОЛ ГЕРМАНИІ ЗРАБІЎ УСЁ МАГЧЫМАЕ ДЛЯ ЗБЛІЖЭННЯ БЕЛАРУСІ З ЕС

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол ФРГ у Беларусі Гебхарт Вайс зрабіў усё магчымае для збліжэння Беларусі з ЕС. Такі пункт гледжання выказаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на сустрэчы з кіраўніком германскай дыпламатычнай місіі.

Прэзідэнт пазытыўна ацаніў ролю Германіі ў збліжэнні Беларусі з Еўрапейскім саюзам. Паводле яго слоў, германскі пасол зрабіў для гэтага усё магчымае. «Паслы прызначаны для таго, каб збліжаць краіны і ні ў якім выпадку не процідейнічаць тым працэсам, якія тут адбываюцца, не капаць равы і не выбудоўваць «берлінскія сцены» паміж дзяржавамі, — сказаў Прэзідэнт. — На жаль, не заўсёды так адбываецца».

«Што датычыцца Германіі і цяперашняга яе пасла, я магу толькі падзякаваць, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка, звяртаючыся да дыпламата. — Вы зрабілі усё магчымае ў гэтай сітуацыі. Ваша місія была нацэлена на збліжэнне Беларусі з Германіяй і ЕС. Вы заўсёды былі прагматычны. Той прагматызм і тая павага да нашага народа заслугоўваюць вялікага даверу». Кіраўнік беларускай дзяржавай выказаў надзею, што ўсё, што зрабіў пасол Германіі, «не застаецца недзе за дужкамі». «Мне вельмі хацелася б, каб новы пасол гэтага жа ўважліва і чула ставіўся да тых праблем, якія сёння існуюць у Беларусі, і імкнуўся дапамагчы, — сказаў Прэзідэнт. — Хацелася б, каб вынік быў адзін: вы збліжэлі народы».

Гебхарт Вайс, дыпламатычная місія якога ў хуткім часе завяршаецца, сказаў: «Нягледзячы на ўсе гэтыя цяжкія рамачныя ўмовы, сёння ў Бруселі праходзіць першая сустрэчка міністра замежных спраў краіны — удзельніц «Усходняга партнёрства». Гэта будзе таксама першая сустрэчка кіраўніка беларускага знешнедипляматычнага ведамства і новага германскага міністра замежных спраў. Хачу сказаць, што мы шмат чаго дасягнулі, і вельмі важны год наперадзе. Маё бачанне, што калі ў снежні наступнага года ўсё будзе правільна ў развіцці ўнутрыпалітычнага жыцця, думаю, тады адкрыюцца магчымасці для поўнага развіцця супрацоўніцтва паміж Еўрапейскім саюзам і Беларуссю. Я гэтага жадаю вам, жадаю вашай краіне».

Германія — адзін з прыярытэтных партнёраў Беларусі. Развіццё адносін з ФРГ з'яўляецца адной з галоўных перадумоў нармалізацыі адносін з ЕС і поўнамаштабнага ўдзелу Беларусі ў еўрапейскіх міждзяржаўных і міжпарламентскіх арганізацыях. ФРГ у знешнім ганці Беларусі ўстойліва займае адно з вядучых месцаў сярод краін па-за СНД.

Прас-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Аляксандр ГОРВАЛЬ: Па чужых і саўтарыяцтва «ХІСТАННЕ ДОЛАРА НА КОШТ БУДАЎНІЦТВА НЕ ПАЎПЛЫВАЕ»

Апошнім часам курс амерыканскай валюты трасе, як хворага ў гарацы. Сёння ён даражэе, заўтра можа зноў патаннець. Сярод інтэрнэт-выданняў ўвогуле гуляюць чуткі, што праз месяц доллар увогуле можа скокнуць, вось толькі ніхто не ведае — у які бок... У сувязі з гэтым чытачы нашага выдання пытаюцца, як магчымыя змяненні долара могуць адбіцца на кошыце, напрыклад, будаўніцтва жылля?

Начальнік упраўлення жыллёвага будаўніцтва Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Аляксандр ГОРВАЛЬ упэўнены, што кароткачасовае хістанне курсу долара не павінна ўвогуле ніяк паўплываць на цэнавыя тэндэнцыі ў сферы жыллёвага будаўніцтва. Сёння цэна жыллёвага квадрата залежыць галоўным чынам ад кошту будаўнічых матэрыялаў, якія выкарыстоўваюцца на новабудулях. Цяпер пры будаўніцтве стандартных жылых дамоў беларускія спецыялісты выкарыстоўваюць у асноўным айчыныя будматэрыялы. Механізм вытворчасці айчынных будматэрыялаў працуе па даволі інертнай сістэме, якая імгненна мяняцца не можа, упэўнены Аляксандр Горваль. Вось калі доллар пратрымаецца на тым ці іншым новым узроўні на працягу месяца, тады яшчэ праз 2—3 месяцы могуць падаражэць і айчыныя будматэрыялы. Аднак і гэта яшчэ не факт. Галоўным імпартным складнікам пры вытворчасці будматэрыялаў з'яўляюцца энерганосыбіты, тарыфы на якія да апошняга часу застаюцца нязменнымі. У сувязі з гэтым эксперт міністэрства амаль упэўнены, што ў найбліжэйшай перспектыве кошт будаўніцтва ў нашай краіне істотна не зменіцца.

Сяргей КУРКАЧ.

НА БЕЛЫМ ЦЕПЛАХОДЗЕ ДА САБОРА-ВЕЛІКАНА

Самы вялікі праваслаўны храм Віцебска Свята-Успенскі сабор, што стаіць на гары ў самым цэнтры горада, цалкам адноўваецца вясенню наступнага года. Вышыня сабора разам з крыжам — 51 метр, перыметр — 52 на 33 метры. Яго аднаўленне пачалося летам 2000 года. Як адзначаў губернатар Прыдзвінскага края Аляксандр Косінец, адраджэнне храма вядзецца пры падтрымцы кіраўніка нашай дзяржавы.

З мясцовага бюджэту на аднаўленне сабора патрацяць каля 13 мільярдаў рублёў. З берага Заходняй Дзвіны, на якую сабор выходзіць, да яго пабудуюць шырокае лясвіцу. Задуманна, што да сабора можна будзе прыпыць на цеплаходзе па Заходняй Дзвіне. Берагі Дзвіны і Віцебчы добраапарэдкаю. Раку, што дала назву гораду, недалёка ад месцазнаходжання храма перакроюць плацінай, якая адначасова стане мостам для пешаходаў. Па Віцебчы ля сабора можна будзе пакатацца на лодках і катамаранах. Ужо да пачатку чарговага «Славянскага базару ў Віцебску» ўсё будаўніча-мантанжныя работы будуць завершаны. Добраапарэдкаю тэрыторыі ля сабора. Сабор будзе такім жа, як і ў XIX стагоддзі. А першую царкву на гэтым месцы (на Лысай гары) пабудавалі яшчэ ў пачатку XV стагоддзі. 11 разоў храмы на Лысай гары спальвалі, разбуралі, іх зноў аднавілі. Цяпер ужо ў 12-ы раз адбудуюць прыгожы храм — велікан на стагоддзі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАЗДЭЙ БАРАК АБАМА РЭЗКА ГУБЛЯЕ СІМПТАЫ АМЕРЫКАНЦАЎ

Пра гэта сведчаць вынікі апытання, якое правялі тэлекампанія CNN і даследчыцкая служба Opinion Research.

Паводле атрыманых звестак, дзейнасць першага цемнакурага прэзідэнта Злучаных Штатаў сёння ўхваляюць 48 працэнтаў амерыканцаў. Эксперты адзначаюць, што ў лістападзе гэтага года работу кіраўніка Беллага дома ўхвалялі 55 працэнтаў суайчыніцкаў. У снежні ж аб сваім негатывным стаўленні да дзейнасці Барака Абама на пасадзе кіраўніка дзяржавы заявіла палова рэспандэнтаў. Паводле меркавання спецыялагу, у асноўным зніжэнне папулярнасці прэзідэнта адбываецца на фоне дрэннага стану амерыканскай эканомікі і высокага ўзроўня беспрацоўя.

Паводле атрыманых звестак, дзейнасць першага цемнакурага прэзідэнта Злучаных Штатаў сёння ўхваляюць 48 працэнтаў амерыканцаў. Эксперты адзначаюць, што ў лістападзе гэтага года работу кіраўніка Беллага дома ўхвалялі 55 працэнтаў суайчыніцкаў. У снежні ж аб сваім негатывным стаўленні да дзейнасці Барака Абама на пасадзе кіраўніка дзяржавы заявіла палова рэспандэнтаў. Паводле меркавання спецыялагу, у асноўным зніжэнне папулярнасці прэзідэнта адбываецца на фоне дрэннага стану амерыканскай эканомікі і высокага ўзроўня беспрацоўя.

РАСІЯНЕ АДМАЎЛЯЮЦА НАБЫВАЦЬ ПІРАТЭХНІКУ

Жыхары краіны перасталі купляць піратэхніку. Як лічаць спецыялісты, адмова ад набывання феверверкаў, салотаў і іншых падобных вырабаў звязаная з апошнімі падзеямі ў Пярмі, дзе ў начным клубе ў ноч на 5 снежня адбыўся пажар, у выніку якога загінулі 118 чалавек.

Чакаецца, што пошты на піратэхніку будзе працягваецца зніжэння. Цяпер у краіне праводзяцца праверкі піратэхнічных складаў і фірмаў, якія займаюцца рэалізацыяй падобнай прадукцыі. Адрэз паля пажару ў клубе «Культыва конь» генеральны пракурор РФ Юрый Чайка распарадзіўся правесці ва ўсіх клубах, крамах і складах праверкі і высветліць, ці выконваюцца ўмовы захоўвання піратэхнікі. Неўзабаве пасля трігачных падзей кіраўнік МЧС РФ Сяргей Шойгу прыняў рашэнне адхіліць ад працы сем'яры службовых асобаў Дзяржажарнагляда па Пермскім краі.

У БАГДАДЗЕ ЗАГІНУЛІ БОЛЬШ ЯК 100 ЧАЛАВЕК

Пры падрыхвае некалькіх змініраваных аўтамабіляў, якія адбыліся ў Багдадзе ў аўтарак, загінулі па меншай меры 101 чалавек, колькасць параненых перавысіла 180 чалавек.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 9.12.2009 г. (для БН базіліяў)	
▲ 1 долар ЗША.....	2 835,00
▲ 1 еўра.....	4 201,75
1 латывійскі літ.....	5 935,31
1 літоўскі літ.....	1 216,95
1 чэшская крона.....	163,97
1 польскі злоты.....	1030,35
▼ 1 расійскі рубель.....	93,92
1 украінская грыўня.....	354,60

Курсы замежных валют для безвалютных разлікаў	
Цэнтрабанк РФ	
USD.....	29,521
UAH.....	36,9488
1000 BYR.....	10,5890
EUR.....	43,8905

Агенцтва Уладзіміра Грыцкова
Ліцэнзійны нумар № 02140/0172806
выд. 03.05.2004 ад 02.05.2009

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

9 СНЕЖНЯ 2009 г.
СЕРАДА
№ 233
(26591)

Кошт 600 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

АСЦЯРОЖНА!
ПЕРШЫ СНЕГ,
ПЕРШЫ ЛЁД...

Колькасць ДТЗ у Беларусі за апошнія суткі павялічылася амаль удвая. Дзяржаўтінспекцыя звязвае гэта з умовамі надвор'я і пераканаўча просіць вадзіцеляў памяняць летнюю гуму на зімовую, калі яны не паспелі яшчэ гэта зрабіць.

Акрамя таго аўтамаатрыя, якія мяняюць пакрышкі толькі на вядучай восі, не забяспечваюць для сябе бяспечнае ваджэнне. У такіх умовах, як зараз, тармазны шлях аўтамабіля рэзка павялічваецца, а кіруемаасць пагаршаецца. У сувязі з гэтым вельмі ўважлівы трэба быць і пешаходам. Ні ў якім разе не пачынаць перабыць дарогу, інакш можна палязіць і атрымаць траўму, а потым яшчэ і трапіць пад колы аўтамабіля.

БЕЛТА.

СА «ЗВЯЗДОЙ» — ПА ЖЫЦЦІ! ПАДПІСКА-2010

Пачалася падпісная кампанія на I паўгоддзе і I-ы квартал 2010 года. Спадзяёмся, што чытацкая аўдыторыя «Звязды» не толькі застанеца стабільнай за кошт пастаянных падпісчыкаў, але і пашырыцца за кошт новых сабёр.

ПАДПІСНЫ КОШТ			
Падпіска праз РУП «Белпошта» (кошт у рублях)			
Індэкс	месяц	квартал	паўгоддзе
63850 (індыўідуальны)	11660	34980	69960
63145 (інд. для ветэранаў ВAB, пенсінераў)	10990	32970	65940
63858 (ведамасны)	18750	56250	112500
63239 (ведамасны, для ўстаноў міністэрстваў аховы здароўя, адукацыі і культуры)	17100	51300	102600

ДА ВЕДАМА ЧЛЕНАЎ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

11 снежня 2009 г. у 10.00 у зале пасяджэння Савета Рэспублікі (вул. Чырвонаармейская, 4) прадоўжыць работу трэцяя сесія Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага склікання.

СААЗ апраўдваецца: «Пандэмія птушынага грыпу мела б іншыя наступствы...»

Суветная арганізацыя аховы здароўя вырашыла адразаваць на сур'янах абываючым, якія прагучалі ў сродках масавай інфармацыі. Нагадаем, што экспертаў з кансультацыйных органаў СААЗ, якія прымалі рашэнне аб абвясчэнні пандэміі грыпу, запоздылі ў карыслівых намерах і сувязях з кіраўнікамі фармацэўтычных кампаній. У прыватнасці, выказвалася думка, што пандэмія грыпу была вядомай, у першую чаргу, фармацэўтычнай вытворчасці з вытворцаў пандэмічнай вакцыны. Сапраўды, у рэкамендацыі СААЗ па прафілактыцы і лячэнні грыпу А/Н1Н1 былі ўключаны толькі два лекавыя прэпараты. У вытворчасці супрацігрыпозных вакцын, якія ідуць сёння на «ура», задзейнічаны таксама толькі некалькі буйных фармацэўтычных кампаній.

«На ўяўленні грамадскасці аб цяперашняй пандэміі грыпу А/Н1Н1, а таксама на нацыянальныя планы па забеспячэнні гадоўнасці да пандэміі паўплывала тая акалічнасць, што на працягу пяці гадоў яно было назірана за надзвычай смертаносным вірусам птушынага грыпу А/Н5Н1 які, як лічылася, з найбольшай верагоднасцю прывядзе да наступнай пандэміі грыпу. Пандэмія, выкліканая вірусам, ад якога гінуць больш як 60 працэнтаў інфіцыраваных ім людзей, на шчасце, істотна адроўняецца ад рэальнасці цяперашняй пандэміі, — падкрэсліваецца ў заяве Суветнай арганізацыі аховы здароўя. — Аднак скажам, уяўленні грамадскасці і СМІ ў дачыненні да менш смертаноснага вірусу стала праблематычным. У злікам неадпаведнасці паміж тым, што чакалася, і тым, што здарылася, пошук схаваных матываў Суветнай арганізацыі аховы здароўя і яе навуковых кансультантаў — зразумелы, хоць і неабгрунтаваны».

Суветная арганізацыя аховы здароўя ацэньвала ўздзеянне цяперашняй пандэміі грыпу як умеранае і паслядоўна нагадвала медыцынскай супольнасці, грамадскасці і СМІ, што ў большасці пацыентаў хвароба працякае ў форме лёгкага грыпападобнага захворвання, і поўнае выдараўленне наступнае праз тыдзень нават без медыкаментознага лячэння. СААЗ паслядоўна рэкамендавала не ўводзіць ніякіх абмежаванняў на пазедзі і гандалі. Нягледзячы на тое, што вірусы грыпу сумна вядомы сваёй непрадказальнасцю, ёсць надзея, што на працягу ўсёй пандэміі яе ўздзеянне застаецца такім жа умераным».

Кіраўнік СААЗ запэўняюць, што і арганізацыя заўсёды супрацоўнічае з фармацэўтычнай прамысловасцю на законных падставах. Разам з тым у СААЗ не адмаўляюць, што інтарсы арганізацыі аховы здароўя і прамысловасці, якая імкнецца да атрымання прыбытку, могуць не супадаць. Гэта датычыцца ў тым ліку і экспертаў, якія кансультуюць СААЗ і маюць прафесійныя сувязі з фармацэўтычнымі кампаніямі. Для папярэджвання патэнцыйнага канфлікту прадугледжаны шматлікія меры пераацэнкаў. Знешнія эксперты, якія кансультуюць СААЗ, павінны падаваць дэкларацыі з дэталёвым выкладаннем у іх сваіх прафесійных ці фінансавых інтарэсах, якія могуць паставіць пад сумненне непрадзятасці іх парад. Дзейнасцю таксама пунья механізмы для выяўлення, расследавання і ацэнкі магчымых сутыкненняў інтарэсаў, іх раскрыцця і прыняцця меры па неадпачыненні эксперта да ўдзелу ў наrade. «Да ўсіх заяў аб канфліктах інтарэсаў СААЗ ставіцца вельмі сур'ёзна і расследуе іх неадкладна», — гаворыцца ў заяве.

ЗАМЕЖНІК ПЕРАБЛЫТАЎ ЗУБРОЎ 3... ДЗІКАМІ?

Галоўны ляснічы дзяржаўнай прыродаахоўнай установы «Нацыянальны парк «Прыпяцкі» паведаміў работнікам Тураўскай міжрайінспекцыі, што падчас загоннага палявання грамадзянін Францыі незаконна здабыў дзве асобныя зубра.

Паводле слоў начальніка Тураўскай міжрайінспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету Анатоля Маркевіча, здарэнне адбылося 4 снежня. Ужо неўзабаве ў 15.45 паляўнічы пісаў тлумачэнні. Дзяржінспектары сумесна з супрацоўнікамі следча-аператыўнай групы Жыткавіцкага РАУС і прадастаўнікам Нацыянальнага парка на месцы вызначылі, што замежнік здабыў самку зубра ва ўзросце 5 гадоў і вагой 510 кілаграмаў і цяля вагой 165 кілаграмаў. У сваім тлумачэнні грамадзянін Францыі сказаў, што быў папярэджаны пра тое, што зубр з'яўляецца ахоўным відам і забаронены да адстрэлу. Чаму ж тады страліў з карабіна? Паводле наступных слоў замежніка, мясцовасць была з дрэннай бачнасцю і ён пераблытаў зуброў з дзікамі. У выніку незаконнай здабычы дзвюх асобінаў зубра прыродным рэсурсам нанесена шкода ў памеры амаль 20 мільёнаў рублёў. Вядзецца разбор.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАМЕСТ ДЗІКА — ЗНОЎ ЗУБР...

7 снежня на тэрыторыі Свіслацкага лясніцтва, што ўваходзіць у склад Нацыянальнага парка «Белавежская пушча», адбылося здарэнне, аналагічнае таму, што некалькімі днямі раней было зафіксавана на тэрыторыі Нацыянальнага парка «Прыпяцкі» — незаконная здабыча зубра.

Як патлумачыў у тэлефоннай гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» старшы дзяржінспектар Гродзенскай абласной інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету (тэрыторыя лясніцтва, дзе адбылося здарэнне, уваходзіць у зону яе адказнасці) Аляксандр ЗІНЧАН-КА, каля 9 гадзін раніцы грамадзянін Германіі здабыў самку зубра ва ўзросце 2—2,5 года вагой каля 200 кілаграмаў. Паводле слоў паляўнічага, ён пераблытаў

РОЗГАЛАС ІНФАРМАЦЫЯ ГЕНДЫРЭКТАР АБВІНАВАЧЫЦА Ў ХАБАРНІЦТВЕ

Пракуратура Фрунзенскага раёна горада Мінска вядзе расследаванне па крмінальнай справе, завезенай у дачыненні да генеральнага дырэктара камунальнага ўнітарнага прадпрыемства «Мінскі аптвы рынок».

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» старшы памочнік пракурора Мінска Сяргей Балашаў, гендиректор абвінавачваецца ў атрыманымі хабару.

Ігар ГРЫШЫН.

РАСІЯНЫ З «ДУРМАНАМ» «ПРАПІСАЎСЯ» Ў ВЁСЦЫ

Сталічныя праваахоўнікі затрымалі 57-гадовага непрацуючага расіяніна, які арганізаваў з Санкт-Пецярбурга пастаўку наркатыкаў у нашу краіну.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» ў аддзяленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама, на нарадзяляка аператыўнікі выйшлі пасля таго, як іх поле зроку трапілі некалькі спяжычоў псіхатронных рэчываў. Падчас затрымання ў расіяніна было знойдзена больш як 19 грамаў метадону, аднак асноўны запас «дурману», які высветлілася, ён трымаў у прыватным доме адной з вёсак Мінскага раёна: у агульнай складанасці тут канфіскавана больш як 30 грамаў метадону, больш як 47 грамаў гераніну і каля тысячы таблетак МДМА. Акрамя таго, тут жа быў знойдзены і пісталет ТТ 1945 года выпуску з двума магазінамі і 17 патронамі.

Ігар ГРЫШЫН.

ПІШКАДАВАЎ ЖОНКУ... У Баранавічах адна жанчына, якая ўжо была асуджаная за хуліганства, падчас скандалу ударыла мужа нажом у жывот.

Мужчына да дактароў не пайшоў і ў міліцыю не заявіў — пашкадаваў жонку. Ён цярпеў дзве, другі, а затым давялося выклікаць хуткую дапамогу, а за ёю прыхлала і міліцыя. Жонку не арыштавалі, бо ў сям'і двое няпоўнагадовых дзяцей, а крмінальную справу завялі.

Сымон СВІТНУНОВІЧ.
Навіны Беларусі і замежжя ў рэжыме on-line на сайце «Звязды» — www.zviazda.by

ВІЦЕБСКІ ЗААПАРК ПЕРАЭДЖАЕ

Віцебскі заапарк з цэнтра горада пераедзе на ўскраіны, але жывёлы і наведальнікі ў выніку будуць задаволеныя. Новую прапіску заапарк атрымае ўжо ў наступным годзе.

Паводле слоў старшыні Віцебскага аблвыканкама Аляксандра КОСІНЦА, на ўскраіне старажытнага горада недалёка ад новага мікрараёна Білева пад заапарк выдзяляецца 80 гектараў. Цяпер тут

УРОКІ З ЭПІДЭМІІ ГРЫПУ: сістэма ранняга папярэджвання будзе ўдасканальвацца

У 9,6 раза быў перавышаны эпідарог па захваральнасці на востры рэспіраторны вірусны інфекцыі ў кантрольных гарадах Беларусі на піку эпідэміі 10 лістапада, а максімальнае перавышэнне парогавых значэнняў было зарэгістравана ў гэты дзень у Рэчыцы — у 25,8 раза.

Самая высокая інтэнсіўнасць эпідарогу назіралася ў нашай краіне ў першыя два лістападаўскія тыдні, а пачынаючы з трэцяга тыдня лістапада, захваральнасць пачала паступава змяншацца. Гэта інфармацыя ўтрымліваецца ў аналітычнай даведцы, падрыхтаванай спецыялістамі Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя да Рэспубліканскага санітарна-эпідэміялагічнага савета Пры Галоўным дзяржаўным санітарным урачы Рэспублікі Беларусь.

Трэба патлумачыць, што ў 18 кантрольных гарадах, дзе наладжаны штодзённы маніторынг захваральнасці на востры рэспіраторны інфекцыі, прахывае 53 працэнты ад агульнай колькасці насельніцтва Беларусі, таму паказчыкі захваральнасці ў гэтых гарадах рэпрэзэнтатываю адлюстроўваюць захваральнасць сярод насельніцтва краіны ўвогуле. Найбольш узровень захваральнасці ў гэтым эпідэміёне быў зарэгістраваны ў Мінскай і Гомельскай абласцях, а найменшы — у Гродзенскай і Брэсцкай.

У час максімальнага ўздыму захваральнасці спыненне вучэбных заняткаў у школах і раз'яднанне дзяцей дазволіла знізіць удзельную вагу зваротаў па медыцынскаму дапамогу дзяцей з вострымі віруснымі інфекцыямі да 36 працэнтаў. Такім чынам выкананне рэкамендацыі Суветнай арганізацыі аховы здароўя аказалася выніковым. Паводле рэкамендацыі СААЗ, найбольшыя перавагі спыненне вучэбнага працэсу ў школах дае, калі закрыць

цё школ адбываецца на ранніх стадыях эпідэмічнага ўздыму (у ідэале — да таго моманту, які захварэе 1 працэнт насельніцтва). Беларусь у пэўным сэнсе пашанцавала — час пад'ёму захваральнасці на грып і ВРВІ прыпаў на вясеннія школьныя канікулы.

У 2009 годзе правядзеныя вакцынацыі супраць грыпу на платнай аснове было арганізавана ў 164 арганізацыях аховы здароўя. Усяго прышчэпкі супраць грыпу былі ахоплены 1 010 632 чалавекі, ці 10,5 працэнта насельніцтва краіны (у папярэднім годзе — 7,4 працэнта). За кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту былі прышчэплены 462 497 чалавек, за сродкі мясцовых бюджэтаў — 418 642 чалавекі, за сродкі арганізацыі і прадпрыемстваў — 116 750 чалавек і за кошт уласных сродкаў грамадзян — 12 743 чалавекі.

У параўнанні з папярэднім годам колькасць беларусаў, прышчэпленых супраць сезоннага грыпу за сродкі мясцовых бюджэтаў, павялічылася ў 7,1 раза, за сродкі прадпрыемстваў і арганізацыі — у 2,2 раза і за ўласныя сродкі грамадзян — у 1,8 раза. Найбольш актыўная работа па прышчэпленні сродкаў прадпрыемстваў і арганізацыі грамадзян у выглядзе прышчэпкі супраць грыпу была праведзена ў Мінску, дзе прышчэпкі былі ахоплены больш як 49 тысяч чалавек. У рэспубліканскай санэпідэміялагічнай станцыі ўжо нагледжаны на павелічэнне аб'ёму фінансавых сродкаў, што выдзяляюцца на закупку грыпознай вакцыны, ахоп прышчэпкі

населенцтва застаецца ўсё адно недастатковым. Тэма падрыхтоўка да імунацыі насельніцтва на наступны эпідэміён павінна распачынацца ўжо сёння. Мэта — ахапіць у наступным годзе вакцынацыяй не менш як 20 працэнтаў насельніцтва.

Цяпер закупляецца вакцына супраць пандэмічнага грыпу на гэты эпідэміён у аб'ёме 500 тысяч доз: прышчэпкі супраць грыпу А/Н1Н1 прышчэпкі супраць грыпу А/Н1Н1 супраць грыпу ахаліць работнікі арганізацыі аховы здароўя і работнікі жыллёва важных службаў.

У цэлым арганізацыя і правядзенне супрацьэпідэмічных мерапрыемстваў у час уздыму захваральнасці на востры рэспіраторны інфекцыі атрымалі станоўчую ацэнку. Удасканалення патрабуе сістэма ранняга папярэджвання інфекцыі атрымалі станоўчую ацэнку. Удасканалення патрабуе сістэма ранняга папярэджвання інфекцыі атрымалі станоўчую ацэнку. Удасканалення патрабуе сістэма ранняга папярэджвання інфекцыі атрымалі станоўчую ацэнку. Удасканалення патрабуе сістэма ранняга папярэджвання інфекцыі атрымалі станоўчую ацэнку.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Як нае дураць

АФЕРЫСТЫ ПРАДАВАЛІ ЧУЖЫЯ «АЎДЗІ»

Незвычайным чынам набіраць грошай на адкрыццё ўласнага бізнесу вырашылі два прайдзівісты: яны бралі на пракат «такі», які пасля прадавалі даверлівым пакупнікам.

Як распавеў карэспандэнт «Звязды» прэс-афіцэр Кастрычніцкага РУУС сталіцы Сяргей Чабатароў, у аферу з пракратным аўтамабілям кінуліся 20-гадовы праграміст Белдзяржфілармоніі разам са сваім 22-гадовым сябрам. Напрыканцы лістапада хлопцы ажыццявілі першую удалую «аперацыю»: яны ўзялі напракат на суткі «Аўды» 1997 года выпуску, якую адрозу ж прапанавалі ў іх купіць зацэляўнаму аўтааматару. А каб здэкаля адбылася, паведамілі пакупніку, што машына належыць бачка праграміста, які зараз знаходзіцца ў Германіі. І дадалі, маўляў, калі гаспадар праз месяц прыедзе дадому, машыну можна будзе аформіць на перакупшчыка. Назвалі і смешную цану, па якой прадавалі машыну — усяго за 2500 долараў ЗША, таму што грошы патрэбныя тэрмінова. Карацей, падкуплены такой шчырай прапановай пакупнік выклаў патрэбную суму. Што ж датычыцца прадаўцоў, то яны, каб засцерагаць ад хуткіх непрыемнасцяў, апацілі за месяц арэнду «Аўды», а багачэ, якое «заробілі» літаральна на паветры, пачалі траціць у барах і клубав джы ўзялі напракат на аўтамабілі на кожнага.

У снежні хлопцыў зноў пацягнула на прыгоды — узялі напракат у індывідуальнага прадпрымальніка «Аўды» 2008 года выпуску, якую павалі збыць. Пазбавіліся ад аўтамабіля за тыдзень: за машыну коштам 30 тысяч долараў ЗША яны запрасілі ўсяго 11 500 долараў. Як і ў пяярэднім выпадку, пакупніку махляры расправялі пра бачку ў Германіі. Аднак пракраліся ад «добраўся» — пакінулі ў машыне дагавор аб тым, што машына ўзятая напракат, які і знайшоў пакупнік. Падмануты чалавек патэлефанаваў прайдзівістам і, спаслаўшыся на тое, што «Аўды» не заводзіцца, папрасіў пад’ехаць да сябе. Калі ж адзін з прадаўцоў з’явіўся перад пацярпелым, апошні не стаў асабліва цырымоніцца і запатрабаваў вярнуць грошы. Інакш, папярэдзіла ахвяра махлярства, пытанне давядзецца вырашаць праз міліцыю. Зразумела, аферысты перапахаліся і вярнулі ўсю суму: міх іншым, яны мусілі ўзяць для гэтага ў доўг у сёбрую 600 долараў, нават заклалі залаты ланцужок.

Праўда, гэтым непрыемнасці для махляроў не абмежаваліся: падмануў кліент патэлефанаваў яшчэ і прадпрымальніку, у якога «дуэт» узяў напракат «железнага каяна». А той адрозу выклікаў міліцыю, супрацоўнікі якой і паставілі кропку на злачынай дзейнасці сёбраў. Дарчы, як тлумачылі пасля затрымання самі аферысты, яны мелі намер атрыманьня грошай ўкласі ў бізнес, а пасля атрымання прыбытку апаціць усе даўгі. Цікава, навошта тады было траціць грошы на паходы ў бары і клубы?.. Як бы там ні было, але ў дачыненні да затрыманых узбуджаная крымінальная справа, і ім пагражае пазбаўленне волі на тэрмін ад трох да дзесяці гадоў з канфіскацыі маёмасці.

Акрамя таго, паведмілі Сяргей Чабатароў, у Мінску правахоўнікі ўзялі на месцы злачынства двух (17- і 18-гадовага) юнакоў, якія ўчынілі серыю выкраданьняў аўтамабіляў. На гэты раз яны, папярэдне заліўшы за катнёр, таксама вырашылі ўзяць «напракат» чужое аўто. Спачатку залезлі ў «Форд Мандза» без сігналізацыі — на гэта ім хапіла ўсяго 10 хвілін. Аднак завесці машыну не змагі і пайшлі шукаць іншую. Для суседняга дома ўскрылі «Мерседэс», і, вост наўдана — зноў не ўдалося запаліць рухавік. Тады ўключілі аўтамагнітоў і сядзелі, слухалі музыку. Уладальнік «мерса», які ўбачыў, што ў машыне нехта гаспадарнічае, выклікаў міліцыю. Як выявілася, у лістападзе—пачатку снежня затрыманьня ўдзельнічалі мінімум у васьмі выкраданьнях аўто: яны ўскрывалі машыны, заводзілі і каталіся на іх, а пасля кідалі.

Гар ГРЫШЫН.

Нарматыўны капітал банкаўскага сектара Беларусі ў 2010 годзе павялічыцца на 24—25 працэнтаў

Пры гэтым доля праблемных актываў у актывах, залежных ад крэдытнай рызыкі, не перасягне 10 працэнтаў. Гэта прадугледжана Асноўным напрамкамі грашова-крэдытнай палітыкі Рэспублікі Беларусь на 2010 год. Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэна ўказаў № 591 ад 7 снежня 2009 года зацвердзіў гэты дакумент.

У 2010 годзе грашова-крэдытная палітыка будзе накіравана на падтрымку знешняй і ўнутранай збалансаванасці эканомікі Беларусі як адной з галоўных умоў яе стабільнага развіцця. Курсавая палітыка захавае ролю важнейшага інструмента дасягнення знешняй і ўнутранай устойлівасці беларускага рубля. У 2010 годзе захаваецца прывязка курсу беларускага рубля да карызы замежных валют (еўра, долар ЗША і швейцарскі рубель). Для забеспячэння неабходнай гібкасці рэгулявання абмянковага курсу на змяненне сітуацыі на знешніх рынках будзе выкарыстоўвацца калідор ваганняў курсу валюты, у агульным аб’ёме патрабаваньняў банку да эканоміі ўзрастуць на 36—40 працэнтаў і дасягнуць 51 працэнта да ВУП.

Прырост актываў банкаў будзе на ўзроўні 31—36 працэнтаў, што складае 63 працэнты да ВУП. Патрабаванні банку да эканоміі ўзрастуць на 36—40 працэнтаў і дасягнуць 51 працэнта да ВУП. Пры гэтым доля крэдытаў, што выдаюцца банкамі ў рамках дзяржаўных праграм, у агульным аб’ёме патрабаваньняў банку да эканоміі ў 2010 годзе знізіцца адносна 2009 года на 2—3 працэнтныя пункты.

У мэтах пашырэння фінансавага рынку і ўключэння ў яго новых удзельнікаў у 2010 годзе прадувожыцца работа па стварэнні новых фінансавых інструментаў і механізмаў, якія шырока выкарыстоўваюцца ў сусветнай фінансавай практыцы.

Указ уступае ў сілу з 1 студзеня 2010 года.

Прэс-служба Прэзідэнта

Рэспублікі Беларусь.

АДСЛУЖЫЎ, ЯК ТРЭБА, І...

З Віктарам Дзідаравым мы пазнаёміліся ў мінулым годзе, калі нас прызвалі на ваенныя зборы ў Гродне. Чаго граху таіць, бывае і так, што чалавек шукае любую зацэчку, каб толькі не мяняць звычны рытм жыцця і не трапіць, як кажучу ў народзе, ў «партызаны». Мы ж з Віктарам, які і іншыя нашы заслужыліцы (у асноўным таксама, так бы мовіць, не надта маладыя людзі) ніякіх прычынаў, каб «адкасіць» ад службы, не шукалі.

Адслужыў, як трэба, і цяпер зусім не лічым марна страчанымі гэтыя тры тыдні ў казарме, у вучэбным класе, на палігоне для стрэльбаў і за выпускам газеты. Аўтар гэтых радкоў, карэспандэнт «Звязды», на перыяд зборнаў стаў ваенным журналістам, а прафесійны фатограф, індывідуальны прадпрымальнік Дзідараў не абслугоўваў кліентаў у сваёй студыі, а рабіў удзямкі для друкаванага органа Захадняга аперацыйнага камандавання «Шчыт Ачыньчы».

Потым кожны з нас вярнуўся да сваіх звычайных прафесійных заняткаў і за перыяд зборнаў, згодна з заканадаўствам, павінен быў атрымаць сярэдні заробак па месцы працы, які кампенсуюцца прадпрыемствам, арганізацыяй з бюджэту Міністэрства абароны. Так і адбылося ў выпадках, калі ёсьць наймальнік і наёмны работнік. А вось для індывідуальных прадпрымальнікаў сітуацыя іншая.

Вось з якой праблемай звярнуўся Віктар Дзідараў пасля зборнаў на сайт Міністэрства абароны:

— Як нармальны грамадзянін сваёй краіны, я не ухіляўся ад ва-

енных зборнаў і сумленна выканаў свой абавязак, але...

Я фатограф і арэндую памішканне для фотастудыі васьм юго 10 гадоў. Калі атрымаў павестку на зборы, то высветлілася, што ад падаткаў мяне вызваліа, а ад арэнднай платы — не. Аднак калі я амаль месяц не працую, то дзе ж мне ўзяць грошы на арэнду? У мяне няма наёмных работнікаў, я сам зарабляю сабе на хлеб. Арэндадаўца сказала, што гэта мае абсалютныя праблемы і я павінен плаціць. Такі ж адказ мне далі ў выканкаме, паведмідушы, што ў заканадаўстве пра падобныя выпадкі нічога няма. А значыць, плаці за арэнду. Але ж я не ў вадпучку на Канары паехаў — мяне прызвала Радзіма. Выклаці 600 тысяч рублёў арэндадаўцу — гэта для майёў сям’і вельмі няпроста. Атрымляецца, што ў гэтай сітуацыі прадпрымальнікі законам не абаронены.

Адкаж бы наступным:

— Заканадаўца падобная сітуацыя нідзе не замацаваная. Аднаўе, што ёсьць: «Індывідуальны прадпрымальнікам, асобам, якія часова не працуюць, а таксама беспрацоў-

Тэмп росту ВУП Беларусі ў 2010 годзе павінен скласці 111—113 працэнтаў

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэна 7 снежня падпісаў указ № 595 «Аб зацвярджэнні важнейшых параметраў прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2010 год».

Прадугледжваецца, што ў 2010 годзе ў параўнанні з пяярэднім годам тэмп росту валовага ўнутранага прадукту будзе ў межах 111—113 працэнтаў, прадукцыі прамысловасці — 110—112 працэнтаў, прадукцыі сельскай гаспадаркі — 110—111 працэнтаў, інвестыцыі ў асноўны капітал — 123—125 працэнтаў.

Прагназуецца, што ў 2010 годзе на экспарт будзе накіравана 52 працэнты прыросту вытворчасці прамысловай прадукцыі.

З улікам гэтага аб’ём знешняга гандлю таварамі і паслугамі павялічыцца на 24—25 працэнтаў, у тым ліку экспарту — на 27—28 працэнтаў, імарту — на 20—21 працэнт.

Тэмр росту рэальнай заробатнай платы ў 2010 годзе складзе 113—114 працэнтаў пры індэксе спажывецкіх ценяў 109—110 працэнтаў. Намінальная налічаная сярэднямесячная заробатная плата па народнай гаспадарцы да канца 2010 года дасягне \$500 у эквіваленце.

У цэлым заданыя па прагнозных параметрах на 2010 год устанавлены з улікам безумоўнага выканання рашэнняў трэцяга Усебеларускага народнага сходу і дасягнення асноўных паказчыкаў Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2006—2010 гады.

Указ уступае ў сілу з 1 студзеня 2010 года за выключэннем асобных пунктаў.

Творчасць Алісы Фрэйндліх дапамагае сцвярдзэнню гуманізму ў сучасным свеце

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў з юбілеем народную артыстку СССР Алісу Фрэйндліх.

У шэставанні гаворыцца, што яе лёс неаддзельна ад гісторыі савецкага і расійскага тэатра і кіно. Фільмы і спектаклі з удзелам Алісы Фрэйндліх па праву ўваходзяць у залаты фонд рускай культуры.

«Беларускія гледачы любяць вас як выдающую актрысу і тэленавігата, разузнама, інтэлігентнага чалавека, чыя творчасць дорыць радасць, дапамагае сцвярдзэнню гуманізму і вечных эстэтычных каштоўнасцяў у сучасным свеце», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэна ў шэставанні.

Прэзідэнт выказаў упэўненасць, што дзейнасць Алісы Фрэйндліх будзе і ў далейшым садзейнічаць умацаванню культурных сувязяў паміж нашымі краінамі.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Сітуацыя

Фікі вайсковай службы ваеннаабавязаны пастаянна знаходзіцца пры выкананні службовых абавязкаў, у тым ліку ў суботу і нядзелю. Аднак гэта норма не ўзгодненая з «Інструкцыяй аб парадку вылічэння сярэдняга заробку, які захоўваецца ў выпадках, прадугледжаных заканадаўствам» (у рэдакцыі пастановаў Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі № 37 ад 27 сакавіка 2006 года). Паводле гэтай інструкцыі (пункт 21), агульная сума, якая падлягае выплаце па сярэднім заробку, вызначаецца шляхам памнажэння сярэднядзённага заробку на колькасць працоўных дзён. Такім чынам, аплата прывязаным на ваенныя зборы працадзіцця толькі за працоўныя дні, згодна з графікам работы прадпрыемства ці арганізацыі. А выхадныя дні, калі ваеннаабавязаны таксама знаходзіцца на службе, не атпавячаюць.

І яшчэ. Паводле Праваўнага кодкса Беларусі, «за ваеннаабавязанымі, прывязанымі на ваенныя і спецыяльныя зборы, за ўвесь час зборнаў, уключачучы праезд да месца правядзення зборнаў і назад, калі гэта змясца з выездам за пастаяннага месца жыхарства, захоўваецца месца працы (пасада) і выплачваецца сярэдні заробак па месцы працы (арт. 339)». Зборы, які правіла, доўжача 24 дні. І, згодна з вышэйзгаданай нормай, за гэты перыяд і павінна налічвацца зарплата, паколькі з прычыны спецы-

фічнай вайсковай службы ваеннаабавязаны пастаянна знаходзіцца пры выкананні службовых абавязкаў, у тым ліку ў суботу і нядзелю. Аднак гэта норма не ўзгодненая з «Інструкцыяй аб парадку вылічэння сярэдняга заробку, які захоўваецца ў выпадках, прадугледжаных заканадаўствам» (у рэдакцыі пастановаў Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Беларусі № 37 ад 27 сакавіка 2006 года). Паводле гэтай інструкцыі (пункт 21), агульная сума, якая падлягае выплаце па сярэднім заробку, вызначаецца шляхам памнажэння сярэднядзённага заробку на колькасць працоўных дзён. Такім чынам, аплата прывязаным на ваенныя зборы працадзіцця толькі за працоўныя дні, згодна з графікам работы прадпрыемства ці арганізацыі. А выхадныя дні, калі ваеннаабавязаны таксама знаходзіцца на службе, не атпавячаюць.

... У сітуацыю, з якой сутыкнуўся гродзенск Віктар Дзідараў, калі ўжо не трапілі, дык мовоў трапіць падчас наступных ваенных зборнаў і іншыя. І таму хіба ж не варта некаму ўрагуляваць арэнднае і іншыя знятыя ў гэтым артыкуле пытанні на заканадаўчым узроўні? Спадзяёмся, што яны будучы разгледжаны Пастаяняй камісіяй па нацыянальнай бяспецы палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі.
Барыс ПРАКОПЧЫК.

Сродкі інавацыйных фондаў будуць сканцэнтраваны на асваенне новых відаў навукаёмістай прадукцыі

Гэта прадугледжана падпісаным Прэзідэнтам Беларусі ўказам № 596 «Аб некаторых пытаннях фарміравання і выкарыстання сродкаў інавацыйных фондаў».

Для распрадучыкаў сродкаў інавацыйных фондаў устанавіваецца нарматыў адлічэння ў інавацыйныя фонды ў памеры не больш як 0,25 працэнта ад сабекошту прадукцыі, тавараў (работ, паслуг). Прыняцце ўказа дасць магчымасць сканцэнтраваць дадатковыя рэсурсы для выканання важных дзяржаўных праграм і мерапрыемстваў, а таксама ўстанавіць дзейсны кантроль за поўным і свабодным пералічэннем плацяцоў у даходзі адпаведных інавацыйных фондаў.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Абзац

▲ За апошнія 30 гадоў лік выпадкаў анкалагічных захворванняў вырас амаль у 4 разы, паведміаў учора ў Мінску на міжнародным семінары «Прафілактыка і скрынінг ракавых захворванняў у Беларусі» галоўны пазаштатны анкалог Міністэрства аховы здароўя, намеснік дырэктара РНЦЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі Сяргей Крэнатэ. Калі ў 70-х гадах дзягнэза «рак» у дзень ставіўся ў 38 выпадках, то ў 2008-м — ужо ў 111. Усяго за гэтыя гады зафіксавана больш за мільён захворалых на злаякасныя новаутварэнні.

▲ Група зладзей, які займаліся крадзяжамі ў катэджах, затрымана ў Заслаўі. Супрацоўнікі міліцыі з выкарыстаннем службова-вышуковага сабакі затрымалі траіх маскоўскых хваляр, адзін з якіх з’яўляецца прафесійным алімпійцам, па падарэнні ў крадзяжы матэрыяльных каштоўнасцяў за катэджа, які будзеўні. У ходзе расследавання ўстаноўлена, што гэтыя ж маладыя людзі з 12 па 20 лістапада ўчынілі крадзяжы ў дзесяці дамах, якія будуюцца ў Заслаўі і сумежных пасёлках.

▲ Супрацоўнікі МНС сумесна з выратавальнікамі на вадзе выратавалі ў Рагачоўскім раёне жанчыну 1958 г.н., якая вярталася з працы па рацэ Друцэ на аднамеснай вёславай лодцы. Жанчына рэгулярна карыстаецца такім нетрадыцыйным спосабам дабрацца да месца працы. Увечары 7 снежня з-за дрэннай бачнасці яна страціла арыентацыю на месцовасці, спалохалася і пазаваніа знаёмаму з прасобай ад дапамоце. Той пазваніў у міліцыю, адтуль — выратавальнікам і медыкам. Неадкладна былі арганізаваныя выратавальныя работы, і хутка жанчыну выявілі на рацэ каля вёскі Каласы. Яе даставілі на бераг і шпіталізавалі з дзягнэзаем «пераахладжэнне».

▲ Інспектар дарожна-паставай службы загінуў у ДТЗ у Гродне. На аўтамабілі ён ехаў да месца здарэння. Папярэдне ўстаноўлена, што інспектар для таго, каб пазбегнуць сутыкнення з іншым транспартам, зрабіў маневр, і ў выніку сутыкнуўся з дрэвам, аўтамабіль перакуліўся і з’ехаў у коувет.

▲ Крымінальная справа па артыкуле «Катавенне» распачатая ў дачыненні да двух жыхароў Чачэрска, 20 і 24 гадоў, якія, збіўшы 30-гадовага жыхара горада, прывязалі яго да аўтамабілі і працягнулі па грунтавай дарозе. Маладыя людзі на аўтамабілі «Фальксваген» заехалі да мужчынны пазна увечары пасля дыскаткі. Пабіўшы гаспадара, яго закінулі ў багажнік і вывезлі за горад. Там, яшчэ раз прымяніўшы сілу, прывязалі яго нагамі да аўтамабілі і працягнулі некалькі метраў па дарозе, пасля чаго пакінулі сваю ахвяру ў зніклі. Пацярпелыма прычыненныя значныя пашкоджанні. Пры вяртанні ў горад зямельнікі не справіліся з кіраваннем і ўрэзаліся ў паркан. Іх затрымалі, абодва былі п’яныя.

Поўны абзац

▲ У бразільскім горадзе Сан-Паулу злачынцы выралі тунэль даўжыняй 100 метраў і вынеслі са сховішча адной з кампаній калі \$6 млн. Як стала вядома паліцыі, зламанымі прымеркавалі рабаванне да вынікаў апошняга тура чэмпіянату краіны па футболе, да якога была прыкываная ўвага ўсіх бразільцаў. Па словах ахуюніка, у меркаваны час рабавання ён чуў падазроныя гукі, аднак прыняў іх за гукі феерверкаў, якія наладжвалі футбольныя фанаты. Зладзей арандавалі дом, з якога яны пачалі рыць падлог па сховішча, чатыры месяцы таму.

▲ У Каналеце Сумскай вобласці загінуў 25-гадовы студэнт Кіеўскага політэхнічнага інстытута ў выніку выбуху ў яго кватэры невядомага хімічнага рэчыва. Пакуль не вызначана, якое менавіта рэчыва прывяло да выбуху. Якія высветліла следства, студэнт акнуў жавальную гумку ў некай хімічны рэактыў, магчыма, уласнага прыгатавання. Калі ён паспрабаваў жаваць «эксперыментальную» жвачку, яна узарвалася, і студэнт загінуў.

▲ Кітайская дарожная паліцыя затрымала ў правінцыі Хэнань кіроўцу грузавіка, які праехаў некалькі соцень кіламетраў з кардонам замест лавабога шкла. Кіроўца трапіў у ДТЗ, у выніку якога грузавік застаўся без лавабога шкла. Замест таго, каб парамантаваць машыну, уладальнік замяніў шкло кардонам і паехаў далей. Паліцыя звярнула на яго увагу толькі праз некалькі дзён. Паведамляецца, што калі на дарозе былі іншыя машыны, кітаец высуваўся праз акно бакавых дзвярэй, каб іх бачыць. У астатні час кіроўца глядзеў на дарозу праз маленькія дзірачкі, зробленыя ў кардоне.

Паводле паведмленннў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

ККУП «ВИТЕБСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР МАРКЕТИНГА» ПРОВОДИТ АУКЦИОН НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

№ лота	Кадастровый номер и адрес земельного участка, его площадь	Функциональное назначение земельного участка, срок аренды	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений. Ограничения использования земель	Начальная цена (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения	Расходы, связанные с проведением аукциона, руб.	Расходы по подготовке документации, необходимой для проведения аукциона, руб.
1.	Земельный участок с кадастровым номером 2212200000001000136, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Мазольский с/с, д. Суйково, площадь 0,4087 га	Земельный участок под размещение кафе с площадкой для временной остановки автотранспорта южнее д. Суйково Мазольского сельсовета сроком на 50 (пятьдесять) лет	Участок примыкает к асфальтированным дорогам и улицам на трассе ОВ-05 – Санкт-Петербург	1 603 994	160 000 бел. руб., р/с 3600314090013 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 269, УНП 300594330, код платежа 04002, получатель платежа: Мазольский сельский исполнительный комитет	4 887 500	1 371 612

Дата, время и место проведения аукциона – 12.01.2010 в 15.00 г. Витебск, пр. Чернышевского, 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Окончательный срок приема документов** – 05.01.2010 г. до 17.30.

Аукционы проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462. Услугами инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории отступают.

Победитель аукциона обязан: подписать протокол аукциона в день проведения аукциона, в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка внести плату за земельный участок, возместить расходы, связанные с подготовкой и проведением аукциона, и расходы по подготовке документации, необходимой для его проведения, в необходимых случаях возместить потери сельскохозяйственного производства; заключить с местным исполнительным комитетом договор аренды земельного участка и осуществлять в двухмесячный срок после принятия решения о предоставлении земельного участка государственную регистрацию права на земельный участок; получить в установленном порядке разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство объекта в срок, не превышающий 2-х лет; осуществлять строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией. Местный исполнительный комитет не позднее 2–х рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за земельный участок, возмещения расходов, связанных с подготовкой и проведением аукциона, возмещения расходов, связанных с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона, заключает с ним договор аренды земельного участка.

Договор аренды земельного участка и возникновение основанного на нем права аренды подлежат государственной регистрации.

1. Управления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, пр. Чернышского, 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Полное и сокращенное наименование объекта разгосударствления и приватизации, его ведомственная принадлежность	Республиканское унитарное предприятие «Дорожно-строительный трест № 6» (РУП «ДСТ № 6»), Министерство транспорта и коммуникаций Республики Беларусь	Республиканское предприятие «Лёкс (УП «Лёкс»), Государственный военно-промышленный комитет Республики Беларусь	Республиканское унитарное предприятие «Барановичанская швейная фабрика «Баранчанка» (РУП «БШФ «Баранчанка», Белорусский государственный концерн по производству и реализации товаров легкой промышленности Республики Беларусь	Республиканское производственное унитарное торфопредприятие «Большевик» (РПУТ «Большевик»), Министерство энергетики Республики Беларусь	Республиканское унитарное предприятие «Гомельский автомобильный завод» (РУП «Гомельский АРЗ»), Министерство транспорта и коммуникаций Республики Беларусь
Адрес	230026, г. Гродно, ул. Победы, 13	211011, Витебская область, Оршанский район, г. Барань, ул. Набережная, 1	225409, Брестская область, г. Барановичи, ул. Войкова, 2	247014, Гомельская область, Гомельский район, п. Большевик, ул. Красноармейская, 29	246028, г. Гомель, ул. Кирова, 123
Вид деятельности объекта разгосударствления и приватизации, укрупненная номенклатура выпускаемой продукции	Строительство дорог, аэродромов и спортивных сооружений, разработка гравийных и песчаных карьеров, распиловка и строгание древесины	Разработка и производство аппаратуры для радио и связи, разработка и производство металлоизделий	Производство швейных изделий	Производство оборудования для торфяной промышленности	Производство автомобилей и других моторных транспортных средств
Положение на рынке	Не занимает доминирующее положение	Не занимает доминирующее положение	Не занимает доминирующее положение	Не занимает доминирующее положение	Не занимает доминирующее положение
Планируемые сроки разгосударствления и приватизации	4 квартал 2009 г.	4 квартал 2009 г.	4 квартал 2009 г.	4 квартал 2009 г.	4 квартал 2009 г.
Предполагаемый способ разгосударствления и приватизации	Создание открытого акционерного общества	Создание открытого акционерного общества	Создание открытого акционерного общества	Создание открытого акционерного общества	Создание открытого акционерного общества
Орган, осуществляющий разгосударствление и приватизацию данного объекта, и его местонахождение	Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, 220005, г. Минск, пер. Краснозвездный, 12	Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, 220005, г. Минск, пер. Краснозвездный, 12	Брестский областной территориальный фонд государственного имущества, 224006, г. Брест, ул. Ленина, 11	Гомельский областной территориальный фонд государственного имущества, 246050, г. Гомель, пр. Ленина, 3	Гомельский областной

9 снежня
2009 г.
№ 40 (192)

ЛИСТ У РЕДАКЦЫЮ

НОВЫ СВЕРЖАНЬ ЧАКАЕ...

Прайшло больш за год з таго часу, калі маё мястэчка Новы Свержань (Стаўбцоўскі раён) адзначыла прыгожую дату — 580 лету ў імаў сваёй жыццёвай дарогі. Надоўга запомніцца той спякотны жніўняскі дзень, музыка аркестра, радасныя твары прыхарашанай землякой, шэсце вялікай калонай па галоўнай вуліцы з прыпынкамі ля гістарычных будынкаў, спевы таленавітага свержанскага хору...

А яшчэ што? А нічога. Прайшліся па вёсцы з удзелам старшыні Стаўбцоўскага райсавета і... разышліся. Ніякага, так бы мовіць, матэрыяльнага следу не засталася. Між тым, Новы Свержань — самае даўняе паселішча раёна, якое ўзнікла як першы рачны порт на Нёмане. Мае больш за 2 тысячы жыхароў, царкву св. Успення (XVI ст.), Петрапаўлаўскі касцёл (XVI ст.), сярэдняю школу, лесазавад са 100-гадовай гісторыяй. Чаму ж было не зрабіць нешта адметнае для гэтага практычна забытага сёння населенага пункта? Я ўжо не гавару пра асфальтаванне вуліц, пра тратуары на галоўнай магістралі, дзе вельмі інтэнсіўны транспартны рух, а людзі вымушаны хадзіць па праезнай паласе. Не кажу і пра выразанне спірс векавыя дрэвы, замест якіх не пасаджаны новыя...

Дык, напэўна, можна хаця б зрабіць і паставіць у цэнтры памяты знак, які годна засведчыў бы вялікае мінулае мястэчка?

На мае прапановы, зробленыя яшчэ задоўга да юбілею, старшыня Стаўбцоўскага райвыканкама У. Місько адказаў, што ў яго «абмежаваны фінансавыя магчымасці» і параў папашукаць спонсараў. Гэта зразумела, тым больш цяпер, ва ўмовах крызісу. Але я як чалавек, кроўна зацікаўлены ў захаванні памяці пра вялікую гісторыю Новага Свержана, бачу, што прычына тут не толькі ў фінансах, дакладней, не стокі ў іх. Бо была ў мяне і яшчэ адна прапанова — дробная, што не вымагае асаблівых выдаткаў. Датычыла яна вяртання адной з вуліц гістарычнай назвы — Юрэдзка, якая гаворыць пра тое, што стагоддзі назад жылі тут «юрэдыкі» (населены, не падуладны гаспадару паселішча). Назву гэтую скасавалі ў свой час, відаць, які незразумелую (таму кепскую) і замянілі на досыць банальную, але даступную масам Наднёманскую. Выкінулі частку гісторыі мястэчка (сённяшняй вёсцы). Калі ж падчас загаданай вышэй святочнай урачыстасці я спытаў у старшыні сельскага Савета Г. Жаўрыды, чаму ўсё ж не аднавілі назву Юрэдзка, то пачуў у адказ сакраментальнае: няма грошы.

Яшчэ 5 гадоў таму я надрукаваў на гэту тэму нататкі ў раённай газеце («Ёсць такая вуліца — Юрэдзка»). Ніякуж за 5 гадоў не знайшлася дробных сродкаў на аднаўленне гістарычнай справядлівасці? Можна, усё ж старажытная назва вуліцы вернецца на сваё законнае месца?

Аляксей ПЯТКЕВІЧ,
прафесар Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Куляшы.

ЖЫВЕ ТАКІ ДОКТАР

Сяргей Маликаў, урач Баранавіцкага анкалагічнага дыспансара, спаў. Яго разбудзілі неаднаразова званкі ў дзверы, але калі гаспадар падняўся, то ўбачыў, што ў кватэру ўваходзяць двое.

Невядомыя кінулі наўцёкі, а Маликаў за імі. Аднаго злодзея ён затрымаў, а другога крыху пазней арыштаваў міліцыянеры. Рабаўнікі, як высветлілася, былі гастраляры з Ліды. Яны спрабавалі напярэдадні залезці ў кватэру па вул. Жукава, але толькі спасвалі замок.

За свой учынак урач атрымаў граматы і грашовую прэмію.

— Больш бы нам такіх дактароў! — кажуць у Баранавіцкім ГАУС.

Сымон СВИТУНОВІЧ.

НЕАБЫЯКВАВЫЯ ЛЮДЗІ

ГРУПАВЫ ПАРТРЭТ У «ІНТЭР'ЕРЫ»

«Як толькі я быў абраны старшынёй раённага Савета дэпутатаў, перада мной паўстала пытанне — як арганізаваць нашых старэйшых, дэпутатаў, з'ядацца іх у адзінае ядро і накіраваць агульныя намаганні на навядзенне парадку ў нашых населеных пунктах, — раскажаў старшыня Уздзенскага раённага Савета дэпутатаў Міхаіл ЛАПОТКА. — Штогод мы праводзім конкурс на вызначэнне лепшага сельсавета і старэйшыны, пераможцы атрымаюць дыпломы і прэміі. Аднак у раённага Савета нестася грошай, каб матэрыяльна заахоціць усіх актыўных дэпутатаў і старэйшых (вартых узнагароды ў нас многа!). Мы прыйшлі да высновы, што самае лепшае выйсце — маральнае заахочванне, якое цэніцца вышэй за грошы. У нашай раённай газеце мы зрабілі старонку для дэпутатаў і выбаршчыкаў «Улада мясцовая — справы дзяржаўныя», якая пачала выходзіць літаральна з першых дзён работы 25-га склікання. Там мы раскажваем пра нашых дэпутатаў, старэйшых, старшынь сельвыканкамаў. У нас шмат актыўных людзей. Паверце, абры каго мы пісаць не будзем, бо людзі чытаюць раёнку, і яны нас адразу асудзілі б, калі б мы праз газету пухалілі чалавека, які насамрэч гэтага не варты».

Анатолий АНДРОН.

Журналіст «МС» асабіста пазнаёміўся з некаторымі героямі тэматычнай старонкі і пераканаўся ў справядлівасці слоў старшыні райсавета.

...Анатолий Анатольевіч АНДРОН з вёскі Любячы — дэпутат Хатлянскага сельскага Савета. Працуе майстрам лесу ў Валяр'янскім лясніцтве. Не дзіўна, што да яго часта звяртаюцца з просьбай сплываць аварыйныя дрэвы (у вёсках гэта вялікая праблема). У раёне сваёй вышкі няма, а Андрон абыходзіцца без яе. Не так даўно ён зарэгістраваўся як індывідуальны прадпрымальнік і цяпер аказвае такія паслугі афіцыйна. «За «лёгія» дрэвы я аплату не бяру, — тлумачыць дэпутат. — А калі цяжка работа і ёсць канкрэтны заказчык (у сваяка на магіле сплываць дрэва так, каб не пашкодзіць суседнія, ці ля хаты, каб правядзі і саму хату не закрануць) — тады за плату. Цана прымальная — яшчэ ні разу ніхто не адмовіўся. Без справы я ў найбліжэйшы час не застануся — у мяне чарга з заказчыкаў вялікая, а як індывідуальны прадпрымальнік я працую толькі па выхадных».

Як дэпутат Анатолий Анатольевіч рэгулярна абходзіць неўладкаваныя сем'і, правярае, у якіх умовах знаходзіцца дзетка. Дапамагае пажылым аднавяскоўцам дабрацца да бальніцы ў цэнтр. «У мяне аднаго ў вёсцы ёсць машына, — гаворыць народны абраннік. — Скажам, доктар прызначыў бабульцы прыём на 13.00, а аўтобус ідзе толькі зранку. Хто яе завязе? Вось яна і прыходзіць да мяне. Вязу. Там яна пабыла — назад прывёз... Да мяне прыходзяць з рознымі пытаннямі. Напрыклад, у кагосьці абарвала правядзі вулічнага асвятлення (сук упаў). Просьця мяне — патэлефануй у РЭС. Многія нават не ведаюць,

Віталей БАРАДАУКА.

куды звяртацца ў выпадку праблем. Ідучь да мяне».

Анатолий Анатольевіч — лясасек-віртуоз. Ён неадночы браў удзел у прафесійных спаборніцтвах як мясцовага, так і міжнароднага ўзроўню. Сёлета стаў чэмпіёнам Мінскай вобласці, летась заваяваў другое месца ў рэспубліцы. Неаднаразова станаў пераможцам Кубка Балтыкі ў Латвіі, прызёрам аналагічнага расійскага чэмпіянату, двойчы браў удзел у чэмпіянаце свету (у Эстоніі і Германіі). «Там у асноўным конкурсы звязаныя з прафесійнымі лясарыхтоўкамі, — узгадвае майстар лесу, — з валкай дрэваў (за 15 метраў ад цябе стаяць калок, на які трэба «пакласці» сесеныя ствол), з абрэзкай галін, а таксама са зборкай разборкай бензапілы на хуткасць. Самы лепшы свой вынік у гэтым спаборніцтве я паказаў у Германіі, калі здолеў справіцца з задачай (разабраць пілу, памяншыць цэг і зноў сабраць) за 12,3 секунды. А на абрэзку 30 сукоў спарэбілася 17 секунд». Такі высокі прафесіяналізм, на думку самога Анатолия Анатольевіча, абумоўлены ў першую чаргу вопытам і пастаянным трэнерукамі, а таксама жаданнем перамагчы, дасягнуць большага.

Шкава, што нарадзіўся ён у Мінску, але вяртацца ў сталічныя «джунглі» з жалеза і бетону не збіраецца. Тут, у вёсцы, у яго дом, сям'я, праца. Па спецыяльнасці ён пчаляр, працаваў сталеяром, ляснічым і ўжо прыкладна год з'яўляецца майстрам лесу.

Анатолий Анатольевіч — чалавек неабяякавы, яго хвалюе ўсё, што адбываецца ў вёсцы:

— Аграгарадкі — гэта добра, але паглядзіце, каго засяляюць у новыя дамкі? Часам — людзей невядомай нацыянальнасці, выпівак. Яны дрэнна працуюць, пачынаюць развальваць гаспадарку. Лепш за гэтыя грошы, што пайшлі на дамкі, пабудавалі б новыя малочнатаварныя фермы, далі добры заробак людзям. Чалавек бы сам прыехаў, узяў крэдыты і пабудаваў сабе жыллё.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

«СЯДЗЯЧАЯ» ПРАЦА

У сталіцы створана першая дзяржаўная служба сядзелак

Памятаю, як тры гады таму, якраз пад Новы год, мне патэлефанавала знаёмая. Таццяне было не да святаў. Яна абівала парогі медыцынскіх і сацыяльных устаноў, каб хоць на нейкі час уладкаваць свайго паралізаванага бацьку. Пыталася, ці не магу я неяк паспрыяць ёй, бо там, куды яна звяртаецца, або просяць запісацца ў чаргу і пачакаць, пакуль вызваліцца месца, або ўвогуле не бяруць ляжачых.

А там, дзе бяруць, заламаюць за месяц знаходжання такія цэны, што ёй, педагогу са стажам, і трохмесячнай зарплаты не хопіць, каб разлічыцца.

— Ды і што мне з таго месяца, нават калі я знайду грошы? Бацьку патрэбны пастаянны догляд, а я ўжо і так паўгода разрываюся паміж ім і працай.

Фота АНАТОЛІЯ КЛЕШЧУКА.

Таццяна была ў роспачы. Тады ў нашай размове ўпершыню ўсплыло слова «сядзелка». Я параіла ёй пашукаць па аб'явах людзей, якія аказваюць адпаведныя паслугі. Высветлілася, што і гэты шлях Таццянай пройдзецца: за гадзіну догляду «такага хворага» прыватныя сядзелкі патрабуюць 6 долараў і вышэй. А вось у дзяржаўнай сацыяльнай структуры падобныя паслугі ўвогуле не прадуладжаныя...

Тады я доўга не магла зразумець: чаму? Чаму там, дзе дзяржава магла б узяць грошы літаральна «з падлогі», прыклады мінімуму намаганняў, яна не робіць гэтага? І пакарліва аддае такую неабходную і запатрабаваную паслугу, як догляд ляжачых хворых, на водкуп камерцыйным структурам? Між тым, наладзіўшы службу адпаведных паслуг у дзяржаўным сектары, можна было б зрабіць іх больш таннымі, а значыць, і больш даступнымі. І ў дадатак, зрабіць грошы ў дзяржаўную кірэню. Не шмат, але ўсё ж...

У падобным становішчы апынулася не адна Таццяна, а дзясяткі (калі не сотні) людзей з не надта высокім узроўнем даходаў, пастаўленых перад жорсткім выбарам: або звальненняцца з працы і даглядаць хворага, жыючы на яго пенсію, або працаваць выключна «на сядзелку»...

Да гады таму ў сваякой цяжкахворых людзей нарэшце з'явілася прымальная альтэрнатыва, а разам з ёю і надзея на вырашэнне сваіх праблем. У лістападзе 2007 года пры тэрытарыяльным цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Першамайскага раёна сталіцы была арганізаваная першая дзяржаўная служба сядзелак, якая да гэтага часу з'яўляецца практычна адзінай не толькі ў Мінску, але і ў краіне.

Сядзелка абслугоўвае розныя сем'і, у кожнай з якіх свой пад'язьця і свае «шкілеты ў шафе».

Да таго ж, камерцыйныя структуры бяруць пэўную суму «зверху» за пасрэднага, інакш кажучы, за падбор сядзелак. А ў тэрытарыяльным цэнтры гэта робіцца бясплатна.

У абавязкі сядзелкі, акрамя знаходжання побач з хворым, уваходзіць падаграванне ежы, кармленне, мыццё посуду, змена бялізны, памерсаў, вынас судна. Ёсць і дадатковыя паслугі, адносна якіх распрацаваны і дадатковыя рэкламныя працы. Прычым, арганізацыйная частка займае вялікую долю падрыхтоўчага працэсу, паколькі на рэкламную кампанію катастрофічна не хапала грошай (якія ў гарадскі бюджэт пад гэта ніхто папярэдне не закладваў). Звярнуліся са сваёй інфармацыяй у грамадскія арганізацыі, у паліклінікі, бальніцы і аптэкі горада Мінска: маўляў, аказвае паслугі сядзелак. У гарадскіх рэкламных выданнях размясцілі за паўнаці некалькі сціплых абвестак накіхталі «запрашае сядзелка на працу» і ўжо ў 2008 годзе паставілі, як гаворыцца, справу на паток.

Паслугі сядзелкі, зразумела, платныя, паколькі не ўважонкі кірэню. Не шмат, але ўсё ж... Высокія (скажам, уборка памяшкання, дзе знаходзіцца хвора, каштуе 2400 рублёў, гігіенічная ванна — 4600 рублёў).

Хача і гэтыя расцэнкі задавальняюць далёка не ўсіх, — уздыхае Марыя Івананаўна. — Кажуць, дарагавата. Але знізіць тарыфы мы не можам. З гэтай сумы нам неабходна заплаціць падаткі, якія складаюць амаль 30 працэнтаў, і нешта пакінуць на патрэбы і развіццё самога тэрытарыяльнага цэнтры — на пашырэнне той жа рэкламнай і інфармацыйнай дзейнасці, на канверты і паперу... У выніку на аплату 1 гадзіны працы сядзелкі застаецца ў сярэднім 2100 рублёў. Аплату ў нас, так бы мовіць, з'яўляецца, і напрумаму залежыць ад колькасці адпрацаваных гадзін. Напрыклад, за дзве гадзіны працы сядзелка атрымае 4200 рублёў, за чатыры — 8400 рублёў, за дзесяць гадзін — 21 000 рублёў... Гэта зусім нямнога.

Адолю і складанасці, якія ўзнікаюць на этапе падбору працацуючых «кадраў». З аднаго боку — невядзікі заробкі і спецыфічна, часам цяжка (і ў маральным, і ў фізічным плане) праца... З другога — высокія патрабаванні

ГОД РОДНОЙ ЗЯМЛІ ГРОШЫ НЕ ТОЛЬКІ ТРАЦЯЦЬ, АЛЕ І ЗАРАБЛЯЮЦЬ

На Ваўкавысчыне адбыўся другі раённы злёт сельскага актыву

— На першым злёце, — раскажае старшыня Ваўкавыскага раённага Савета дэпутатаў Святлана Прэдка, — мы ўшаноўвалі старастаў, якія вызначыліся ў арганізацыі добраўпарадкавання населеных пунктаў. Сёлета ў сувязі з Годам роднай зямлі кола сельскіх актывістаў пашырылася, бо ў выкананні мерапрыемстваў, прымеркаваных да Года, удзельнічалі не толькі старэйшыны, але і члены выканкамаў сельскіх і пасялковых Саветаў, дэпутаты, кіраўнікі структурных падраздзяленняў, размешчаных на тэрыторыі сельсаветаў, жыхары населеных пунктаў.

Святлана Уладзіміраўна знаёміць з выніковай інфармацыяй па кожным сельсавеце. Гэта ўражае. Пералік добрых спраў, напрыклад, у прыгарадным Ваўкавыскім сельсавеце займае аж дзве старонкі друкаванага тэксту. Так, у вёсцы Войткавічы заасфальтавалі дарогу, а ў Новых Хацькоўцах не адрамантавалі. Знеслі пяць старых пустых дамоў, навялі парадак на двух міні-палігонах. Спілавалі каля 30 аварыйных дрэваў у вёсках, пасадзілі звыш 90 маладых і г.д.

Старшыня сельскага Савета Раман Шаціла як сапраўдны гаспадар на сваёй тэрыторыі арганізоўваў работу сумесна з СВК «Хацькоўцы» і «Наверавічы», ДРБУ-188, ЖГК, мясакамбінатам, структурнымі падраздзяленнямі раённага вузла паштовай сувязі, райспажыўтаварыства і іншымі. Нехта дапамог фінансава, а дзе і сельсавеце рубель з бюджэту выкарыў.

Так, каб сплываць тля ж аварыйныя дрэвы, спатрэбілася 4,5 мільёна рублёў, каб правесці рэкультывацыю несанкцыянаванай пляцоўкі часовага складзіравання ахдодаў, — яшчэ 1,3 мільёна.

Дарэчы, грошы не толькі трацілі, але і зараблялі. На аўкцыёне прадлі два участкі пад будаўніцтва жылых дамоў, і бюджэт сельсавета папоўніўся адразу на 7,5 мільёна рублёў. А ў Рэпльскім сельсавеце на добраўпарадкаванне адной толькі цэнтральнай вёскі Рэпль спатрэбілася 112 мільёнаў рублёў. Грошы знайшліся ў бюджэце сельсавета.

Шмат зроблена і ў іншых сельсаветах раёна: Вярэйкаўскім і Шылавіцкім, Гнезнаўскім, Субацкім, а таксама ў Падароскім, Роскім і Краснасельскім пасялковым.

Уласныя падворкі аформілі сёлета ў вёсках так, што вачэй не адвесці. З малымі архітэктурнымі формамі, альтанкамі, кветнікамі. Найлепшыя з лепшых — а гэта гаспадары 34-х узорных сядзібаў — былі адзначаны Гісьмом-падзякай райсавета дэпутатаў, сельскія актывісты — граматамі райвыканкама, каштоўнымі падарункамі і грошавымі прэміямі сельскіх і пасялковых Саветаў.

Па агульным настроі прысутных адчувалася, што свята ім дастады.

— Людзі цягнуцца да прыгожага, — упэўнена Святлана Прэдка. — Сёння нашы вёскі не параўнаць з тымі, якія былі некалькі гадоў таму. Прыемна, што сям'я гаспадароў-пераможцаў конкурсу на лепшую сядзібу сёлета паабшчалі малады. Значыць, вёска будзе жыць... Але гэта не значыць, што ў нас няма праблем. Жыццё не стаіць на месцы, і тое, чым ганарыцца ўчора, сёння, мякка кажучы, не дацягвае да сучаснай планкі.

Вось, напрыклад, Падароск. Хоць і набыў ён два гады таму статус аграгарадка, але работы па яго добраўпарадкаванні працягваюцца. Ад гэтай гэтага не хавалі — наадварт, паказалі ўсе сацыяльна-бытавыя і культурныя аб'екты, якія яшчэ падлаціць трэба. Працягваецца добраўпарадкаванне тэрыторыі каля будынка сельсавета, дзе размяшчаюцца і сельская бытоўка, і бібліятэка, і ашчадная каса. На цэнтральнай вуліцы ўстанавіваюцца новыя бетонныя агароджы. А ў старшын Падароскага сельскага Савета Сяргея Дуброўскага свой «галаўны боль» — дарогі, якія пакуль не перададзены на баланс дарожных арганізацый. Парадокс: у вёсцы Сядзельніцы ДРБУ-188 абслугоўвае дарогу толькі... да паловы населенага пункта, а пра астатнюю частку клопаціцца сельскі Савет (дапамагае сельгаспрадпрыемства).

— Казаць, што ў населеных пунктах наведзены поўны парадак, — дапаўняе Святлана Прэдка, — яшчэ чарна. Не ўсе дарогі пакуль перададзены на абслугоўванне дарожным арганізацыям. Узнікаюць часам праблемы з несанкцыянаванымі звалкамі. Гэта дадатковыя выдаткі, а грошай на ўсё ў сельсаветах не хапае.

А старшыня раённага выканаўчага камітэта Дзмітрый Голец падкрэсліў: нельга кіравацца ў працы толькі адным пэўным указам або ставіць кропку ў добраўпарадкаванні пасля завяршэння Года роднай зямлі. Год адыходзіць, але шмат спраў чакае наперадзе.

Галіна РАМАНЧУК,

Ваўкавыскі раён.

Каб атрымаць, трэба ўкласці

Віцебск у наступным годзе атрымае рэкорднае фінансаванне на навядзенне парадку, развіццё інфраструктуры, вырашэнне самых розных камунальных праблем.

Як раскажаў нашаму карэспандэнту старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр КОСІНЕЦ, на гэтым мэты з абласнога бюджэту плануецца выдзеліць каля 100 мільярдаў рублёў. Столькі ж выдаткоў і ў гарадскога бюджэту. (Для параўнання, сёлета патрацілі больш за 35 мільярдаў рублёў.) У ліку іншага аддадуць увагу і віцебскім дварам — створаць сучасныя зоны для паўнацэннага адпачынку з пляцоўкамі для гульні, лядовымі каткамі і г.д. Даўно трэба перасяляць людзей з некалькіх сотняў дамоў з пачынам ацяпленнем. Вялікі ўкладанні робяцца ў індустрыю забавы.

Дзе возьмуць грошы, тым больш у крызісны час, на ахвядзілі ўсё гэтае задуманага? Іх у Прыдзвінскім краі навучыліся зарабляць. Па напачатку рэспубліканскага бюджэту паўночны рэгіён цяпер у лідары. Паралельна ляс паўнацэннага і мясцовы бюджэт.

Усё больш прадпрыемстваў працуюць з прыбыткам. Значыць, ёсць надзейная крыніца для збору падаткаў. У вобласці створана каля 6 тысяч новых працоўных месцаў. Адпаведна, дадаткова пералічаюцца падатковыя падаткі. Развіваецца вялікі тэмпа сфера паслуг. Значна больш стала кавярняў і рэстаранаў. Да новага года пасля капітальнага рамонту адчыніцца «Смаленскі рынак» — цяпер тут будучы гандляваць пад дахам, у цяпле. А ўсё адноўлены рынак запрацьце летам наступнага года. Значныя інвестыцыі ў рэканструкцыю акупяцца хутка, бо таварабарот гэтага рынку можна параўнаць з бюджэтам некаторых раёнаў.

Наогул у рэгіёне па-іншаму дзейнічае гандаль. Калі тавары не рэалізуюцца доўгі час, іх вяртаюць вытворцам, і тыя працуюць новыя віды тавараў, якія змогуць эфектыўна прадавацца. Такую «каманду» даў асабіста губернатар. На інтэлект і лагістыку робіцца на Віцебсчыне «вялікая стаўка».

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ГРУПАВЫ ПАРТРЭТ У «ІНТЭР'ЕРЫ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Сур'эзанай праблемай у вёсцы, лічыць Анатоль Анатольевіч, з'яўляецца дрэнная якасць вады.

— Многія нашы людзі проста не ўсведамляюць, які вялікі ўплыў аказвае яна на арганізм. Мы самі больш чым на 80 працэнтаў складаемся з вады. Большасць хваробаў абумоўлена нізкай якасцю спажыванай вады, тымі шкоднымі хімічнымі спалучэннямі, якія ў ёй утрымліваюцца. У нас шэраг калодзежаў утрымлівае ваду, непрыдатную для ўжывання (санстанцыя прапануе мясцовым жыхарам спажываць бутляваную ваду). У некаторых аграгарадках водаправоды старыя, наскрозь праржавелыя. Там, дзе палажылі новыя пластыкавыя трубы, усё выдатна, але асноўная сістэма патрабуе замены. Трэба мяняць водаправоды, бурчыць новую артэзіянскую свідравіну.

Дпутат Разумее, што на ўзроўні сельсавета ці раёна такую праблему не вырашыць (неабходна падтрымка «зверху»), але спадзяецца, што яго голас пачуць.

...Вітал Мікалаевіч БАРАДАЎКА — ваенны пенсіянер, старэйшына вёскі Суткі Камянкуўскага сельсавета. За гады службы атрымаў 5 урадавых узнагарод, знакі «Ветэран Чырванасцяжнага Паўночнага флоту» і «Ветэран падводнага атамохода». Служыў на атамных ракетаносцы К-33 (атаманна падлодцы першага пакалення, «сестры» К-19). Хадзіў у аўтаномкі (баявыя дзяржурствы) у Атлантыку і ў Індыйскі акіян. «Перад тым, як пайсці ў аўтаномку, неабходна было «абкатаць» асабістыя рэчы на ўзроўні падлодкі, каб праверыць, як «адчуваюцца хвалю» сухапутныя маркі, — дзеліцца ўспамінамі пенсіянер. — На падлодках служыла шмат выхадцаў з Беларусі, Украіны. З 2800 прызыўнікоў медкамісія адбрала толькі 200. Які цяпер адбраюць у касмануці, так тады нас адбіралі для службы на падлодцы. І цэнтрфігма ў нас была, і баракамера. Я праслужыў у званні мічмана Расійскага флоту напўняўшы 15 гадоў і ўсе гэтыя 15 гадоў у асноўным хадзіў у мора, а не сядзеў на сушы».

Сам родам з Украіны, Вітал Мікалаевіч упершыню пабыўаў у Беларусі ў 1964 годзе, калі ажаніўся (прыехаў знаёміцца з бацькамі жонкі), а на пастаяннае жыхарства перабраўся ў 1976-м. Працаваў у Камянкуўскім сельскім Савеце, ваенкурорам у Шамянка, а потым займаўся хатняй гаспадаркай — сапраўдны марак, тым больш падводнік, можа усё. І з тэхнічай ён «на ты».

Раней вёска Суткі была значна большай, але пасля таго, як падчас вайны яе спалілі, у мінутых маштабах аднавіцца не змагла. Нават Суткаўскую сярэднюю школу перанеслі ў суседнюю вёску Гарадок. Цяпер тут толькі 21 жылы дом, пастаянна працываюць 16 сем'яў, у асноўным пенсіянеры. Старыя паміраюць, моладзь у вёсцы не застаецца.

У Віталі Мікалаевіча добра атрымліваецца арганізаваць аднавяскоўцаў, агульнымі намаганнямі правесці суботнік, адзначыць Свята вёскі, і ў любой працы ён першы — асабістым прыкладам заахочвае суседзяў.

Пенсіянер прызнаўся, што старэйшынай быць няпроста нават яму, былому ваеннаму. «Я столяк ворагаў нажыў, — падзяліўся падводнік. — Адзін п'е моцна, не прасыхае. Скажы яму што-небудзь — на дыбкі становіцца. Розныя людзі бываюць, як у любой сям'і, а тым больш — у вёсцы. Самае складанае, што правоў ты ніякіх не маеш, цяжка быць паўплываць на асобных людзей. Скажам, ёсць у нас непрапісаных перасяленец, які адмаўляецца плаціць за вываз смецця, сабак навязваць. А калі я звярнуўся да ўчастковага — крыўдаваць на мяне пачаў. Я вінаватым застаўся».

З будучай жонкай Доньй Вікенцьеўнай пазнаёміўся падчас службы на флоце, дзе яна працавала кухарам. Літаральна праз месяц праранавалі ажаніцца. «Не было калі заляцання, — тлумачыць гаспадар. — Я зразумеў, што яна будзе вернай жонкай, таму і ўзяў». У Віталі Мікалаевіча і Доні Вікенцьеўны 2 дзяцей, 8 унукаў, 2 правнучкі — і трэці «на падыходзе».

Галоўнай умовай адраджэння вёскі Вітал Мікалаевіч лічыць павышэнне

зарабку сям'і: «Калі б людзям плацілі больш, тады і ўсе дамкі ў аграгарадках былі б заселеныя».

...Ядвіга Юльянаўна РУБАШНЯ — старэйшына вёскі Глінкі Камянкуўскага сельсавета. Нарадзілася ў вайну, у гэтай жа вёсцы, была трэцім дзіцем у сям'і. Скончыла 7 класаў. Працавала паляводам, пэўны час завячалася на свінаферме, на складзе, потым зноў вярнулася ў палыводы. Заўсёды была ў спісе найлепшых працаўнікоў, рэгулярна ездзіла на злёты перадавікоў, была актывісткай прафсаюзнай арганізацыі, дэпутатам мясцовых Саветаў. З будучым мужам, Яўгенам Станіслававічам, пазнаёмілася, калі той прыйшоў з арміі. Днямі Рубашня адзначыла 46 гадоў з дня вяселля.

— Вёска ў нас вялікая, але жыхароў застаўся няшмат. У асноўным старыя людзі, мала маладых, — расказвае пра сваю маленькую радзіму старэйшына. — У асноўным 120, плюс з два дзясяткі дачнікаў. Людзі да мяне прыходзяць з рознымі пытаннямі. Каму дрывы прывезці, каму саломы. Праблем шмат, не ўсе, бывае, і вырашыш. Галоўнае — каб быў які транспарт, а калі транспарту няма... Агульным намаганнямі ўпарадкуем могілкі — людзі скідаюцца на вываз смецця, на фарбу для агароджы. Нашы вяскоўцы і самі паўдзельнічалі б у навадзеным парадку, але шмат каму ўжо больш за 80 гадоў, ім хадзіць цяжка. Мы з мужам ездзем на могілкі і прыбіраем там вясно. Ён з касой пройдзе, потым разам грабём, вывозім.

Калі, бывае, смецце па вёсцы не забяруць (трактар заняты ў іншым месцы ці сапсаваўся), я прашу свайго мужа: «З'ездзі забяры, каб на вуліцы смецце не стаяла». Ён бярэ наш трактар і вывозіць смецце. Галоўнае, каб была саларка. Па яе трэба асін ва Узду ехаць, а машыны ў нас няма. Тады пражым кагосьці купіць. Увогуле, якую работу зрабіць зможам — заўсёды дапаможам... Я без працы жыць не магу. За працай я ахвотна. Вельмі люблю гатаваць. Гэта можна назваць мамі хобі. У нас такія ўсе ў родзе. Я кожны дзень нешта гатую — і суп, і да супу, хача б яечню з салам ды блінчымі.

Радуе старэйшыню тое, што апошнім часам вясковая моладзь пачала больш клапаціцца пра добраўпарадкаванне — па вясне ўсе дружна фарбуюць дамы, рамантуюць агароджы, наводзяць парадак. «Я на пачатку года праходжу па вуліцы і кожнаму гавару, дзе і што яму трэба ўпарадкаваць на сваім участку, каб усюды было чыста і прыгожа». У самой Ядвігі Юльянаўны на двары заўсёды ўзорная чысціня і парадак. Туды можна экскурсію вадзіць — паказаць, што значыць быць гаспадарамі.

Інга МІНДАЛЁВА.

Фота Паўла ПРАХАРЭНкі.

Уздзенскі раён.

Ядвіга і Яўген РУБАШНЫЯ.

ДЗЯКУЙ! ЯКІ ТРЭБА БЫЛО ЧАКАЦЬ

Штогод каля 12 тысяч інвалідаў, удзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны і асобаў, да іх прыроўненых, напраўляюць сваё здароўе ў шпіталі, які носяць імя Пятра Міронавіча Машэрва. Размешчана гэта ўстанова (кіруе ёй выдатнік аховы здароўя, урач вышэйшай катэгорыі Інэса Браніславаўна Масла) нападальна ад Мінска ў сасновым лесе, аснана на апошнім слове медыцынскай тэхнікі і працуюць там цудоўныя спецыялісты.

Як былі пацыент хачу шырока падзякаваць загадчыку тэрапеўтычнага аддзялення № 5 Але Міхайлаўне Молчан, свайму леачаму урачу Дзяне Дамітрыеву Баралаі, медыцынскім сёстрам Волзье Міхайлаўне Жукавай, Ліліі Рур'якуне Шуман, Алене Анатольевне Вінікоўскай, Жанне Васільевне Капітоўне. Лічу, што і ўвага, і клопат, іх добрыя словы спрыяюць хворым не менш, чым лекі.

З павагай ставяцца ў шпіталі і да працы культурнага Тэатра Тацыяны Міхайлаўны Падкававай. Яна ладзіць канцэрты і іншыя мерапрыемствы, сярэд хворых лёгка знаходзіць таленты.

Іншымі словамі, пасля курсу лячэння ў гэтай установе маё самадчуванне, які і трэба было чакаць, стала значна лепшым.

Георгій ПАПКОЎ, г. Берасіно.

РУП «ВИТЕБСКИЙ ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «ВИТЕБСКМЕБЕЛЬ»

Лот: Производственное здание Цех № 1 площ. 6210,6 кв.м, производственное здание Цех № 2 площ. 11560,8 кв.м, производственное здание «Сушилка» площ. 764,6 кв.м, производственное здание «Механические мастерские» площ. 294,7 кв.м, склад РСГ площ. 107,5 кв.м, производственное здание лесопильного цеха площ. 1077,8 кв.м, склад-сарай сухих мебельных заготовок площ. 467,4 кв.м, здание КНС площ. 45,4 кв.м, здание гаража площ. 515,3 кв.м, производственное здание «Склад готовой продукции № 2» площ. 1946,9 кв.м, склад-сарай сырых мебельных заготовок площ. 379,7 кв.м, производственное здание «Обойный цех» площ. 2583,6 кв.м, здание мелничка площ. 378,0 кв.м, здание административно-бытового блока площ. 623,0 кв.м, производственное здание энергоблока площ. 1022,0 кв.м, производственное здание «Энергоцех» площ. 161,0 кв.м, здание котельной площ. 1089,8 кв.м, 7/25 доли капитального строения (малого гаража) площ. 222,3 кв.м, эстакада площ. 84,0 кв.м, автомобильный проезд площ. 6446,5 кв.м, внутриплощадочные сети электроснабжения протяженностью 4734,0 м, внеплощадочные сети электроснабжения протяженностью 1700,0 м, наружный водопровод протяженностью 24,57 м, канализационно-ливневая сеть протяженностью 1162,9 м, хозяйственно-бытовая канализационная сеть протяженностью 1928,6 м, трубопровод тепловой сети протяженностью 1432,8 м, трубопровод горячего водоснабжения пл. 885,0 кв.м, трубопровод тепловой сети протяженностью 284,2 м, строительные материалы, использованные на возведении следующих объектов: здания склада с подвалом, здания склада, здания неуставленного назначения (бытовые), здания котельной (переоборудование склада ЛБЖ), хлораторных сооружений, сооружения неуставленного назначения (очистное сооружение), сооружения для сбора мусора, противопожарного водоема, пожарного резервуара, наружной сети освещения, эстакады теплотрассы (12 опор железобетонных) и ограждения железобетонного и прочие основные средства и товарно-материальные ценности ОАО «Витебскмебель» (перечень опубликован на сайте www.Osenka.by), начальная цена продажи с учетом НДС 7 999 243 172 рубля. Имущество расположено по адресу: Витебск, ул. А. Павлова, 48. Для обслуживания вышеуказанных объектов недвижимости выделены земельные участки общ. площ. 8,9765 га. С техническими характеристиками объектов можно ознакомиться у Организатора торгов и Продавца.

Официальное извещение опубликовано в Биюлетене «Конкурсные торги в Беларуси и за рубежом» от 06.10.2009 года № 37. Аукцион состоится 30 декабря 2009 года в 10.00 по адресу: Витебск, ул. Свидинского, 4. Заявления принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00 по адресу: Витебск, ул. Свидинского, 4. Заключительная регистрация участников проводится в день проведения аукциона с 09.30 до 10.00 по месту проведения аукционных торгов.

Дополнительную информацию можно узнать у Организатора аукциона: 8 (0212)435 435; 8 (029)591 00 02; www.Osenka.by

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

На Аршаншчыне старэйшыны, распавядаючы аб праблемах вёскі, часцей за ўсё гавораць пра вялізныя старыя дрэвы з тоўстымі стваламі, якія немагчыма спілаваць нават грамадой. Гэтыя дрэвы могуць у любы час упасці ад магчымага ветру і пашкодзіць пабудовы на падворках вяскоўцаў.

У кожнай вёсцы ёсць такія «экзэмпляры». Калі дрэва знаходзіцца на двары гаспадара, тады лічыцца яго ўласнасцю, і плаваць яго трэба за свае сродкі. Шмат старых дрэў і на грамадскай тэрыторыі. Але аб тым, як прыбраць іх, думае ўжо старэйшына Савета.

У вёсцы Анібалева, напрыклад, дом, які належыць сельгаспрадпрыемству, пакінулі жыльцы, бо магутныя дрэвы пагражаюць абрушэнню на дах. Калі гэта не ўласная хата, дык, напэўна, няцяжка было з'ехаць адсюль і знайсці бяспечнае жылло. А калі хата пабудаваная сваімі рукамі ці на свае грошы, так проста яе не кінеш, а будзеш шукаць варыянты, як пазавіваць ад небяспечнага дрэва.

Калі з дрэвам не пад сілу справіцца гаспадар і нават вясковая грамадзец, людзі звяртаюцца па дапамогу ў раённую камунальную гаспадарку ці Аршанскі гарадскі аддзел па надзвычайных сітуацыях. Напрыклад, у вёсцы Ключніківа

ХТО СПІЛІЦЬ ДРЭВА?

жыхарка Соф'я Мацюшава на працягу года тэлефануе і піша заяўкі ў аддзел па надзвычайных сітуацыях, каб спілавалі вялізнае старое дрэва каля яе хаты. Прычым жанчына згодна за гэта заплаціць. Яна ведае, што з кішні неабходна выкласці не менш за 250 тысяч рублёў, а можа, і больш. Дзе чаканне зацягнулася. У лістападзе яна зноў тэлефанавала: калі ж нарэшце прыедуць і зробіць гэту работу?

Старэйшына вёскі Ключніківа Рыгор Сафрановіч пацвердзіў, што дрэва ля хаты Мацюшавай трэба спілаваць. Яно выбракавана інспекцыяй па ахове прыроды і ўваўляе небяспеку: можа паўаліцца і парушыць хату ці хлечу. Так ужо было ў дух жыхароў вёскі: сёлета ў час ліўневых дажджоў і моцнага ветру паваліла старыя дрэвы на дахі жылых дамоў. Людзі пацярпелі матэрыяльна, бо трэба было рамантаваць жылло. А будаўнічыя матэрыялы, як вядома, нятаняны.

У старэйшыні хата цяжка расло такое дрэва. Але ён паспеў яго прыбраць пры дапамозе ўсё той жа службы з аддзела па надзвычайных сітуацыях. Плаціў за ўборку дрэва са сваёй кішні. Праўда, тады спілаваць дрэва і прыбраць яго з двара каштавала ўсяго 180 тысяч рублёў.

Калі гэта платная паслуга і на ёй можна зарабіць, дык чаму ж марудзяць з ўборкай у вёсках старых дрэў? З гэтым пытаннем я звярнулася ў Аршанскі аддзел па надзвычайных сітуацыях да намесніка начальніка па аперацыйнай рабоце Сяргея Яўсеева.

Ён удакладніў, што заказваў на тое, каб спілаваць старыя дрэвы, у вёсках раёна сапраўды шмат. Па кожным сельсавеце ёсць заяўкі. Напрыклад, у Высоцкім сельсавеце — восем такіх дрэў, Панізюўскім — дзесць, Здрыўцоўскім — сем, і гэтак далей. Ды і прыватныя заказваў каля 25. Усяго сто зваротаў набярэцца па гэтай «тэме».

Сяргей Іванавіч адразу агаварыў, што такія паслугі не ўваходзяць у абавязкі супрацоўнікаў аддзела па надзвычайных

сітуацыях, але выконваць іх яны вымушаны, бо пакуль няма каму гэта рабіць.

А марудзяць з гэтай справай, таму што недастаткова тэхнікі для падобных заказаў. Ёсць у навуначыні толькі адзін 32-метровы пад'ёмнік, які цяпер на рамоне ў Віцебску. Пад'ёмнік важыць сорак тон і па вясковых дарогах восенню і вясной працуе не можа — вязне. Таму і затрымліваюцца з ўборкай дрэва ў Ключніківа, бо туды можна пад'ехаць толькі «па марозе».

— Каб свечасна прыбраць старыя дрэвы ў вёсках, трэба набыць яшчэ адзін пад'ёмнік, меншай магутнасцю (на 18 метраў). У яго і праходнасць па вясковых дарогах лепшая, і затраты паліва меншыя. Альтымальны ж варыянт — каб брыгада з пад'ёмнікам мелася ў складзе КУП «Райжылфонд», дзе абавязаны выконваць такія функцыі па абслугоўванні вясковага насельніцтва. А супрацоўнікі аддзела па надзвычайных сітуацыях выконвалі б свае функцыі — свечасна апыналіся там, дзе ёсць пагроза здароўю і жыццю грамадзян.

Сяргей Яўсееў прывёў у прыклад горад Оршу, дзе функцыянуе прадпрыемства «Арыён» (займаецца добраўпарадкаваннем горада). Там маюць неабходныя машыны і механізмы, таму не ўзнікае праблемаў з тым, каб аказаць платную паслугу жыхару горада ці арганізацыі па ўборцы дрэў.

Калі ж я спытала ў кіраўніцтва КУП «Райжылфонд», ці могуць яны ў перспектыве аказаць такія паслугі, галоўны інжынер Аляксандр Каўрыга адказаў:

— Для выбаркоўвання і пільвання дрэў у населеных пунктах наша прадпрыемства не мае матэрыяльнай базы і кваліфікаваных работнікаў. У нас няма пад'ёмнікаў і не хапае грошай, каб набыць дарагу тэхніку. А калі б яна і была, то ў штаце няма навучаных людзей, якія б умелі дзейнічаць у экстрэмальных умовах: дрэва каля хаты трэба спілаваць так, каб не пашкодзіць пабудовы і не стварыць небяспеку для жыхароў. Атрымліваецца, што аддзел па надзвычайных сітуацыях найбольш падыходзіць для такой дзейнасці. Няхай бы ўсё так і заставалася, толькі на законных падставах. Тады б ім і тэхніку дадатковую выдзелілі б.

...Так што няхай жыхары вёсак яшчэ пачакаюць.

Вольга ШУТАВА.

«СЯДЗЯЧАЯ» ПРАЦА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Апошнім часам на гутарку ўсё часцей прыходзяць прэтэндэнты ва ўзросце «каля пяцідзсяці», з якімі на ранейшым працоўным месцы не захацелі перазаклучаць кантракт. І гэта трывожная тэндэнцыя — калі разумная, адукаваная жанчына «ў розквіце» вымушаная ісці на такую працу, лічыць Вольга Камісарова. «Хлеб» сядзелкі нялёгка, тым больш калі даводзіцца даглядаць хворага пасля інсульту або з цяжкай анкалогіяй.

— Увоўляецца, яна падыходзіць да чалавека, каб пакарміць, памянхці памперс, а ён ужо нежывы... Псіхалагічна гэта цяжка вытрымаць. Тэлефануе мне: усё, я больш не магу ў вас працаваць. На маёй памяці два такія выпадкі былі.

Сёння, па словах супрацоўнікаў цэнтры, усталяваўся пэўны баланс паміж «штатам» сядзелак і колькасцю кліентаў, якія карыстаюцца іх паслугамі. На гэты момант з цэнтрам на падставе дагавораў супрацоўнічае 37 сядзелак з усіх раёнаў сталіцы. Гэта зроблена для зручнасці — каб кожная мела магчымасць абслугоўваць людзей менавіта ў сваім раёне, па месцы жыхарства, не расходуючы дадатковы час на пераезд з аднаго канца горада ў іншы.

Дарэчы, праца сядзелкі не ўключае ў сабе правядзенне медыцынскіх працэдур (уколы, кропельніцы, масаж, апрацоўка пролежняў і да т.п.), і гэта адразу агавор-

ваецца з кліентам. Тэрытарыяльны цэнтр не будзе заключаць дагавор на паслугі і ў тых выпадках, калі патэнцыйны кліент псіхічна хворы або ў яго выяўлены туберкулёз.

— А хіба вашы заказчыкі не спрабуюць «схаваць» такія факты? — цікаўлюся ў Камісаровай.

— Натуральна, спрабуюць. Але безвынікова. У працэсе гутаркі я задаю патэнцыйнаму кліенту шмат пытанняў, адказваючы на якія, ён міжволі выдае ўсю неабходную нам інфармацыю. Мы не маем ніякага права падваргаць небяспецы жыццё сваіх супрацоўнікаў.

У 2008 годзе ў службу сядзелак Першамайскага раёна звярнулася 17 жыхароў сталіцы, сёлета ўжо больш за 70. Прычым, карыстацца іх паслугамі можна не толькі дома, але і ў медыцынскіх установах. Балніцы вельмі спрыяльна ставяцца да гэтага і ідуць людзям насустрона — маладошча медыцынскага персаналу там па-ранейшаму не хапае, а сядзелка, запрошаная да таго ці іншага пацыента, хоць у некай ступені змяняе гэта напружанне.

— Сёння далёка не ўсе жыхары сталіцы ведаюць пра існаванне дзяржаўнай службы сядзелак, — гаворыць дырэктар тэрытарыяльнага цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Першамайскага раёна Алена Філімонава. — Мы спрабуем рабіць усё, што ў нашых сілах, дзякуючы мававання грамадзян, але без дадатковага

фінансавання дзяржаўнай установе цяжка «раскруціць» сваё дзеянне.

Дарэчы, у чэрвені гэтага года інфармацыя аб існаванні дзяржаўнай службы сядзелак «прайшла» праз жыхарку жыхароў раёна, у планах цэнтры — распусціць яе ў цырульнях, лазнях і іншых грамадскіх месцах, дзе за дзень «пераварочваецца» вялікая колькасць людзей. «Пра нас неабходна заяўляць!» — упэўнены супрацоўнікі цэнтры. Яны лічаць, што нават пры тых невысокіх тарыфах, якія існуюць сёння, можна дасягнуць павелічэння заробкаў сядзелак — пры ўмове росту колькасці кліентаў і пашырэння пераліку паслуг.

— Ведаецца, калі да гэтага часу ў сталіцы не вырашана пытанне з адкрыццём спецыялізаванай установы па аказанні медыка-сацыяльнай дапамогі хворым і іх сваякам, то гэту функцыю ў нейкай меры могуць узяць на сябе тэрытарыяльныя цэнтры сацыяльнага абслугоўвання, стварыўшы службы сядзелак, — сказала на раз'ясненні Вольга Камісарова. — Такіх цэнтраў у Мінску 9, і калі кожны заявіць аб сабе ў гэтым плане, атрымаецца магутная дапамога. Тут не можа быць размовы аб нейкай канкурэнцыі, наша асноўная задача — дапамагчы людзям.

Наталля КАРПЕНКА. Р.С. Жыхары сталіцы, якім патрэбна дапамога сядзелкі, могуць звяртацца ў тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання Першамайскага раёна па тэлефоне 280 33 85.

г. ВИТЕБСК		24.12.2009		
ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ С ОДНОВРЕМЕННОЙ ПРОДАЖЕЙ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ				
№ лота	Наименование предмета аукциона	Характеристика предмета аукциона	Начальная цена предмета аукциона, рублей	Сумма задатка, рублей
5.	Капитальное строение с инвентарным номером 200/С-54975 и капитальное строение с инвентарным номером 200/С-54976, расположенные по адресу: г. Витебск, ул. Октябрьская, 6, и право заключения договора аренды земельного участка	ЦЕНА ОБЪЕКТА НЕДВИЖИМОСТИ СНИЖЕНА НА 20 %. Характеристика объекта недвижимости: — здание специализированное много назначения (котельная) — одноэтажное кирпичное, фундамент — бетонный, перекрытия — железобетонные, деревянные, крыша — рубероид, шиферная, жёст, общей площадью 263,8 кв.м; — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ — одноэтажное кирпичное, фундамент — ж/б блоки, перегородки кирпичные, перекрытия — ж/б плиты, деревянные, крыша шиферная, общая площадь 124 кв.м. Земельный участок: площадью 0,0635 га, кадастровый номер 24010000002000878, срок аренды участка — 99 лет, для обслуживания недвижимого имущества. Ограничения в использовании земельного участка — 0,0015 га охранная зона канализационного коллектора. Назначение — под объект «Общественно-делового назначения, многоэтажная жилая застройка».	62 883 884	6 288 388
6.	Капитальное строение (здание административно-хозяйственное) с инвентарным номером 233/С-930, расположенное по адресу: Витебская область, Чашинский район, г. Новолукомль, Лукомольское шоссе, 4, и право заключения договора аренды земельного участка	ЦЕНА ОБЪЕКТА НЕДВИЖИМОСТИ СНИЖЕНА НА 50 %. Характеристика объекта недвижимости: здание трехэтажное кирпичное, 1974 г. постройки, фундамент — бетонный, перекрытия — железобетонные, крыша — рулонная совмещенная, центральные водопровод, канализация, общая площадь 1681,9 кв.м. Асфальтобетонное покрытие площадью 148 кв.м, цементобетонное покрытие территории 66 кв.м, деревья лиственные в количестве 16 единиц. Земельный участок: площадью 0,2299 га, кадастровый номер 22515100002000096, срок аренды участка — 58 лет, назначение — для содержания и обслуживания здания. Ограничение в использовании — в связи с расположением в водоохранной зоне озера Лукомольское вне прибрежной полосы.	323 003 022	32 300 302
ОРГАНИЗАТОР — Фонд «Витебскоблгимущество», г. Витебск, ул. Правды, 38, контактный телефон/факс в г. Витебск: (0212) 476096, сайты: www.gki.gov.by, www.fondgosim.vitebsk.by, E-mail: vofondgi@tut.by. 1. Аукцион состоится 24 декабря 2009 г. в 15 часов в здании фонда «Витебскоблгимущество» по адресу: г. Витебск, ул. Правды, 38. 2. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00, последний день приема документов 23.12.2009 г. по адресу: г. Витебск, ул. Правды, 38, кабинет 308. Заключительная регистрация участников 24.12.2009 с 14.00 до 14.55. К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию. 3. Сумма задатка перечисляется до подачи заявления на участие в аукционе на расчетный счет № 3642903000021 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Витебской области г. Витебск, код 150801307. Получатель — фонд «Витебско-				
облигумщество», УНП 300002495. 4. Участник, ставший победителем аукциона, после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона; не позднее 10 рабочих дней после вступления в силу решения о предоставлении земельного участка возместить расходы по формированию и регистрации земельного участка и затраты на подготовку и проведение аукциона в сумме 3 миллиона рублей по каждому лоту; внести плату за право заключения договора аренды земельного участка не позднее 10 рабочих дней; не позднее 12 рабочих дней после вступления в силу решения о предоставлении земельного участка заключить договор купли-продажи недвижимости и договор аренды земельного участка. 5. Подробная информация об условиях участия в аукционе, продажи предметов аукциона опубликована в газете «Звезда» от 30.10.2009 № 206 (26564).				

НА БРЭСТЧЫНЕ АДСВЯТКАВАЛІ 70-ГОДДЗЕ

КАЛІ ў лістападзе Ханс Хювенен некалькі гульні не з'яўляўся на пляцоўцы ў складзе мінскага «Дынама», пачалі ўзнікаць розныя чуткі. Хтосьці казаў, што фін трымаваўся, хтосьці — што яго проста пасадзілі на лаўку ў дэцэмплярыніх мэтах. Трэнеры маўчалі. Так было ў цішыні найлепшых бамбардзіраў «бела-блакітных» зноў вярнуўся на пляцоўку. Але нечага не хапала, не было той яскравасці, хуткасці, нават нейкай удачы. Мінулы час у папярэдніх сказах выкрасіліся нездарма. Вечар панядзелка паказваў нам новага-старага Хюві!

Магчыма, на фіна паўпільнае першы сапраўдны снег, які багата аздобіў вуліцы беларускай сталіцы. Адчуўшы падобнае да роднага надвор'я, ужо з першых хвілін восьмы нумар «зуброў» кінуўся ў бой. Спачатку атрымалася не па правілах: выдаленне на 2 хвіліны. Затое «адаматэўты тэрмін», Ханс пачаў прыстрэлявацца да вароты Сямёнава — трохі вышэй правага вугла, міма, перакладзіна. Апошняя — на 13-й хвіліне. Праз некалькі дзесятак секунд гэтая ж хвіліна стала «шчаслівай» для гасцей: перадачы Хювенена і Пелтанена завяршыў магутным і дакладным кідком Лінтнэр. Перад другім перыядам хваляванне павялічалася. Гэтая частка паяўдну традыцыйна прыносіць «бела-блакітным» толькі дрэнныя эмоцыі. І капі адзін за адным за парашэнні адпра-

ляліся адпачываць Люткевіч і Лінтнэр, надзея заставалася толькі на майстэрства Ковала. Віталі не падвёў, а ў нападзенні зноў нагадаў пра сябе Хюві: яго кідок у правы ніжні вугал з вялікай цяжкасцю парываў галкіпер «Ладзі». З'яўляўся «стрэл» Плата праз дзве хвіліны той нічога не змог супрацьпаставіць. 2:0 напярэдадні трымай двадцятхвілінкі. Здавалася, што яшчэ трэба для шчасця? Можна і нічога, але мінчане вырашылі не даць сумаваць заўзятарам. Незразумелыя памылкі ў абароне двойчы дазвалялі тальяцкім скарачаць адставанне да мінімуму. Але ў складзе гаспадароў быў чалавек, які проста не мог у гэты вечар абцясіцца без гола. Двама шыкоўнымі кідкамі Хювенен давёў лік да 4:2 і прынёс перамогу сваёй камандзе. Трыбуны адзачылі фіну дружным і гучным «Хюві! Хюві!» пасля сірэны.

Турнірная табліца Заходняга дывізіёна відэаочна сведчыць пра тое, што трэба прыкладаць усе намаганні, дабіваючы максімальнага выніку ў кожнай гульні. Перад сустрэчай з тальяцкай «Ладай» адставанне мінчан ад восьмага месца, якое дае права трапіць у плей-оф, складала шэсць балаў. Цяпер толькі тры. І ёсць добрая магчымасць ужо сёння вярнуцца пры станоўчым выніку ў змаганні з «Нафтахімікам» Уладзіміра Крыкунова абясыці ніжэгародскае «Тарпедэ».

Яўген ВАРАКСа.

ФОТА БЕЛТА.

Катэгорыя: пытанне

ЗНЯЦЬ НЕ МОГУЦЬ. «ПАСТАВІЦЬ» ТАКСАМА

Ядпрацаваў на адным прадпрыемстве больш як 30 гадоў! Жыллі ад работы не атрымаў. А цяпер... Са мной жыве дачка, зяць, не так даўно ў іх нарадзілася дзіця, і метраў цяпер не хапае. Можна ёсць такі закон і мяне могуць прыняць на кватэрны ўлік па ранейшым месцы працы?

С. К., г. Брэст.

Дзеёнае жыллёвае заканадаўства не ўтрымлівае спецыяльных нормаў, якія даюць права грамадзянам пасля выхду на пенсію быць прынятымі на кватэрны ўлік на прадпрыемстве, дзе яны працавалі да дасягнення пенсійнага ўзросту.

У падлунке 34.1 Палажэння аб парадку ўліку грамадзян з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых

умоў, выдзялення жылль памяшканняў дзяржаўнага жыллёвага фонду (зацверджана Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 29 лістапада 2005 г. № 565, з наступнымі змяненнямі і дапаўненнямі) прадугледжана толькі захаваанне права знаходзіцца на ўліку (для тых, хто быў прыняты на яго раней, у перыяд працы на прадпрыемстве) у сувязі з выхадом на пенсію, незалежна ад далейшага працаўладкавання, у тым ліку ў іншы дзяржаўны орган, іншую арганізацыю.

Не выключана, што гэта пытанне можа быць разгледжана пры адпрацоўцы новай рэдакцыі Жыллёвага кодэкса Рэспублікі Беларусь, якая ў гэты час знаходзіцца на разглядзе ў адпаведных рэспубліканскіх органах.

Віктар САВІЦКІ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ СОБСТВЕННОСТИ

№ лотов	Адрес земельного участка (размер убтковых)	Площадь, га	Срок аренды	Целевое назначение	Кадастровый номер	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)
№ 1	улица Калиновского в районе жилого дома № 33	0,0095	2 года	установка и обслуживание овощного торгового павильона	74010000001005292	743 000	67 000
№ 2	проспект Пушкинский в районе ост. «Универмаг «Октябрьский» (в центре)	0,0037	2 года	размещение торгового объекта по продаже печатных изданий и розничной торговли	740100000006002481	389 000	35 000
№ 3	улица Б. Бирули, останова «Детская больница» (в центре)	0,0014	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска в останочном павильоне	74010000001005291	92 000	8 000
№ 4	улица Комсомольская, останова «Училище культуры»	0,0013	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска (№3) в останочном павильоне	74010000004003222	83 000	7 000
№ 5	улица Королева, останова «Завод «Электродвигатель» (от центра)	0,0012	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска (№1) в останочном павильоне	74010000004003221	137 000	12 000
№ 6	улица Королева, останова «Завод «Электродвигатель» (от центра)	0,0012	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска (№2) в останочном павильоне	74010000004003220	137 000	12 000
№ 7	проспект Мира, останова «Гостиница «Могилев» (в центре) (огр-р. Дубровенка)	0,0018	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска (№2) в останочном павильоне	74010000003005809	99 000	9 000
№ 8	проспект Мира, останова «Проект Мира» (от центра) (огр-р. Дубровенка)	0,0015	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска (№1) в останочном павильоне	74010000003005810	82 000	7 000
№ 9	проспект Мира, останова «Проект Мира» (от центра) (огр-р. Дубровенка)	0,0015	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска (№3) в останочном павильоне	74010000003005811	82 000	7 000
№ 10	проспект Мира, останова «Улица Ленинская» (в центре) (огр-р. Дебря)	0,0010	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска (№4) в останочном павильоне	74010000003005812	82 000	7 000
№ 11	проспект Мира, останова «Улица Ленинская» (в центре) (огр-р. Дебря)	0,0010	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска (№1) в останочном павильоне	74010000004003211	57 000	5 000
№ 12	проспект Мира, останова «Улица Ленинская» (в центре) (огр-р. Дебря)	0,0010	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска (№2) в останочном павильоне	74010000004003211	57 000	5 000
№ 13	Шкловское шоссе (ограничения)	0,2104	50 лет	строительство и обслуживание склада	74010000001005282	28 889 000	2 600 000

МОГИЛЕВСКИЙ ГОРИСПОЛКОМ СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В г. МОГИЛЕВЕ

Аукцион состоится 11 января 2010 года в 16.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, зал заседаний

№ лотов	Адрес земельного участка (размер убтковых)	Площадь, га	Срок аренды	Целевое назначение	Кадастровый номер	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)
№ 1	улица Ленинская, останова «Автозал» (в центре)	0,0023	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска в останочном павильоне	74010000004003219	130 000	12 000
№ 2	улица Мовчанского, останова «Улица Мовчанского» (в центре)	0,0018	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска (№ 2) в останочном павильоне	740100000006002480	146 000	13 000
№ 3	улица Первомайская, останова «Железнодорожный вокзал» (от центра)	0,0015	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска (№ 1) в останочном павильоне	74010000002005380	70 000	6 000
№ 4	улица Первомайская, останова «Железнодорожный вокзал» (от центра)	0,0015	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска (№ 2) в останочном павильоне	74010000002005381	70 000	6 000
№ 5	проспект Пушкинский, ост. «Гостиница «Турист» (от центра) (огр-р. Днепр)	0,0014	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска (№ 1) в останочном павильоне	740100000005004252	66 000	6 000
№ 6	проспект Пушкинский, останова «Улица Габровская» (в центре)	0,0017	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска (№ 4) в останочном павильоне	740100000006002482	57 000	5 000
№ 7	проспект Пушкинский, останова «Проект Пушкинский» (в центре)	0,0014	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска (№ 5) в останочном павильоне	740100000006002483	96 000	9 000
№ 8	проспект Пушкинский, останова «Универмаг «Октябрьский» (в центре)	0,0018	до 1.06.2010	установка и обслуживание торгового киоска (№ 5) в останочном павильоне	740100000006002484	71 000	6 000
№ 9	улица Симонова, останова «Полклиника № 8» (от центра)	0,0017	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска (№ 1) в останочном павильоне	740100000005004311	134 000	12 000
№ 10	улица Симонова, останова «Полклиника № 8» (от центра)	0,0018	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска (№ 2) в останочном павильоне	740100000005004313	142 000	13 000
№ 11	улица Симонова, останова «Торговый дом «Броды»	0,0014	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска (№ 1) в останочном павильоне	740100000005004309	111 000	10 000
№ 12	улица Симонова, останова «Торговый дом «Броды»	0,0016	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска (№ 2) в останочном павильоне	740100000005004310	126 000	11 000
№ 13	проспект Шмидта в районе АЗС (ограничения)	0,1320	50 лет	строительство и обслуживание автомойки на 2 поста	740100000005004297	29 853 000	2 687 000

Принимать участие в аукционе могут юридические лица, индивидуальные предприниматели и граждане.
При оформлении заявления и соглашения о правах и обязанностях сторон желающие принять участие в аукционе представляют: заверенную копию платежного поручения о внесении задатка на расчетный счет Могилевского городского исполнительного комитета № 3642017441709 в филиале 700 МОУ ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700123787 (разовый платеж); **юридические лица:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда данное юридическое лицо представляет его руководитель), копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации; **индивидуальные предприниматели:** паспорт, копию свидетельства о государственной регистрации, а в случае участия в аукционе представителя – паспорт и нотариально заверенную доверенность; **граждане** – паспорт, а в случае участия в аукционе представителя – паспорт и нотариально заверенную доверенность.
1) Условие предоставления земельных участков в аренду: согласование типа киосков, павильонов с управлением архитектуры и градостроительства Могилевского горисполкома.
2) Граждане, индивидуальные предприниматели, юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких предметов аукциона, вносят **задаток в размере, установленном для предмета аукциона с наибольшей начальной ценой.**
3) Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с предметами аукциона.
4) В течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении в аренду земельных участков **победителям аукциона** оплатить стоимость **предмета аукциона, возместить затраты** на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решениях об изъятии земельных участков для проведения аукциона. Ориентировочная (общая) сумма затрат (на победителя) составляет 10 миллионов рублей.
Заявления и документы принимаются уполномоченной организацией (МГУКПП «Проектное специализированное бюро») по адресу: **г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 206** в рабочие дни с 8.00 до 17.00. **Последний день приема заявлений – 4.01.2010 года до 17.00.**
Контактный телефон в г. Могилеве 22 11 63.

МОГИЛЕВСКИЙ ГОРИСПОЛКОМ СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В г. МОГИЛЕВЕ

Аукцион состоится 14 января 2010 года в 16.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, зал заседаний

№ лотов	Адрес земельного участка (размер убтковых)	Площадь, га	Срок аренды	Целевое назначение	Кадастровый номер	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)
№ 1	улица Сурганова, ост. «Улица Сурганова» (от центра) (огр-р. Дубровенка)	0,0013	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска в останочном павильоне	74010000001005269	115 000	10 000
№ 2	проспект Шмидта, останова «Проект Шмидта» (в центре)	0,0014	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска (№ 3) в останочном павильоне	740100000005004312	142 000	13 000
№ 3	проспект Шмидта, останова «Проект Шмидта» (в центре)	0,0014	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска (№ 4) в останочном павильоне	740100000005004308	142 000	13 000
№ 4	улица Якубовского, останова «Улица Якубовского» (в центре)	0,0016	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска (№ 1) в останочном павильоне	74010000001005294	105 000	9 000
№ 5	улица Якубовского, останова «Улица Якубовского» (в центре)	0,0016	до 1.01.2011	установка и обслуживание торгового киоска (№ 2) в останочном павильоне	74010000001005293	105 000	9 000
№ 6	проспект Витебский в районе жилого дома № 8 (огр-р. Днепр)	0,0048	1 год	размещение объекта розничной торговли	740100000006002472	179 000	16 000
№ 7	улица Крупской в районе жилых домов №№ 123, 125	0,0023	1 год	размещение объекта розничной торговли	740100000002005163	162 000	15 000
№ 8	улица Народного Ополчения в районе жилого дома № 14	0,0044	1 год	размещение объекта розничной торговли	740100000004003212	486 000	44 000
№ 9	улица Ромашко в районе магазина № 71 (огр-р. Днепр)	0,0035	1 год	размещение объекта розничной торговли	740100000003005815	130 000	12 000
№ 10	улица Фатина в районе конечной ост. «Улица Фатина» (огр-р. Днепр)	0,0022	2 года	размещение объекта розничной торговли	740100000006002473	140 000	13 000
№ 11	проспект Шмидта в районе жилого дома № 22	0,0031	1 год	размещение объекта розничной торговли	740100000005004291	305 000	27 000
№ 12	район жилой застройки «Спутник»	0,0525	50 лет	строительство и обслуживание магазина по реализации колбасных изделий и мясных полуфабрикатов собственного производства № 87 по генплану	74010000001005290	32 437 000	2 919 000
№ 13	район пересечения Минского шоссе и улицы Пеллаевской (огр-р. Дубровенка)	0,2500	50 лет	строительство и обслуживание гостиницы и кафе	74010000001005247	122 576 000	11 032 000

Принимать участие в аукционе могут юридические лица, индивидуальные предприниматели и граждане.
При оформлении заявления и соглашения о правах и обязанностях сторон желающие принять участие в аукционе представляют: заверенную копию платежного поручения о внесении задатка на расчетный счет Могилевского городского исполнительного комитета № 3642017441709 в филиале 700 МОУ ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700123787 (разовый платеж); **юридические лица:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда данное юридическое лицо представляет его руководитель), копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации; **индивидуальные предприниматели:** паспорт, копию свидетельства о государственной регистрации, а в случае участия в аукционе представителя – паспорт и нотариально заверенную доверенность; **граждане** – паспорт, а в случае участия в аукционе представителя – паспорт и нотариально заверенную доверенность.
1) Условие предоставления земельных участков в аренду: согласование типа киосков, павильонов с управлением архитектуры и градостроительства Могилевского горисполкома.
2) Граждане, индивидуальные предприниматели, юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких предметов аукциона, вносят **задаток в размере, установленном для предмета аукциона с наибольшей начальной ценой.**
3) Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с предметами аукциона.
4) В течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении в аренду земельных участков **победителям аукциона** оплатить стоимость **предмета аукциона, возместить затраты** на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решениях об изъятии земельных участков для проведения аукциона. Ориентировочная (общая) сумма затрат (на победителя) составляет 10 миллионов рублей.
Заявления и документы принимаются уполномоченной организацией (МГУКПП «Проектное специализированное бюро») по адресу: **г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 206** в рабочие дни с 8.00 до 17.00. **Последний день приема заявлений – 6.01.2010 года до 16.00.**
Контактный телефон в г. Могилеве 22 11 63.

МОГИЛЕВСКИЙ ГОРИСПОЛКОМ СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В г. МОГИЛЕВЕ

Аукцион состоится 18 января 2010 года в 16.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, зал заседаний

№ лотов	Адрес земельного участка (размер убтковых)	Площадь, га	Срок аренды	Целевое назначение	Кадастровый номер	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)
№ 1	перулеул 1-й Ровчанова, 5	0,0921			74010000001004766	17 180 000	1 546 000
№ 2	перулеул 1-й Ровчанова, 5	0,0938			74010000001004768	17 497 000	1 575 000
№ 3	перулеул 1-й Ровчанова, 7	0,0942			74010000001004769	17 572 000	1 581 000
№ 4	перулеул 1-й Ровчанова, 9	0,0946			74010000001004770	17 647 000	1 588 000
№ 5	перулеул 1-й Ровчанова, 11	0,0973			74010000001004771	18 150 000	1 634 000
№ 6	перулеул 2-й Ровчанова, 2	0,0990			74010000001004774	17 937 000	1 614 000
№ 7	перулеул 2-й Ровчанова, 4	0,0986			74010000001004776	17 865 000	1 608 000
№ 8	перулеул 2-й Ровчанова, 10	0,1074			74010000001004781	19 459 000	1 751 000
№ 9	перулеул 3-й Ровчанова, 4	0,0998			74010000001004783	18 082 000	1 627 000
№ 10	перулеул 3-й Ровчанова, 6	0,0972			74010000001004784	17 611 000	1 585 000
№ 11	перулеул 1-й Сарканыякскй, 1	0,1125			74010000001004762	20 383 000	1 834 000
№ 12	перулеул 1-й Сарканыякскй, 7	0,0932			74010000001004765	16 886 000	1 520 000

Принимать участие в аукционе могут юридические лица, индивидуальные предприниматели и граждане.
При оформлении заявления и соглашения о правах и обязанностях сторон желающие принять участие в аукционе представляют: а) копию квитанции о внесении задатка на расчетный счет Могилевского городского исполнительного комитета № 3642017441709 в филиале 700 МОУ ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700123787 (разовый платеж); б) документ, удостоверяющий личность (паспорт) покупателя, а в случае участия в аукционе его представителя – паспорт и нотариально заверенную доверенность.
Всем желающим предоставляется возможность предварительного ознакомления с объектами. Продажа земельных участков производится без изменения их целевого назначения. Граждане, желающие участвовать в аукционе по нескольким лотам, вносят **задаток** в размере, установленном для земельного участка с наибольшей начальной ценой.
Победители аукциона обязаны: в течение десяти рабочих дней после принятия решения о предоставлении земельного участка в частную собственность внести плату за земельный участок (задаток засчитывается при внесении платы); возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документацией, необходимой для его проведения. Ориентировочная (общая) сумма затрат составляет 9 миллионов рублей

Як перахітрыць рак

Чалавеку, у якога выяўляюць спадчынны схільнасць да анкалагічнага захворвання, у замежных клініках прапануюць прафілактычнае выдаленне органаў, у нашых — прафілактычнае назіранне.

Каб спадчына не спрацавала

Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр анкалогіі і медычнай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава прапануе заклапочаным ракавай тэмай започыць спецыяльную анкету, у якой пазначыць, хто са сваякоў хварэў на анкалагічны захворванні. Пры наяўнасці пэўных паказанняў спецыяліст прапануе здаць малекулярныя тэсты з мэтай выяўлення спадчыннага фактара, які можа быць прычынай захворвання. Пры выяўленні хоць бы аднаго віду характэрных мутацый распрацоўваецца праграма назірання за гэтым пацыентам і яго сям'яй. Паводле слоў Наталлі АНТОНЕНКАВА, намесніка дырэктара па арганізацыйна-метадычнай рабоце РНПЦ анкалогіі і медычнай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава, прадулжэна як сістэмнае абследаванне пацыентаў, так і своечасовае лячэнне выяўленай перадпухліннай ці фонавай паталогіі, дынамічнае назіранне.

Вырашальная роля генетычных змяненняў у паходжанні злаякасных новаўтварэнняў на сёння не выклікае сумненняў. Аднак гэта не азначае, што злаякасная пухліна — заўсёды спадчыннае захворванне, паколькі вядома, што ў большасці выпадкаў пэўныя мутацыі ўнікаюць у клетках саматычных тканак, а значыць, не перадаюцца ў спадчыну. Людзі са спадчыннай схільнасцю да новаўтварэнняў складаюць каля 1 працэнта насельніцтва. Гэта азначае, што ў Беларусі, напрыклад, павышаную рызыку захварэць на рак, звязаны са спадчынасцю, маюць каля 100 тысяч чалавек.

Спадчыннае схільнасць не абавязкова прыводзіць да ўзнікнення пухліны. Пры вытрыманні пэўных умоў жыцця і працы гэтага можна пазбегнуць. Праблема ж у тым, што людзі проста не ведаюць аб наяўнасці ў іх павышанай рызыкі ўзнікнення пухлін. Акрамя таго, большасць урачоў на звычайных прыёмах не надаюць належнай увагі спадчынным фактарам падчас ацэнкі анкалагічнай рызыкі.

«Жаночы» рак: павышаем

экскульную культуру Паводле слоў Ірыны КАСЭН-КІ, загадчыцы аддзела анкагінекалогіі РНПЦ анкалогіі і медычнай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава, апошняе некалькі дзесяцігоддзяў назіраецца рост выпадкаў раку жаночых палавых органаў. Аднак самым актыўным у гэтым сэнсе стаў рак цэла маткі. Дзесці ў кожнай чацвёртай пацыенткі выяўляюцца запущаныя, на III-IV стадыях, формы гінекалагічнага раку. Гэта ускладняе выбар метаду лячэння, зніжае яго эфектыўнасць, а значыць, пагаршае прагноз для жыцця пацыенткі.

Чаму г гінекалагічны рак выяўляецца так позна? У першую чаргу праблема заклучаецца ў тым, што жанчыны не з'яўляюцца на штогадовыя агляды да гінеколага. Мяркуючы па ўсім, слабы пол проста не ўсведамляе, наколькі важна для прафілактыкі анкалогіі своечасова і эфектыўна пралечваць дабракасныя і перадракавыя захворванні. Дабракасныя хронічныя працэсы спрыяюць больш ранняму развіццю, хуткаму прагрэсаванню і цяжкаму працяканню анкалагічнага захворвання. Хоць не заўсёды рак шыйкі маткі развіваецца на фоне эрозіі, а рак цэла маткі — на фоне міёмы.

Своечасовае выяўлення і лячэння гінекалагічных захворванняў можа быць забяспечана штогадовым наведваннем урача-гінеколага. Агляд уключае цыталагічнае даследаванне шыйкі

Навіны сталіцы

БАБУЛІН ГАНДАЛЬ ПРЫКРЫЮЦЬ

У сталіцы будучы прыняты радыкальныя меры па барацьбе з несанкцыянаваным гандлем. Некаторыя прапановы адносна рашэння гэтай праблемы агучылі начальнік інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах па Мінску Віктар ДАШКЕВІЧ, выступаючы на аперацыйнай нарадзе ў Мінгарвыканкам. У прыватнасці, ён адзначыў, што ў найбліжэйшы час неабходна прыняць нарматыўны акт, які аб абавязковай кіраванні сталічных прадпрыемстваў не дапускае несанкцыянаванага гандлю на тэрыторыях, прылежных да гандлёвых і прамысловых арганізацый.

Для больш эфектыўнага сціслення незарэгістраванай падпрымальніцкай дзейнасці, лічыць В. Дашкевіч, неабходна таксама ўнесце карэкціроўку ў Адміністрацыйны кодэкс, змяненне мераў пакарання за падобныя парушэнні. Цяпер за безліцэнзійную дзейнасць прадугледжваецца штрафныя санкцыі і канфіскацыя атрыманай вырочкі. Да гэтых мераў прапануваецца дадаць і канфіскацыю тавараў.

Што датычыцца кантрольнай дзейнасці, то за два мінулыя тыдні ў сталіцы сумесна з органамі МУС праведзены 96 ройдавых праверак, складзены 20 пратаколаў, вынесены 76 папярэджанняў. Да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнуты 12 чалавек.

Наталля ВАВІЛАВА, «Мінск—Навіны».

НЕЗАКОННЫЯ САЛЮТЫ

За два тыдні супрацоўнікі міліцыі канфіскавалі на сталічных рынках больш за 120 тысяч адзінак піратэхнічнай прадукцыі. Так, на тэрыторыі ГД «Ждановічы» ў 19-гадовага «падпрымальніка» міліцыянеры канфіскавалі 2936 адзінак піратэхнічных вырабаў на суму каля 600 тысяч рублёў. Цяпер гандляру паражжа штраф ад 10 да 50 базавых велічыняў з канфіскацыяй даходу, атрыманага ад рэалізацыі піратэхнікі. У найбліжэйшыя дні вартвыя парадку правядуць гутаркі з кіраўнікамі забавляючых устаноў сталіцы аб правілах беспякоп і недапушчальнасці выкарыстання піратэхнікі ў закрытых памішканнях.

Нагадаем, аматарам выкарыстоўваць піратэхнічныя сродкі ў грамадзкіх месцах паражжа штраф ад 2 да 30 базавых велічыняў або адміністрацыйны арышт тэрмінам да 15 сутак.

Вераніка ЛЕБЕДЗЕВА, «Мінск—Навіны».

У МАСТАЦКІМ МУЗЕІ ПАКАЗВАЮЦЬ ПАРТРЭТ ПАСАЖЫРКІ «ТЫТАНІКА»?

А таксама — малюнкi Фалата з Нясвіжскага замка і яшчэ два тузіны ўнікальных карцінаў

На выставе ў Нацыянальным мастацкім музеі (Ленін, 20) я адразу заўважыў карціну, пра якую шмат чуў раней, — гэта партрэт Пальміры Мрачкоўскай 1914 года работы Якава Кругера. — Гэта рэальная асоба, мастачка, якая сапраўды жыла ў Мінску перад вайной, — распавяла «Звяздзе» Надзея УСАВА, намесніца дырэктара па навуковай працы. — У яе быў вялікі дом насупраць цяперашняга ўвахода ў Цэнтральны дзяржаўны парк. У гэтым доме віселі яе карціны, яна ладзіла там мастацкія салоны, рэжысёрскія спектаклі, якія сама аздабляла. Відавочны сведчаць, што Пальміра Мрачкоўская напісала вялізнае палатно «Пагібель «Тытаніка» — памерам тры на два метры. З гэтага людзі і зрабілі выснова, што мастачка плыла на славацім караблі і ўратавалася ў час крушэння. Калі ўлічыць, што на «Тытаніку» плыло 2208 чалавек, з якіх 704 ўратаваліся, а таксама што Мрачкоўская была замужам жанчынай — усё можа быць. Але пацярджанніў гэтым няма — і гісторыя застаецца прыгожай легендай.

У анатацыі да партрэта, якая змешчана ў адным з альбомаў мастацкага музея, можна знайсці яшчэ колькі звестак пра Пальміру Мрачкоўскую. «Мрачкоўскай для Мінска таго часу была жанчынай неардынарнай. Мастацкую адукацыю, магчыма, атрымала ў Кракаве, дзе мела выставу ў 1899 годзе. У Мінску працы выставляла з 1916 года, у 20-х гадах брала ўдзел у выставах. Захаваўся ўражанні пра работы Мрачкоўскай славаці ацэнкаў Стэфаніі Станюты і мастака Леаніда Кулакоўскага. У 1900-я гады Пальміра Мрачкоўская субсідывала і давала памішканне для прыватнай школы Кругера».

Юлія Фалат. Партрэт Станкевіча, са збораў Нясвіжскага замка.

У 1920-я гады мастачка арганізавала школу для дзетак пралетарыяў. У 1930-я гады, калі «раскулачайнай» Мрачкоўскай стала зусім цяжка, Кругер дапамагаў ёй — перадаваў замовы на партрэты правадыроў. За партрэт Сталіна з дзюўчынкой на руках Пальміра Мрачкоўская нават атрымала нейкую прэмію ў Маскве. Мастачка, паводле ўспамінаў спадара Кулакоўскага, у першыя дні вайны была вывезена чырвонаармейцамі ў вёску, дзе і памерла...

— З успамінаў Стэфаніі Станюты хачу прыгадаць такую яркую дэталю, — кажа Надзея Усава. — У Мрачкоўскай да рэвалюцыі быў таксама дом у раёне Кальварыі, у двары якога хадзілі паўліны і жаўцела спіелая рэзішя. Стэфанія залезла ў сад і стала рваць ягады. І раптам з дома выйшла сумная жанчына і працягнула ёй вядро: маўляў, так чарэшні не выпадучы з рук... — З іншых твораў на выставе хачу адзначыць два малюнкi Юліяна Фалата — сьлінгана польскага мастака, які стварыў шмат палюўчых работ з удзелам князюў Радзівілаў. Мастак мясцям жыў у Нясвіжскім замку, а на карцінах з дакументальнай дакладнасцю прамалюваў кожнага канкрэтнага Радзівіла.

У 1940-м годзе, калі бальшавікі рабавалі замк, было зафіксавана там 20 малюнкаў Фалата. Пасля яны былі вывезеныя ў часе вайны — назад вярнуліся толькі два... Абодва яны экзипануюцца цяпер на выставе — «Партрэт егера» (аловак) і «Партрэт Станкевіча» (акварэль).

УРАТАВАНЫЯ КАШТОВАЎНАСЦІ

Гэтая выстава, якая працягваецца да 14 снежня, афіцыйна называецца «З першых збораў Дзяржаўнай карцічнай галерэі БССР 1939—1941 гг.». Аднак самі супрацоўнікі завуць яе паміж сабой «Уратаваныя каштыванасці». І вось чаму.

Выставу склалі творы, якія сапраўды былі ў першых зборах Дзяржаўнай карцічнай галерэі БССР — яна адчынілася 8 лістапада 1939 года. Тая галерэя пад кіраваннем мастака-кераміста Мікалая Пракопавіча Міхалюка займала 15 вялікіх залаў будынка былой Марыінскай жаночай гімназіі — цяпер гэта Музей сувязі Белтэлекама (Маркса, 29). Агулам з тых «першых збораў» было ўратавана каля 170 экспанатаў. Іх паходжанне — з іншых музеяў Беларусі (паводле спецыяльнага рашэння пры адкрыцці Дзяржаўнай карцічнай галерэі ўсе мусілі «падзяліцца»), а таксама — фактычна нарабаванае бальшавікамі дабро з «нацыяналізаваных» маёмкаў нашай шыхты, у тым ліку з Мірскага і Нясвіжскага замкаў.

На пачатку 1941 года ў фондзах галерэі знаходзілася больш за 2700 твораў, з іх каля 400 былі ў экспазіцыі. Калі праз пару дзён пасля пачатку вайны ў Мінск увайшлі фашысты, эвакуаваць галерэю не ўдалося. Цягам вайны многія творы былі вывезеныя ў Германію, расцягвалі галерэю і свае ж людзі... Пасля вызвалення, у 1944 годзе, галерэю ўзначаліла легендарная дырэктарка Алена Васільеўна Аладава. Захаваўся акт агляду будынка галерэі ад 30 верасня 1944 года — супрацоўнікі знайшлі толькі тры скульптуры Аляксандра Грубэ і зняева-чанага мармуро-

Юлія Фалат. Партрэт егера, са збораў Нясвіжскага замка.

вага «Меркурыя» Джузеппе дэль Нэра... Многія экспанаты, якія не былі вывезеныя ў Германію, папросту спалілі ў печы...

Галерэя пачала адраджацца — у маі 1945 года зноўку была адкрытая для наведнікаў перша беларускіх мастакоў, прывесчаная ўсталя гадвіне вывезлення. У 1947 годзе ў Мінск прыбылі першыя вагоны з Нямеччыны з рэчамі, якія ўдалося адшукаць і вярнуць. Ад 1957 года Дзяржаўная карцічная галерэя стала называцца Дзяржаўны мастацкі музей, у часы незалежнай Беларусі назва мадыфікавалася ў Нацыянальны мастацкі музей.

Калі будзе магчыма — абавязкова завітаце ў музей. І разглядаючы карціны, памятайце, колькі яны перажылі, каб сёння мы маглі іх пабачыць. І такія творы мастацтва, апроч звычайнай мастацкай вартасці, набываюць яшчэ і вялікую гістарычна-мемарыяльную вартасць. Гэта важна — каб кожны беларус мог зразумець, што не навязаны савецкай прапагандай каўтун у валасах і лапці складаюць нашу аснову, а самабытная творчасць нашага народа, якая заўжды крочыла разам з Еўропай і светам.

Глеб ЛАБАДЗЕНКА. Дзімкі прадстаўлення Нацыянальным мастацкім музеем.

Глеб Лабадзенка. Дзімкі прадстаўлення Нацыянальным мастацкім музеем.

БЫЦЬ «ДРАПЕЖНІКАМ» І АЛЬТРУІСТАМ, альбо Чаго нам чакаць ад 2010 года?

Надзыходны 2010 год будзе надзвычай актыўным і дынамічным, абяцае астралаг Уладзімір Васюк. Прычым большасць падзей у жыцці кожнага з нас будзе залежаць ад складу ўласных думак і перажыванняў. Прышоў час, калі наш унутраны свет пачне вызначаць тыя змены, якія адбываюцца з намi ў паўсядзённым жыцці, і калі нешта не будзе атрымлівацца — дзевяццэ перагледзе свае погляды, пачуцці, каб знайсці выйсце з тупіковай сітуацыі. Нашы страхі, надзеі, стаючынця і адмоўныя эмоцыі ў 2010 годзе стануць настолькі рэальнымі і ўплывовымі сіламі, што іх уздзеянне на падзеі рэальнасці адчуць нават тыя, хто звычайна не асабліва ўважлівы да сябе і свайго жыцця. «Надзыходны год будзе досыць складаным, — папярэджае Уладзімір Васюк, — бо кожнаму з нас дзевяццэ ўвесь час узгадняць, прыводзіць у парадка свой унутраны свет, каб жыццёвыя працэсы і змены наблілі канструктыўны абарот. Наступныя дваццаці месяцаў абяцваюць стаць перыядам дамінавання псіхалагічнага аспекту жыцця (асобнага чалавека, групы людзей і грамадства ў цэлым) над іншымі аспектамі».

2010 год паводле Усходняга календара — гэта год Тыгра, актыўнага драпежніка. Грамадства, асобныя групы людзей і свет у цэлым падзяляцца на «драпежнікаў» і «ахвяраў». «Кожны з нас павінен вырашыць для сябе, якая роля для яго больш прымальна — роля драпежніка ці роля ахвяры», — тлумачыць астралаг. — Ахвяры звычайна надупадняць волю року. Яны тлумачаць усё, што з імі адбываецца, гульнёй неадольных сілаў, якія не пакідаюць магчымасці супрацьстаяць ім. Свае нядачыны і бяздзейнасць «ахвяры» звычайна апраўдаюць негатыўным уздзеяннем іншых людзей, неспрыяльнымі абставінамі, спадчынасцю і г.д. А «драпежнікі», наадварот, здольныя ўзяць на сябе адказнасць за усё, што адбываецца ў іх жыцці — за дрэннае і добрае, за напружаныя і гарманічныя. Яны лічаць, што усё ці амаль усё ў гэтым жыцці залежыць ад іх саміх. Калі вы хочаце дабіцца поспеху ў 2010 годзе, вам трэба навучыцца быць палюўчым — там, дзе трэба, уважліва назіраць, знаходзячыся ў цені, а калі сітуацыя патрабуе, дзейнічаць актыўна і імкліва».

Гэты Тыгра заўсёды вылучаюцца дынамічным характарам развіцця падзей. Абвастраюцца супярэчнасці, якія назапашваліся на працягу шматлікіх месяцаў і нават гадоў да гэтага. Асноўны парадокс наступнага года будзе заклучацца ў тым, што дапамогу ад іншых атрымаюць толькі тыя, хто сам здольны правіць альтруізм і спаўчыванне. З гэтай прычыны зоркі раяць перш, чым прыцягваць наваколных до да вырашэння ўласных праблем у 2010 годзе, паспрабаваць самі аказаць падтрымку і дапамогу іншым людзям, якія апынуліся ў аналагічных з вашай сітуацыі.

2010 год чакаецца вельмі парадаскальным і супярэчлівым. Для дасягнення поспеху і росквіту ён будзе патрабаваць ад нас не сумашалісных раней мадэляў паводзінаў: быць «драпежнікам» і пры гэтым альтруістам, абавязкова ўпарадкаваць свой унутраны свет, каб падзеі, якія адбываюцца з намi ў наваколным свеце, развіваліся ў гарманічным рэжыме. Але самае важнае, пра што трэба памятаць у наступныя дваццаці месяцаў, падкрэслівае астро-

Шматлікія працэсы першага паўгоддзя 2010 года грамадскага свядомасць будзе фіксаваць з лёгкай спазненнем. Энергетыка Юпітара ў знаку Рыбаў паказвае на тое, што ў наступным годзе ўзрасце роля партый і рухаў. Абвострацца унутраныя інтрыгі ў колах кіруючай эліты, барацьба за ўладу. У сусветным палітычным жыцці ўзрасце роля спецслужбаў, разведкі і контрразведкі. Пачынаючы з канца ліпеня 2010 года «тэмпература» палітычнага жыцця ў свеце пачне падыміцца. Самымі спякчотымі ў гэтым плане стануць жнівень і верасень, калі сусветныя лідары будучы схільныя вырашаць вострыя пытанні не столькі мірным, колькі ваенным шляхам. Да мяжы абвострыцца сітуацыя ў гарачых пунктах планеты, а ў названых месяцах яна увогле можа выйсці з пад кантроль. Праблема працтва — не толькі ля берагоў Афрыкі, але і па ўсім Індыйскім акіяне — набудзе новыя пагрэзлівыя маштабы.

— Што ж датычыцца нашай краіны, — расказвае Уладзімір Васюк, — найбольш актыўным для Беларусі будзе першы квартал гэтага года. Навагодныя святы, перыяд з лютага па сакавік, а таксама кастрычнік 2010 года прыносяць нямыла неспадзяванае і нечаканае змяненне ў жыцці нашай краіны. Сур'ёзныя змены могуць чакацца ў такіх галінах народнай гаспадаркі, як медыцына і цяжкаа машынабудаўнічая прамысловасць.

Тых, хто чакае, што сусветныя фінансавы і эканамічны крызіс у хуткім часе скончыцца, астралаг вымушаны расчараваць. Крызісныя з'явы ў сусветнай эканоміцы, палітыцы, грамадстве не сьцуду і мінулае, а наадварот, паглыбляцца, прымуць іншую форму.

— Другая хваля крызісу абавязкова будзе, — пацвярджае Уладзімір, — і крама ўсяго іншага, прычынай яе могуць стаць шматлікія інструменты ўздзеяння на эканамічныя працэсы могуць даваць вынікі, супрацьлеглыя чаканым.

У першым квартале 2010 года доллар будзе ўмацоўвацца ў дачыненні да большасці вядучых валют краін свету, а ў другім і трэцім кварталах пачне сапустацца пазіцыя асноўнага еўра. Апошнімі месяцамі 2010 года прынесуць надзею на эканамічную і палітычную стабілізацыю ў ЗША і Еўропе. З улікам гэтага я не магу даць адназначнай рэкамендацыі чытачам «Звязды», у якой воляе будзе выгаднае заўважваць зберажэнні. Усё будзе залежаць ад таго, на які тэрмін вы збіраецеся адкладна грошы. Лепшы варыянт — у першым квартале 2010 года захаваць зберажэнні ў доларах, а ў другім і трэцім квартале — у

КАЛІ МУЖ ЗАДУРЫЦЬ — ПАЎДОМА ГАРЫЦЬ, КАЛІ ЖОНКА ЗАДУРЫЦЬ — УВЕСЬ ДОМ ГАРЫЦЬ!

ТАКАЯ вось лічка: летась на душу насельніцтва ў нашай рэспубліцы прыпадала 12,4 літра алкаголю, уключаючы не маўляў, старых і тых, хто не п'е. Пры гэтым, як адзначаюць спецыялісты, катастрофа пачынаецца ўжо з 8 літраў. Паводле слоў загадчыка аддзела наркалогіі РНПЦ псіхічнага здароўя Міністэрства аховы здароўя дацэнта кафедры псіхіятрыі БДМУ Андрэя КАПЫТАВА, наркасітуацыя ў краіне сапраўды крытычная. Сёлетна на 1 кастрычніка на ўліку ў наркадзіспансэрах рэспублікі знаходзілася 182 162 чалавекі. За дзевяць месяцаў быў пастаўлены 25 281 новы дыягназ. Такім чынам, прырост пітухчых у параўнанні з мінулымі годам склаў 11 %.

Асабліва трывожна, што ў абдымкі да «зьялёнага змея» трапляе ўсё больш падлеткаў, прычым у 14—15 гадоў і хлопчыкі, і дзюўчкі складаюць роўную колькасць аматараў высокага градуса.

Сур'ёзная праблема — жаночы алкаголізм. Слабы пол у гэтым плане імкліва даганяе мужчын. Калі ў пачатку 80-х гадоў суданосны пітухчых мужчын і жанчын складалі 1:1,2, то цяпер 1:4.

Як падкрэслівае А. Капытаў, жаночы алкаголізм ахутаны мноствам міфаў, якія нараджаюцца ў побыце, грамадстве. Напрыклад, лічыцца, што ён больш цяжкі, горш лечыцца, страты ад яго найбольш адчувальныя.

Апошняя звязана з тым, што жанчына павінна адгрытваць сваю ролю маці і гаспадыні. Нездарма існуе народная прымаўка: «Калі муж задурыць — паўдома гарыць, калі жонка задурыць — увесь дом гарыць».

Акрамя таго, рэпутацыя жаночага алкаголізму больш адмоўная, чым мужчынскага. Вядома, што ў п'яная дама выклікае больш агіднасці ў грамадстве, а да мужчын-вып'юхчых людзі ставяцца памяркоўна. У гэтым выпадку жанчыны баюцца асуджэння, наошмак, і імкнучыся схаваць сваю залежнасць ад алкаголю, п'юць у адзіноце. Есць нават такое паняцце, як «удовна п'янства». Яны не звяртаюцца да ўрача, а калі і прыходзяць да спецыяліста, то ў другой — пачатку трэцяй стадыі залежнасці, калі ўжо ідзе дэградацыя асобы. І пачаць чалавекі ў такім выпадку вельмі складана. Адсюль і міфы аб жаночым алкаголізме.

Фарміраванне жаночага алкаголізму таксама мае свае асаблівасці. Залежнасць у жанчын фарміруецца значна пазней (у мужчын у сярэднім у 21—22 гады, у жанчын — у 26—27 гадоў). Але нягледзячы на гэта, жаночы алкаголізм больш хутка прагрэсуе. Калі ў мужчын гэта адбываецца на працягу 16 гадоў, то ў жанчын — на працягу сямі. У сабага полу прыкладна ў два разы хутчэй ідзе парушэнне разумовых здольнасцяў і ў столькі ж разоў хутчэй страчваецца маса рэчыва мозга. Гэта звязана з асаблівасцямі жаночага арганізма. Працэнт вады ў арганізме жанчын некалькі меншы, а значыць, удзельная вага алкаголю большая, таму і таксічны эффект мацнейшы. Яшчэ ў жанчын у арганізме мала ферментаў, які расщепляе алкаголь. У іх лепшая ўсмоктальнасць спіртнога, а таксама пераважаюць запойныя формы алкаголізму.

Якія ж найбольш характэрныя прычыны для развіцця жаночага алкаголізму? Як адзначаюць спецыялісты, галоўную ролю ў гэтым адгрытваюць стрэсы. І на першым месцы сярод страсў стаіць страта жаночай прывабысці. Потым ідзе сэксуальнае незадавальненне, разводзі, здрады — адсюль і праблема адзіноты. Таксама свой унёсак у праблему робяць і розныя жыццёвыя непрыемнасці. Аднак усё гэтыя праблемы могуць узнікаць і ў звычайнай жанчыны, але не ўсе спаўчваюцца.

Напрыклад, расказвае А. Капытаў, у Кітаі жанчыны значна радзей ужываюць алкаголь у сувязі з іх традыцыямі, а 51 % увогле не п'е. І праблема жаночага алкаголізму як такой там няма. У еўрапейскай жа культуры жанчына нароўні з мужчынам удзельнічае ў розных мерапрыемствах, яна можа свабодна замалюць сабе ў бары спіртное. Адзін з расійскіх даследчыкаў прыйшоў да высновы, што жаночы алкаголізм — гэта праблема пазной масывасці. Там, дзе жанчынам дазволена ужываць свабодна спіртное, адразу пачынаецца рост алкагольных праблем. Можа яно і так?

Вольга ШАЎКО.

еўра ці расійскіх рубляў. Эканамічныя тэндэнцыі наступнага года будуць нагадаваць катанне на амерыканскіх горках. Самае галоўнае — не спакучацца атрымманнем высокіх прыбыткаў. У гэты год высокая верагоднасць з'яўлення новых фінансавых пірамід, маштабы якіх могуць перасягнуць тыя, якія з поспехам ствараліся на пачатку дзевянаццатага стагоддзя. Таму здарова скептычна і недавер да лёгік спосабаў асацэляцца дазваляюць захаваць вашы грошы ў цялосці.

— Што датычыцца міжсабовых адносін, тут нас наступны год парадзе. Зоркі сцвярджаюць, што ў наступныя 12 месяцаў светам будзе кіраваць каханне. Пацучці — умела выказаныя, яркія і адкрытыя — будучы авалодаваць розумамі, кіраваць паводзінамі людзей, штурхаць іх на ўчынкi, пра якія яны раней і не падумвалі. Прышоў час «Донкіхотаў» з невянічымальнай прагай знайсці свой ідэал, «Гердаў» са «Снежнай Каралевай», гатовых шмат чым ахвяраваць дзеля свайго каханага. Чым больш высокі будучы памкненні, тым больш з'явіцца сілаў для таго, каб дамагчыся жаданага і асабістым жыцці, у адносінах з супрацьлеглым полам. Таму ў наступныя дваццаці месяцаў трэба смела марыць і думаць толькі пра добрае. Менавіта цяпер думака становіцца настолькі матэрыяльнай, што не паспеець выліць у адпаведнасці з вашай свядомасцю і выявай дуіку.

— Для таго, каб асабістае жыццё складалася выдатна, трэба быць аптымістам і рэалістам адначасова, — тлумачыць Уладзімір Васюк. — Не бойцеся ўвасабляць у жыццё найлепшыя прырвы і памкненні свайой душы. Незалежна ад узросту гэта прывядзе да вялікіх змен. Варта толькі захацець — моцна, ярка, хораша і правільна. Іншымі словамі, гэты год належыць романтикам у каханні, якія ўмеюць перавесці і ўвасабіць свае найвышэйшыя романтичныя памкненні ў рэчышча пазусьядняннай практыкі, зрабіць з тэорыі ідэальнага кахання практыку ўвасаблення ідэалу ў жыццё.

— Для таго, каб асабістае жыццё складалася выдатна, трэба быць аптымістам і рэалістам адначасова, — тлумачыць Уладзімір Васюк. — Не бойцеся ўвасабляць у жыццё найлепшыя прырвы і памкненні свайой душы. Незалежна ад узросту гэта прывядзе да вялікіх змен. Варта толькі захацець — моцна, ярка, хораша і правільна. Іншымі словамі, гэты год належыць романтикам у каханні, якія ўмеюць перавесці і ўвасабіць свае найвышэйшыя романтичныя памкненні ў рэчышча пазусьядняннай практыкі, зрабіць з тэорыі ідэальнага кахання практыку ўвасаблення ідэалу ў жыццё.

«НАШЫ ХАЛАДЗІЛЬНІКІ ВЫНЕСЛІ НА СМЕТНІЦУ, ІХ ПАРАСЦЯГВАЛІ БАМЖЫ»

Кіраўніцтва інтэрната БДПУ № 2 з такім імем там змагаецца за энергаберажэнне, што ахвярай стала асабістая бытавая тэхніка студэнтаў. Электрачыны і абгравальнікі канфіскавалі, а халадзільнікі проста выкінулі.

— Пакуль мы былі на занятках, яны павынілі з пакояў нашы халадзільнікі і склалі іх кучай за інтэрнатам, — звярнуліся да нас студэнты інтэрната № 2 ад Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта. — Гэта здарылася яшчэ ў кастрычніку, тры тыдні цяпер адважыліся да нас звярнуцца. Нам пагражалі і раней, што халадзільнікі выкінуць. Але ніхто ў гэта не верыў. Дзе ж мы будзем захоўваць прадукты, жывём жа не ў пячорнай часці! І вась аднойчы па пакоях пачалі хадзіць нейкія мужчыны, назваліся «Пажарнай бастекай», хоць аніякай формы ў іх не было. Далі дзесяць хвілін, каб мы павыцягвалі з халадзільнікаў мяса з яблыкамі, і павалілі кудысьці нашых жалезных скур, купленыя, дарчына, на бацькоўскія грошы. Мы плакалі, калі халадзільнікі на смётніцы расцягвалі бамжы. Усё з-за старшын інтэрната Іванушына, яна не дае спакойна прадкуніць, усё за энергію змагаецца. А некаторым цяпер прадукты няма куды кіпаці. Даводзіцца ў краму па два разы на дзень хадзіць.

Не верым, што такое можа адбыцца, і тэлефануем той самай старшыні інтэрната Валянціна Івануна Кіралюк.

— Мы ўсіх папярэдзілі, што халадзільнікі, якім больш за дзесяць гадоў, не могуць знаходзіцца ў інтэрнаце. У краіне ж дзейнічае спецыяльная праграма энергаберажэння, — тлумачыць ін-

Хлопцы Арцём, Вадым, Саша і Паа запыніваюць, што халадзільніку было іштук 15, і па іх яны маглі ўскраскаць на трохметровую агародку, якая знаходзіцца на фотаздымку справа.

Беларусы напішуць лісты ў Амерыку

Адправы звычайна папярэвыя лісты ў ЗША прапаноўваюць карыстальнікі адной з папулярных сацыяльных сетак vkontakte.

Ідэя простая. Збіраецца 1000 чалавек. Кожны напіша ліст, у якім распавядзе пра сябе, пра Беларусь, павішыць за Калядзі і Новым годам, магчыма, укладзе свой фотаздымак. Пасля гэтага ўсё адначасова кінуч канверты ў паштовыя скрыні. Лісты прапаноўваецца адправіць у адзін з маленькіх гарадоў ЗША па рэальных адрасах, якія можна знайсці ў інтэрнаце. І адным цудоўным ранкам 1000 суседзяў гарадка атрымаюць лісты з прыемнымі і добрымі словамі ад дзяцінат і хлопцаў у ЗША.

— Ідэя нарэшце спантанна напрыканцы лістапада, — расказвае ініцыятар акцыі Мікалай Расалюк. — Адзін мой знаёмы прапанаваў напісаць ліст каму-небудзь незнаёмаму. «А давайце далёка», — прапанаваў іншы сябра. «У такім радзе давайце тысячы лістоў і ў ЗША», — прапанаваў другі. Чаму ў ЗША? Нейк з дзяцінства ў галовы ўкладалі, што там жывуць зусім іншыя людзі. Мы вырашылі даказаць усім і сабе, што гэта не так!

— Гэта акцыя дапаможа трохі разбурыць «сцяну» стэрэатыпаў, — расказвае адна з арганізатараў акцыі Карына Валасевіч, студэнтка МДЛУ. — Мой знаёмы з Італіі, калі прыехаў у Мінск, думаў, што ў нас усё значна горш. Дык гэта ж Італія, Еўропа! Уваляеце, якія пра нас чуткі ходзяць у той жа Каліфорніі (калі яны наогул здагадваюцца пра наша існаванне)? Я лічу, што мы маем права завісць пра сябе і паказаць усю прыгажосць нашай душы, нашага менталітэту. Мы пра ЗША ведаем куды больш, чым амерыканцы пра нас.

Па словах арганізатараў, у невялікім гарадку, дзе людзі ведаюць адно аднаго, эфект ад акцыі будзе значна большы, чым у вялікім горадзе. Гэта тое ж самае, калі б у беларускую вёску Парыж прыйшлі б лісты ад французцаў.

Цяпер у супольнасці ідзе галасаванне за гарады, у якія можна напісаць. З прапанаваных ёсць Спрынгфілд, Осцін, Хайлэндс і Касцюшка. Пакуль лідзіруе горад Касцюшка штата Місісіпі. Менавіта ён быў названы ў гонар нашага знакамітага зямляка.

Што ж датычыцца зместу ліста, то некаторыя лічач абавязковым патлумачыць жыхарам Касцюшкі, што стаць за назвай іх горада, а таксама адправіць раздрукаваную карту з вылучанай на ёй віркам колерам Беларусі. Далучыцца да акцыі можна па адрасе <http://vkontakte.ru/club13458767>.

Настасся ЗАНЬКО.

ДВАЙНЫ НАЕЗД ПАБЛІЗУ ЖОДЗІНА

Спроба 55-гадовага мужчыны перайсці праезную частку па-за пешаходным пераходам скончылася смерцю.

Спачатку на пешахода і яго веласпед, які ён каціў побач, наехаў 21-гадовы кіроўца «Мерседэса». Ад моцнага удару мужчына адкінуўся на паласу сустрэчнага руху, дзе ён трапіў пад колы аўтамабіля «Субару Легасі». Ад атрыманых раненняў пешаход загінуў на месцы здарэння. Паводле слоў начальніка службы прафілактыкі і прапаганды бяспекі дарожнага руху спецыяльнага падраздзялення ДПС «Страла» Яўгена ЛАПЦА, няшчасце адбылося на аўтадарозе Слабада — Навасадзі, паблізу Жодзіна, прыкладна каля 16.30.

Надзея ДРЫЛА.

СКРАЛІ І З'ЕЛІ

Пенсіянерка з в. Ятвяж (Баранавічкі раён) не павесіла замка на дзверы хлеўчэка і раіной убачыла, што яе куры зніклі. Аператыўнікі выйшлі на беспарадоўнага з в. Святычы, які з'еў тры шасць курэй. А луннеціка мільцыянеры знайшлі злодзея, які выраў у жыхаркі в. Вініч усю трыоўку.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ЗНИКАЮЦЬ ДЫВАНЫ І ДРЫЛІ

Да жыхаркі вёскі Вельямовыч Брэскага раёна зайшоў аднаўсковец і пацігнуў з кватэры дыван. А да брастанчана ў машыну залез злодзей і прыхляпіў дрыль марк «Бош» коштам больш за 800 000 рублёў. У абодвух выпадках злашчэжы энцідзены.

Яна СВЕТАВА.

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «РЕСТОРАН» БЕЛАРУСЬ, расположенное по адресу: 220002, г. Минск, ул. Сторожевская, 15а, СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ 23 декабря 2009 г. ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ

Повестка дня внеочередного общего собрания акционеров

1. Утверждение регламента работы с реестром владельцев ценных бумаг ОАО «Ресторан» Беларусь.
2. Утверждение положений о порядке хранения, предоставления акционером для ознакомления документов ОАО «Ресторан» Беларусь.

Бюллетень для заочного голосования вручается под роспись при предъявлении лицом, имеющим право на участие во внеочередном общем собрании акционеров, документа, удостоверяющего личность (представителем акционера — также документа, подтверждающего полномочия).

Заполненные бюллетени для заочного голосования должны быть представлены в ОАО «Ресторан» Беларусь не позднее 22 декабря 2009 г. по адресу: Республика Беларусь, 220002, г. Минск, ул. Сторожевская, 15а, администрация, почтой, нарочным либо по факсу (8 017) 334 68 22 с обязательной доставкой (досылкой) оригинала бюллетеня.

Дополнительная информация по телефону: (8 017) 293 17 17

Страховые полисы ЗАО «Кентавр» по добровольному виду страхования серии KE №№ 0069372, 0069373 (форма 2 РН) считать недействительными.

ПЕРАФАРБАВАЛІ ТРАНСПАРТ — МЕНШ АВАРЫЙ

У Віцебску сёлета на 36 працэнтаў стала менш дарожна-транспартных здарэнняў. Хоцце — верце, хоцце — не, але на гэта нядрэна паўпывала і тое, што летам у Віцебску перафарбавалі грамадскі транспарт. Ініцыятар перафарбоўкі — губернатар вобласці Аляксандр Косінец. Трамаві сталі чырвонымі, тралейбусы — бел-блакітнымі, аўтобусы — зялёнымі, таксі — жоўтымі...

Адказваючы на пытанне «Звязды» наконт працы перавозчыкаў пасажыраў, губернатар прывёў вышэйназваныя паказчыкі паніжэння колькасці здарэнняў. У чаканні транспарту людзі здалёк бачаць, што ідзе, напрыклад, менавіта гарадскі рысавы аўтобус, менш выходзіць на дарогу. Здалёк бачны чырвоны трамвай. Таксі жоўтага колеру — значыць кіроўца працуе легальна.

У развітых краінах Еўропы грамадскі транспарт таксама мае вызначаны колер — кожны свой. Псіхалогі спецыяльна падбіралі колер. Як падкрэсліў губернатар, колькасць здарэнняў на дарогах можа паменшыцца яшчэ напалову. Безумоўна, гэтаму паспрыюць і іншыя меры па навадзеным парадку.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

АДНЫ САДЖАЮЦЬ, А ДРУГІЯ КРАДУЦЬ

Лядовы палац у Баранавічах хутка адчыніць дзверы. Цяпер вядзецца ўпарадкаванне прылеглай тэрыторыі. Будзе прыгожа, але ўжо пачалі выкрадаць пасаджаныя тры. Зніклі дзесяць дрэўцаў. Праўда, у ноч з суботы на нядзелу ўдалося затрымаць пару зладзей. Імі аказаліся пенсіянеркі, якія выцягнулі тую, каб пасадзіць каля пад'езда свайго дома. Цяпер яны могуць атрымаць штраф ад 10 да 30 базавых велічыняў.

РАЗБУШАВАЎСЯ

Расянін з г. Кемерава выпіў лічку і пайшоў ноччу прагуляцца па Баранавічах. Напачатку ён выбіў шкло ў а/м «Рэно-19», затым выцэла шкло яшчэ ў адной аўтамашыне, якія стаялі ў дварах дамоў па вул. Леніна. На гэтым буйан не супакоіўся і падаўся на вул. Войкава, дзе пачаў біць шыбы ў вокнах кватэр. Хулігана затрымалі.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

РАЗАМ З РЫБНЫМІ КІРМАШАМІ — СПЕЦЫЯЛЬНАЯ АКЦЫЯ У БУЙНЫХ КРАМАХ

Кожную суботу да канца снежня ў Мінску на праспекце Пераможаўцаў — пад «ёлкай» — будуць праходзіць рыбныя кірмашы з уздаем усіх 19 рыбаводчых гаспадарак краіны. У гэтую, напрыклад, сваю прадукцыю з 16 машын пакупнікам прапануюць каля дзсятка рыбасак. Самы вялікі — калядны — кірмаш адбудзецца ў сталіцы 25 снежня. Да канца года падароны рыбныя кірмашы пройдучы і ва ўсіх буйных абласных і раённых цэнтрах краіны. У многіх гарадах цэгам апошняга часу яны ўжо адбыліся.

Як паведаміў журналісту «Звязды» намеснік начальніка аддзела па забеспячэнні і збыце дзяржаўнага вытворчага аб'яднання «Белмелявгас» Валерый БАГДАНОУСКІ, цэны на прадукцыю рыбасак будуць на такіх кірмашах як ад вытворцаў, г.зн. без гандлёвых надбавкі, адпаведна, спажыўчы рыба будзе каштаваць прыкладна на 10 працэнтаў менш, чым пры набываўці ў звычайным гандлі. Ва ўсёй сваёй відовай разнастайнасці, на якую ў тым ліку і плануецца зрабіць акцент, наведвальнікі кірмашоў змогуць убацьчы «ураджай» рыбы гэтага года: як сажалкава (не толькі адборнага, буйнога і сярэдняга карпа, але і таўстобалка, белага амура, асётра, фарэль, сцяргляда), так і рачную рыбу (шчупака, сома, плотку). Рыбасакі будуць прадаваць не толькі жывую рыбу, але і вялікі асартымент прадукцыі яе перапрацоўкі.

Адначасова ўжо стартвала наша сумесная з тымі краімамі, што гандлююць жывой рыбай, акцыя, да якой пакрысе далучаюцца ўсё новыя буйныя гандлёвыя падпрыемствы сталіцы — гіпер-і супермаркеты, дыскаўнтары, — распаўзе далей Валерый Яўгенавіч. — Яна скіраваная на зніжэнне цэны на жывую рыбу ў крамах і, адпаведна, прыцягненне колькасці пакупніку, павелічэнне спажывання рыбы. Сутнасць яе ў тым, што гандлёвыя арганізацыі зніжаюць на прадукцыю рыбасак гандлёвую надбавку на 5—10 працэнтаў. Рыбаводчыя гаспадаркі, у сваю чаргу, вызначаюць для такіх крамаў на ўласную прадукцыю спецыяльную цэну, якая меншая за звычайную. У выніку, як мы мяркуем, рыба ў буйных гандлёвых арганізацыях для пакупніка павінна каштаваць на суму ад 10 да 20 працэнтаў менш — як у нашым фірмовым гандлі. Напрыклад, кілаграм адборнага карпа ў ім на Камяроўскім рынку сталіцы каштуе 6,5 тысячы рублёў, у гіпермаркетах жа цэна жывой рыбы даходзіць амаль да 8 тысяч рублёў за кілаграм. Натуральна, па такой цэне людзі купляюць таго ж карпа менш, што мы і паспрабуем выправіць з дапамогай нашай сумеснай з прадстаўнікамі гандлю акцыі, паралельна даводзячы ўсю самую пакупніку ўсю карыснасць спажывання менавіта сажалкавай рыбы.

Як заўважыў далей суразмоўца, пакуль названая акцыя па зніжэнні рознічнай цэны на жывую рыбу ў буйных сталічных крамах разлічаная да канца года, аднак цалкам не выключана, што яна будзе падоўжана як мінімум да Каляды, у студзені наступнага, або нават да старога Новага года.

Сяргей РАСОЛКА.

ТАВАРЫ І ЦЭНЫ ЧАС РЫБЫ. ПОСТ?

Кірмаш «Рыба Беларусі» прайшоў у Баранавічах. Чэргі выцягнуліся каля чыстэрнаў з кармак. Нейкі тыдзень таму людзі каля рыбы яшчэ не тоўпіліся. Цэна была далові ніжэй: 4300—4900 рублёў за кілаграм, а сёння сітуацыя змянілася. Кошт буйнога карпа хістаецца ў межах 4,5—6 тысяч, а то і вышэй, а дробнага можна купіць і за 3,5 тысячы. На апошні і найбольшы попыт.

Цэна на рыбу паднялася, бо купляюць, хоць з яе збегтам у гаспадарках ёсць пэўныя праблемы. І не дзіўна, што аўтацэстэрны з кармак можна было ўбачыць і з іншых абласцей.

Вось гандлюе рыбасак «Свіслач» з Асіповіцкага раёна, а побач — «Чырвоная Слабада» з Салігорскага. Калі б можна было рыбу прадаць у сваім рэгіёне, то не везлі б за сотні кіламетраў. Але найбольш рыбасак з Брэстчыны.

Гаспадаркі «Волма», «Сялец», «Днепрабужскі»... стараліся прыцягнуць пакупніка цаной і таварам, але зрабіць гэта няпроста. Рыба аднолькавая (можа, у некага больш трапкая), таму застаецца адно — зацікавіць людзей коштам, але зрабіць гэта таксама няпроста, асабліва калі тую аўтацэстэрну прыгладзіць здалёк. Можна сказаць, што цэна і тавар былі нівеліраваныя.

А хто стаяў у чэргав за рыбай? Людзі розныя, многа з вёсак і пенсіянеры.

— Мясца ды мяса, хочацца ўжо і рыбкі пакаштаваць, — каза не-маладая жанчына і купіла дзве кілаграмы карасіку па 2700 рублёў за кілаграм. Дарчы, гэтых карасіку рыбасак «Лактыш» распрадаў адрозж. А ад дырэктара гэтай гаспадаркі Івана Шыгана пачуў:

— Трэба момант выкарыстоўваць. Сёння кірмаш у Баранавічах, заўтра павяжэм рыбу ў іншы горад. Пакуль што гандаль ідзе добра.

Попыт на рыбу выклікае і рэзлігіямны матывы — постам. Пэўная частка насельніцтва ў той ці іншай меры ўтрымліваецца ад скамар-нага.

Але не ўсе аддаюць перавагу рачной рыбе, многія лічач за лепшае купіць марскую. Цераз вуліцу, непадалёк ад чыгуначнага вакзала «Баранавічы-Палескія», у палатцы гандлявалі марожанай аргенцінкай, селядцом, лемангалі... І тут не праіснаваць — натоўп. Але навошта марожаная, калі побач свежая, яшчэ жывая?

— У карпа палова ідзе ў адход, а ў марской яго амаль няма, — разважаюць часта гаспадыні, — ня-жы марская і даражэйшая, але з яе і выгады больш, а клопату меней.

На мой погляд, усякая рыба смачная і карысная. Фаршыраваны карп — гэта такая смачката, а пангасія смачаная! Добра мець рыбу на стала не толькі ў пост ды святы, але і кожны дзень.

Былі б грошы!

Сымон СВІСТУНОВІЧ. Фота аўтара.

г. ВИТЕБСК 24.12.2009

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ С ОДНОВРЕМЕННОЙ ПРОДАЖЕЙ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА

НАЧАЛЬНАЯ ЦЕНА ПРОДАЖИ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОСТИ СНИЖЕНА НА 50 %

ЛОТ № 3

Неиспользуемое имущество, расположенное по адресу: Витебская область, г. Орша, ул. 2-я Школьная, военный городок № 21, и право заключения договора аренды земельного участка

ХАРАКТЕРИСТИКА ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОСТИ:

- капитальное строение с инв. № 240/C-20413 (здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей, в т.ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции – гараж), одноэтажное кирпичное, 1969 г.г., общая площадь 460,4 кв.м, объем 1986 куб.м, фундамент бетонный, перекрытие ж/бетонное, крыша совмещенная;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20414 (здание специализированное для органов государственного управления, обороны, государственной безопасности, внутренних дел – штаб в т.ч. санасты), двухэтажное кирпичное, 1968 г.г., общая площадь 440,3 кв.м, объем 1785 куб.м, фундамент бетонный, перекрытие ж/бетонное, крыша совмещенная;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20415 (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ – сарай под склад ГСМ), одноэтажное кирпичное, 1950 г.г., общая площадь 103,3 кв.м, объем 238 куб.м, фундамент бетонный, перекрытия ж/бетонные, крыша совмещенная; навес – площадь 20,36 кв.м, навес – площадь 21,24 кв.м;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20416 (здание специализированное энергетиком – здание ТП), одноэтажное кирпичное, 1963 г.г., общая площадь 35,9 кв.м, объем 197 куб.м, фундамент бетонный, перекрытие ж/бетонное, крыша совмещенная;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20417 (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ – здание убежища), одноэтажное бетонное, 1987 г.г., общая площадь 39,4 кв.м, объем 80 куб.м, фундамент бетонный, перекрытие ж/бетонное, крыша грунт;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20419 (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ – склад), одноэтажное металлическое, 1972 г.г., общая площадь 328,3 кв.м, объем 1720 куб.м, фундамент кирпичный, крыша металлическая;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20420 (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ – склад), одноэтажное металлическое, 1971 г.г., общая площадь 329,4 кв.м, объем 1720 куб.м, фундамент кирпичный, крыша металлическая;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20421 (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ – здание хранилища техники), одноэтажное кирпичное, 1972 г.г., общая площадь 1548,3 кв.м, объем 11898 куб.м, фундамент бетонный, перекрытие ж/бетонное, крыша совмещенная;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20422 (здание специализированное энергетиком – здание аккумуляторной), одноэтажное кирпичное, 1987 г.г., общая площадь 324,7 кв.м, объем 1337 куб.м, фундамент бетонный, перекрытие ж/бетонное, крыша совмещенная;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20423 (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ – склад), одноэтажное кирпичное, 1967 г.г., общая площадь 1741,9 кв.м, объем 2107 куб.м, фундамент бетонный, перекрытие ж/бетонное, крыша совмещенная; подвал;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20424 (здание специализированное для органов государственного управления, обороны, государственной безопасности, внутренних дел – здание караульного помещения), одноэтажное кирпичное, 1988 г.г., общая площадь 97,2 кв.м, объем 447 куб.м, фундамент бетонный, перекрытие ж/бетонное, крыша совмещенная;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20425 (здание специализированное для органов государственного управления, обороны, государственной безопасности, внутренних дел – здание КПП), одноэтажное кирпичное, 1979 г.г., общая площадь 22,2 кв.м, объем 95 куб.м, фундамент бетонный, перекрытие ж/бетонное, крыша совмещенная;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20426 (здание специализированное для органов государственного управления, обороны, государственной безопасности, внутренних дел – здание КПП), одноэтажное кирпичное, 1971 г.г., общая площадь 63,0 кв.м, объем 273 куб.м, фундамент бетонный, перекрытие ж/бетонное, крыша совмещенная;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20428 (здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей, в т.ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции – гараж в т.ч. мастерская), одноэтажное кирпичное, 1967 г.г., общая площадь 336,3 кв.м, объем 1354 куб.м, фундамент бетонный, перекрытие деревянное, крыша шиферная;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20430 (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ – склад), одноэтажное кирпичное, 1969 г.г., общая площадь 335,2 кв.м, объем 1742 куб.м, фундамент кирпичный, крыша металлическая;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20431 (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ – склад), одноэтажное кирпичное, 1963 г.г., общая площадь 332 кв.м, объем 1749 куб.м, фундамент – кирпичные столбы, бетонный, крыша шиферная;
- капитальное строение с инв. № 240/C-20432 (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ – склад), одноэтажное кирпичное, 1959 г.г., общая площадь 238 кв.м, объем 1267 куб.м, фундамент бетонный, крыша шиферная;
- изолированное помещение с инв. № 240/D-36381 (складское помещение), 1963 г.г., общая площадь 852,6 кв.м, стены кирпичные, перекрытие ж/бетонное, крыша совмещенная;
- капитальное строение с инв. № 240/C-29576 (сооружение специализированное автомобильного транспорта – эстакада), общая площадь 129 кв.м;
- капитальное строение с инв. № 240/C-29579 (сооружение специализированное автомобильного транспорта – рампа), общая площадь 441,4 кв.м;
- капитальное строение с инв. № 240/C-29582 (сооружение специализированное автомобильного транспорта – рампа), общая площадь 162,8 кв.м;
- капитальное строение с инв. № 240/C-29581 (сооружение неустановленного назначения – объект благоустройства территории с ограждением, асфальтобетонным покрытием, площадкой и покрытием из ж/бетонных плит), общая площадь 52120 кв.м;
- капитальное строение с инв. № 240/C-29578 (сооружение специализированное складов, хранилищ – парк емкостей с резервуаром);
- капитальное строение с инв. № 240/C-28879 (сооружение наружная сеть теплоснабжения), протяженность 756,4 м;
- капитальное строение с инв. № 240/C-28880 (сооружение наружной электросети), протяженность 3012,2 м;
- капитальное строение с инв. № 240/C-28881 (сооружение наружная сеть водопровода), протяженность 439,52 м;
- капитальное строение с инв. № 240/C-28882 (сооружение наружной сети канализации фекальной), протяженность 273,11 м;
- насаждения ограниченного пользования: яблоня – 19 шт., слива – 21 шт. — складское оборудование.

Земельный участок: с кадастровым номером 24240000001001947 под военный городок № 21, площадь 4,4935 га и срок аренды 62 года. Использование – под объект неустановленного назначения.

Начальная цена продажи предмета аукциона: 2 000 621 845 рублэй.

Сумма задатка: 200 062 184 рубля.

ОРГАНИЗАТОР – фонд «Витебскоблмушество», г. Витебск, ул. Правды, 38, контактный телефон/факс в г. Витебск (0212) 476096, сайты: www.gki.gov.by, www.fondgosim.vitebsk.by, E-mail: vofondg@tut.by.

1. Аукцион состоится **24 декабря 2009 г. в 15 часов** в здании фонда «Витебскоблмушество» по адресу: г. Витебск, ул. Правды, 38.
2. Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00, последний день приема документов 23.12.2009 г. по адресу: г. Витебск, ул. Правды, 38, кабинет 308. Заключительная регистрация участников 24.12.2009 с 14.00 до 14.55. К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.
3. Сумма задатка перечисляется до подачи заявления на участие в аукционе на расчетный счет № 3642903000021 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Витебской области г. Витебск, код 150801307. Получатель – фонд «Витебскоблмушество», УНП 300002495.
4. Участник, ставший победителем аукциона, после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона; не позднее 10 рабочих дней после вступления в силу решения о предоставлении земельного участка возместить расходы по формированию и регистрации земельного участка и затраты на подготовку и проведение аукциона в сумме 4 миллиона рублэй по каждому лоту; внести плату за право заключения договора аренды земельного участка не позднее 10 рабочих дней; не позднее 12 рабочих дней после вступления в силу решения о предоставлении земельного участка заключить договор купли-продажи недвижимости и договор аренды земельного участка.
5. Подробная информация об условиях участия в аукционе, продаже предметов аукциона опубликована в газете «Звязда» от 12.09.2009 № 172 (26530), от 17.09.2009 № 175 (26533).

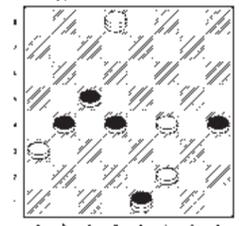
«ПАСЛЯ МАТЧУ НЕ МАГУ ЗАСНУЦЬ ДА 2-3 ГАДЗІН НОЧЫ»

ЗВЯЗДА 9 снежня 2009 г.

ШАШКІ

Пад рэдакцыйнай майстра спорту Мікалая ГРУШЭУСКАГА

«ПАГОДА ў ДОМЕ»-6 Працягваем гэты класіфікацыйны конкурс заданнем № 14:

Белыя: а3, f2, f4, дамка d8 (4). Чорныя: b4, c5, d4, h4, дамка e1 (5). Выйгрыш.

У рамках жа бліца-52/3 разгледзьце міні-праблему-64:

Белыя: с7, d6, e5, h2, h6 (5). Чорныя: b8, e3, f2, f8, g7 (5). Перамога белых.

Заданні аўтарскага рубрыкі правераны па электроннай пошце нашым кансультантам Антанасам Гімбутасам (Літва) на супадзенні і дакладнасць рахунка (па яго самай вялікай у свеце картатэцы).

Тэрмін для адказаў традыцыйны — два тыдні. Накіроўваць іх на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда», рубрыка «Шашкі».

АУТАРСКІ-9 У мінулым выпуску мы аб'явілі яго з нормай першага спартыўнага разраду па міжнародных шашках і на прызы чэмпіёна свету па шашчанай кампазіцыі ў жанры камбінацыйных мініячур-100 Уладзіслава Матуса, якому належыць усе 15 заданняў. Сёння падаём другою з іх.

Белыя: 12, 13, 18, 19, 22, 30, 44 (7). Чорныя: 21, 25, 31, 33, 39, 42, 43 (7). Перамога белых.

Уладзімір Матус — наш зямляк з Гродзенскай вобласці, зараз жыве ў Маскве, дзе працуе ў спецыялізаванай калегіі адвакатаў «Міжнародная юрыдычная кампанія».

Адначасова ён прапануе правесці не толькі конкурс раённага кампазіцый, але і іх складання ў жанры 100-клетачных мініячур, які з'яўляецца адкрытым Рэспубліканскім № 21. Кожны жадаючы можа да сябе дзье свае новыя задумкі, якія міжнародны громайстар сам ацэніць і для пяці пераможцаў падрыхтаваў сюрпрыз — сваю кнігу «Гранды Росии» (Москва, Граф-пресс, 2008). Тры прызёры, акрамя таго, атрымаюць дыпломы ГА «Беларуская федэрацыя шашак».

Так што запрашаем і ў гэтае спаборніцтва. Вашы творы чакаюць да 01. 04. 2010 г. Іх трэба выслать рэдакцыі альбо на электронны адрас судзі-каардынатара Віктара Шульгі: shulga@mail.ru.

РАШАЕМ, УСЁ БАЧЫМ Калі ласка, праверце свае рашэнні ранейшых заданняў: «Пагода ў доме»-6/10 (М. Грушэўскі): d4 (f2) g3, f8, b8 (e3) c5 (d2) b6, c1x.

Бліц-51/3 (Л. Вітошкін): 41, 33, 4 (28-32) 36, 47x.

«Па-за конкурсам» (Л. Вітошкін): № 2 — с7 (a5 A) e2d, g1f, e1, a5, b4, h3d#. A (b6) e3z, e3, d2, h4d, a2-c3, g3, g1#.

Заданні аўтарскага-8/15, конкурсу «Пагода ў доме»-6/1-10, бліцаў-49/5-6, 50/1-6 і 51/1-3 выкананы: Алксандра Камінская і А. Рогач (Вілежка), В. Талкачоў (Уздзевічы Клімавіцкага раёна), Л. Вітошкін і В. Ціханенка (Гомель), У. Салпажынскі (Рагачоў), А. Белы і П. Шклюдэў (Наваполацк), І. Астроўскі і А. Нікіфару (Мінск), І. Працук (Паставы), С. Бурко (Орша), Д. Камчыцкі (Магілёў), С. Казёр (Сянно), А. Шурпін (Клімавічы), Б. Завадскі (Брэст), А. Кіслы (Узда), У. Бандарык (в. Лугавая Слабада Мінскага раёна), В. Голас (Любань), М. Саўкін (п/а Суднікі Валожынскага раёна), І. Ананіч (Гродна), С. Няхаў (Баранавічы), А. Кагоцька (Пінск), М.Я. Лічко і яе вучні Дар'я Малашка, Аўген Казлоў, Антон Жур і Мікіта Фокін (в. Возера Уздзенскага раёна) і інш.

Сярод іх уключылі: П. Шклюдэў, Л. Вітошкін, У. Салпажынскі, Д. Камчыцкі, С. Бурко, А. Кагоцька і А. Рогач — 1... f4:h6 2. a8f/cb8x, а пасля 2. a8f 3. b6-a7/b8-a7x у заданні № 4 М. Грушэўскага конкурсу «Пагода ў доме»-6, пасля чаго выпадае варыянт А, але ж захавалася галоўнае разгалінаванне, што для кампазіцыі дастаткова: А. Шурпін, А. Кіслы, І. Працук, А. Белы, С. Бурко, А. Рогач, Д. Камчыцкі, У. Салпажынскі, Л. Вітошкін, П. Шклюдэў, А. Камінская, В. Ціханенка, І. Астроўскі, І. Ананіч, мінчанін В. Варушыла, А. Кагоцька, В. Талкачоў і Б. Завадскі — 1... b7f/gf8x у заданні № 6 М. Грушэўскага таго ж конкурсу; Д. Камчыцкі, А. Ляхоўскі, У. Салпажынскі і П. Шклюдэў — b8/c5/a3/a7x і d8 (f4) a5 (f2)/b8 (f4) ca7= у №№ 1 і 3 Івана Іваці (20 катэгорыя); А. Палявы з Ізраіля па электроннай пошце, А. Шурпін, А. Белы і І. Ананіч — 1... 2-35/39-34/1-6/1-7# у бліцы 49/6 У. Рычкі; А. Белы і В. Талкачоў — 1... 46-41/37-31x у бліцы 51/3 Л. Вітошкіна.

НАЙЛЕПШЫМ паўабаронцам 19-га нацыянальнага футбольнага першынства прызнаны хаўбач БАТЭ Дзмітрый Ліхтаровіч. Прыліпкі барысаўскай каманды ведаюць яго як шматтадовага капітана, які да таго ж умее і своечасова вызначыцца ў адказны момант на полі. Сёлета, напрыклад, у хатнім матчы Лігі Еўропы з «Эвертанам» капітан адкрыў лік галам сваёй каманды ў гэтым турніры, забіўшы прыгожы мяч англічанам. Яшчэ ў 2002-м Дзмітрый Ліхтаровіч быў прызнаны самым лепшым футбалістам нацыянальнага чэмпіянату, і з той пары заўсёды трапляў у лік 22 найлепшых па выніках сезона — вось яна, стабільнасць як паказчык класа.

— Дзмітрый, зараз вы прызнаны самым лепшым паўабаронцам нацыянальнага першынства. Як самі думаете — за што?

— Я не ведаю, для мяне гэта было ў нейкай ступені не-

чаканасцю. Магчыма, былі футбалісты гэтай пазіцыі, якія правілі сезон лепш, чым я. Але ж ацэньвалі спецыялісты, бальшычкі па сваіх крытэрыях.

— У чым роля капітана ў клубе за межамі поля? Магчыма, уладжваеце нейкія канфлікты ў камандзе?

— У нас яны хоць і рэдка, але здараюцца, як і ў любым калектыве, хоць нельга сказаць, што гэта нейкія вялікія скандалы. Канец сезона, гульцы стаміліся, і рознагалосіч непазбежныя. Стараюся, па магчымасці, уладзіць. Калі атрымліваецца, вядома.

— Вас можна параўнаць з гульцом нацыянальнай каманды Алксандрам Кульчым, пра якога вядома гісторыя, калі ў перапынку матчу паміж нацыянальнымі зборнымі Казахстан і Беларусі ён растлумачыў нашай моладзі, як трэба гуляць, і каманда ў другім тайме забіла 5 галоў?

— Абсалютна не. Я так ніколі не рабіў. Ды і параўноўваць мяне з Кульчым складана — ён і больш стаў, і вопытны. Я не ўмею размаўляць жорстка.

— Асістэнт Штанге, Харальд Ірмшар, казаў, што беларускія футбалісты такія мяккія, што ён бы хацеў, каб адзін з іх быў яго зяцем. Вы — увавабленне гэтай характарыстыкі?

— Хутчэй за ўсё.

— Наколькі ў клубе адчуваецца выхад у групавую стадыю еўракубкаў?

— Зразуменя, гульня на больш высокім узроўні адбываецца і на клубе, і на футбалістах. У нас стала больш упэўненасці ў сваіх сілах.

— Магчыма, футбалісты сталі ездзіць на больш дарагіх аўтамабілях?

— Некаторыя — так.

— На якім аўтамабілі, калі не сакрат, ездзіце вы?

— У мяне «Мерседэс» 2000-га года. Ужо старэнкі, таму хваліцца няма чым. Але я задаволены. Для мяне галоўнае — каб машына ездзіла і не ламалася.

— Віктар Ганчаранка параўнаў выхад у Лігу чэмпіёнаў з палётам у космас. Якія адчужэнні былі ў вас?

— Гэта было завоблачнай марай, якая збылася. Было вялікае жаданне згуляць. Ліга чэмпіёнаў пакіне адбітак на ўсё жыццё.

— Сёння які з тых матчаў для вас самы яркі?

— Хатні з «Ювентусам». І падтрымка бальшычкікаў была неверагодная, і вай 2:0. Крыўдна, праўда, што не змагі выйграць.

— Уражаны ад сёлётай Лігі Еўропы больш будзённым?

— Ліга Еўропы адрознівалася перш за ўсё наведвальнасцю матчу. Калі шыра, я нават не чакаў, што турнір не выліча срод нашых бальшычкікаў цікавасці. Гэта пакінула непрыемны асадак. Ліга Еўропы больш сціплы турнір, але гэта таксама вялікі гонар — выступіць у групавым этапе. І жаданне гуляць у нас было надзвычайнае.

— Вы аўтар першага гола БАТЭ ў Лізе Еўропы. Той мяч у вароты «Эвертана» стаў падыходнай падзеяй, каб яе адзначыць?

— Не, вядома ж. Каманда прайграла. Хоць гол застаўся ў памяці, прыемна, што забіў, але гэта не дапамагло камандзе.

— Дзмітрый, у вас выдатная сям'я — жонка і двое дзяцей. Як сустракаеце вас дома пасля матчу? Гатуе вачэру?

— Дома мяне заўсёды чакае вачэра. Толькі пасля матчу я не ем — я фізічна стомлены, і апетыт чамусьці прападае. Пасля гульні раней, чым у 2-3 гадзіны ночы, заснуць я не магу.

— І ўсё ж якая ваша любімая страва, якую гатуе жонка?

— Я ем абсалютна ўсё. Адна з любімых страў — курцыца, якую Вольга запякае ў духоўцы.

— Хто з блізкіх прыходзіць падтрымаць вас падчас матчу на стадыёне?

— Як правіла, Вольга прыходзіць на стадыён на ўсё хатнія матчы — ці то ў Мінску, ці ў Барысаве. Сын, яму цяпер 13 гадоў, таксама пастаянна прыходзіць. На апошняй гульні супраць «Бенфікі» якраз і былі Вольга з Андрэем.

— Жонка, напэўна, ужо добра разбіраецца ў футболе. Магчыма, робіць вам нейкія заўвагі?

— Як мне здаецца, разбіраецца, і даволі нядрэнна. І што самае карыснае — ніколі не лісліўца мне. Я і сам ведаю, калі згуляў горш, і нашы меркаванні супадаюць. Таму крытыку я заўсёды ўспрымаю адважна.

— Дзеці займаюцца спортам?

— Не, ні Андрэй, ні Аліна не займаюцца.

— У сям'і ў вас таксама капітан, лідар?

— Не, напэўна, лідар усё-такі Вольга.

— Хто вырашае, што набываць, як адпачываць, на што патраціць грошы?

— Вырашаем сумесна, але ініцыятыва часта ідзе ад жонкі.

— З Вольгай вы пазнаеміліся ў вашым родным Магілёве?

— Так, мы жылі ў адным доме, праз пад'езд.

— Чым яна вас уразіла?

— Ціпласцю. А ўвогуле яна вельмі прыгожая і разумная жанчына.

— Чым яна займаецца?

— Яна вырашыла атрымаць другую адукацыю. Яна дзіцячы псіхолаг. А на каго вучыцца цяпер, я дакладна не паямаю, штосці звязанае з падборам персаналу.

— Які для вас лепшы спосаб адпачываць ад футбола?

— Добра высыпацца на наступны дзень. Бывае, што дзядей пакаем дома, а з Вольгай кудысьці выходзім. Але найчасцей стараемся выбрацца кудысьці ўсе разам — дзецям таксама цікава.

Алена АЎЧЫНІКАВА.

Наш фармаг

ВІРТУАЛЬНЫ ПАМАГАТЫ ДЛЯ БАБУЛІ

ЗРЭШТЫ, чаму толькі для бабулі? Дзядулям, татам, мамам, старэйшым братам і сёстрам, а таксама нянькам і выхавальніцам — усім, хто здольны расказаць або чытаць малым казкі — таксама будзе карысны праект Дзіцячага фонду ААН (ЮНІСЕФ) «Беларускія народныя казкі для дзетак».

19 аўтэнтычных беларускіх казак (на выбар: страшныя ці нястрашныя, доўгія ці кароткія, чароўныя, пра звар'юць ці пра людзей), сабраных і запісаных Алегам Хаменкам, цяпер змешчаныя ў свабодным доступе на сайце www.unicef.by. Дарчы, ёсць там і 20-я казка — аўтарская «Лера ды Ка-

пуста», напісаная колішнім прадаўцом ЮНІСЕФ Браніславам Екічам для сваёй дачкі Валерыі. Але яна даступная толькі ў тэкставым варыянце, у той час як астатнія дзевятнаццаць запісаныя з галасам ды мукэйкай.

«Сёння дзеці вельмі мала чытаюць беларускай культуры, сумна заўважае лідар гурта «Палац» Алех Хаменка, які займаецца зборам фальклору больш як 20 гадоў. — А беларуская мова тым больш практычна не выкарыстоўваецца, але ж менавіта мова з'яўляецца асноўным правідніком у разуменні і ўсведамленні сваёй культуры. Таму вельмі важна, каб бацькі не толькі чыталі беларускія казкі, але і навучыліся іх расказаць. Не абавязкова так, як рабілі я, паспрабуюць па-своёму. І тады вы адчуеце, што гэта і ёсць тое

цудоўнае духоўнае багацце, якое перадаецца нашым дзецьмі». Прадстаўнікі ЮНІСЕФ, у сваю чаргу, нагадваюць вачэйнаму сучасным бацькам, які гэта важна — знайсці час для стаўнак са сваімі дзецьмі, расказаць ім казку, пагуляць разам...

Уласна, дзеля гэтага праект зроблены так, каб нават мінімальна знаёмы з інтэрнэтам чалавек — тая ж бабуля — зразумеў, якім карыстацца. Акрамя ўласна казак, на старонцы можна знайсці каментары прафесійнага псіхолага — чаму і як казкі вучаць дзяцей, які правільна чытаць казкі разам з малымі і чаму даваць вечна занятым сучасным дзецям не толькі са станючымі, але і з адмоўнымі героямі. Дадаткова на сайце змешчаны ілюстрацыі да казак, якія можна збіраць у выглядзе пазлаў, а таксама Канвенцыя аб правах дзяцей — дзеля таго, каб дарослыя не забываліся, што ў маленства чалавечка таксама ёсць мноства праваб.

Вікторыя ЗАХАРАВА.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Scrabble board with words and clues. Words include: Фота 3, Горад у Эстоніі, Лепшы талент, Жанр паэзіі, Старадарэчы мянча, Тарнаса, Пункт нота, Птушка з вераб'яш, Халадней збор, Дыяль гранаты, Фота 2, Сіня і чорна-кашкі мю, Веры і маралі, Ход крата пад зямляй, Жаночыя ўпрыжжэнні, Бог каханя, Ядросы марскіх ракоў, Вялікая грабавіцкая сцяна, Веры і маралі, Ход крата пад зямляй, Жаночыя ўпрыжжэнні, Бог каханя, Ядросы марскіх ракоў, Вялікая грабавіцкая сцяна, Новае дзіцячы талас, Начная птушка, Балотная птушка, Мінарады падаючы, Метні на картках, Сузор'е, Частка гутні, Працэжны шум, Барс, Палава, Бабовае расліна, Сталіца Афрыкі, Дражжэная птушка, Салодкі здробні праг, Намыці філасоф, Новае мадэля тэатра, Бульвар гарок, Знаважылыя слова, Мадэры напой, Халадней вецер з мора, Чарада ваюю, Куку-ручына каша.

Прафесія, ёсць меркаванне

пра якую можна марыць?

Паважаныя «Звязда!» Я шмат гадоў з'яўляюся тваім чытачом, газета заўсёды ідзе ў нагу з часам, артыкулы ў ёй — актуальныя і зместыстыя, да таго ж ёсць магчымасць выказаць і свой пункт гледжання. Міркую, ёсць нагода...

Я прадстаўнік пакалення, якое вучылася ў школе ў 60—70-х гадах. Для нас настаўнік быў самым сумленным, самым адказным і бескарыслівым чалавечкам — своеасаблівым ідэалам маральнасці. Таму выдатны заўсёды імкнуўся стаць настаўнікам. Вядома ж, хацелася, каб так былі заўсёды. Я не хачу нікога пакрыўдзіць, але час наклаў свой адбітак і на ты, хто працуе ў школе.

Прыкладу канкрэтны прыклады:

1. Яскравая школа. 11 клас. У класе вучацца 6 вучняў. Акрамя асноўных урокаў праводзіцца дадатковыя заняткі па выбары, якія наведваюць максімум 3 вучні. Дзеціца, усё ў школе зроблена для паспяховай падрыхтоўкі да здачы ўступных экзаменаў, па-сучаснаму, тэстаў. Высветляецца — не. Настаўнік пасля кожнага занятка нагадвае: каб паспяхова здаць тэсты, неабходна дадаткова займацца з рэпетытарам.

А хто такі сучасны рэпетытар? Той жа настаўнік, але з іншай школы. А калі найбліжэйшая школа знаходзіцца ў радыусе 15 кіламетраў, куды ісці вучню? Да таго ж настаўнік, але пры гэтым яму трэба заплаціць.

2. У наш час усё вучні наслі школьную форму. Гэта было нормай. Усе былі роўныя. Не было комплексу, хто багачэйшы, а хто беднейшы. Ацэньвалі веды, а не матэрыяльныя дабрабыт. Вельмі добра, што і цяпер робяцца спробы вярнуць форму. Але што мы бачым у рэальнасці? Дзіця прыходзіць дадому і кажа: «Завуч сказала, што калі мы не будзем насяць форму, нас пакараюць, а адна настаўніца ходзіць у школу ў джинсах, другая — у міні-спадніцы скача па паверхх, трэцяя — у брыджах на клубках, а на жываце відэа завучыні...»

3. Яшчэ адна школа. 11 клас. Афіцыйна заняткі пачынаюцца ў 8.00. Але настаўніца праз дзень аб'явіла, што заўтра ў дзядей будзе нулявы ўрок (што такое «нулявы ўрок»?) і яны павінны быць у школе на занятках у 7.10. Між іншым, дзіцяці да школы трэба дабрацца 20 хвілін. Ці гэта не здэек з дзядей?

Згодна са статыстыкай, сярэдняя заробатная плата настаўнікаў складае 750—850 тыс. рублёў. Плюс для настаўнікаў прадугледжаны працяглы адпачынак у летні час — 59 дзень (56 дзень + 3 дні за кантракт), па тыдні яны адпачываюць разам з дзецьмі вясенню і вясной, ёсць яшчэ і двухтыднёвыя калядзья канікулы. Пра такое можна толькі марыць!

3 павагай — Алесь ШЫЯН.

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ Сканворд + лабірынт (4 снежня). Па гарызанталі: Прынцп. Цыбук. Рэмэс. Эню. Брод. Кая. Энас. Мін. Карп. Трус. Алгадка. Брно. Мука. Атар. Сурус. Сакі. Азарг. Пракоп. Дакар. Сіг. «Жыгулі». Па вертыкалі: Брыкет. Пампа. Асам. Ямс. Брак. Пракос. Парабла. Ілі. Ядро. Гараж. Сад. Дзак. Муза. Безз. Падмурак. Кларк. Кура. Камю. Спа. Астроўскі. У лабірынце: 1. Кінгаўка. 2. Лістоўніца. 3. Мідзведзь. 4. Кржыдазюб. 5. Крыгазюб. 6. Пілавінне. 7. Санаторый. 8. Морг. 9. Эстрагон. 10. Лесапаласа. 11. Паляванне. 12. Хахуля. 13. Кладка. 14. Паром. 15. Малачка. 16. Дзік. Сканворд (5 снежня). Па гарызанталі: Абрус. Бялхуа. Ліра. Морж. Газ. Дата. Знаць. Сцяг. Збан. Воз. Арэл. Амерыка. Шар. Дан. «Краб». Механік. Камая. Скаба. Дам. Адрыва. Алак. Рур. Ітака. Айма. Кравец. Каро. Ямал. Пінгвін. Па вертыкалі: Палеска. Лекар. Пісец. Янас. Амар. Вышыня. Урук. Алока. Ікар. Сяло. Зарок. Атака. Юга. Рок. Вал. Баржа. Веер. Зуб. Янка. Цяп. Значок. Рокат. Арэда. Ала. Абаак. Цюпень. Іон. Акардзон.

СЕННЯ Месяц Апошняя квадра ў 2.14. Месяц у сузор'і Дзевы.

Table with columns: Сонца, Усход, Захад, Даўжыня для. Rows: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ.

Weather forecast for various cities: НАДВОР'Е на заўтра, Гомегмагітны ўзрушэнні, АБВЯЗНАЧЭННІ: німа прыкметных геамегмагітных узрушэнняў, неволікія геамегмагітныя узрушэнні, слабая геамегмагітная бура.

9 СНЕЖНЯ

1903 год — створана першая беларуская нацыянальна-дэмакратычная партыя сацыялістычнай арыентацыі — Беларуская сацыялістычная Грамада (БСП). Спачатку мела назву Беларуская рэвалюцыйная Грамада. Яе арганізатарамі былі А.І. Луцкевіч, І.І. Луцкевіч, К. Кастравіч (К. Каганец), Ф. Стацкевіч, А. Пашкевіч (Цётка) і інш.

1895 год — нарадзілася Далорэс Ібаруры, шматтадовы кіраўнік камуністаў Іспаніі, аўтар крылатай фразы «Лепш памерці стоячы, чым жыць на калянах».

«Хлусня ішчасця не дае». Вадзім МАУЗГАВОЙ.

Дарагую нявестку Валянціну Васільеўну МІХАЙЛОЎСКУЮ з г. Жодзіна віншую з днём нараджэння. Жадаю моцнага здароўя, даўгалецця, сямейнага дабрабыту. Святкроў Марыя.

МУЖЧЫНЫ — СПРАВА, ЖАНЧЫНЫ — ЗЛЕВА

У культуры ўсходніх славян асаблівае ролі і надзвычайная павага да стала былі выкліканы яшчэ і тым, што ў некаторых абрадах ён быўцам надзяляўся паўнамоцтвамі старэйшын роду, які ведаў усе правілы паводзінаў у выключных на сваёй значнасці рытуальных сітуацыях. Складваецца ўражанне, быццам стол не проста аказваўся ў цэнтры святочнай прасторы, а непасрэдна сам быў цэнтрам сялянскага сусвету, вакол якога разгортвалася сакральная падыя.

● За святочным сталом (на вяселлі, хрэсьбінах, улазінах) муж і жонка павінны былі абавязкова садзіцца побач, што павінна было сімвалізаваць непарушанае адзінства заручанай пары. Старэйшы людзі вучаць: каб прахрыць жыццё ў любові і павязе адно да аднаго, сужыцкі не павінны садзіцца цераз вадку стала (вугал, які і нож, здольны толькі падзяляць) або так, каб паміж імі сеў нехта чужы, а таксама не садзіцца за розныя сталы, каб паміж імі быў сток двух сталю.

● Асабліва недаравальна, калі ў такім становішча трапляюць толькі што заручаныя пары (садзіцца за розныя сталы).

● «Памінальні» («жалобны») стол быў выключэннем з агульнапрынятых нормаў звычайных і святочных паводзінаў і вымагаў асаблівага стаўлення да сябе. Усё, што было з ім звязана: і характар паводзінаў людзей, і асабліваці сервіроўкі, і комплекс страў, які гатавалі для памінальнай трыны — мела супрацьлеглы накіраванасць у параўнанні з вясельным або радзінным сталом і абрадамі. На памінальным стол абрус засцілалі левым бокам, а муж і жонка садзіліся цераз стол — адно наспраць аднаго.

● Акрамя таго, што мужчыны садзіліся ўздоўж правага краю стала, а жанчыны злева, за памінальным сталом жорстка прэтыміліваліся яшчэ аднаго павінна: старэйшын першымі заходзіць за стол, а бліжэй да парога рассядваліся маладзейшыя члены роду або выскавай абшчыны.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.